

Dna
očitno
še nismo
dosegli

DUŠAN UDOVIČ

Kako porazno deluje politika v tej državi in kako zna skrbeti za državne interese, imamo, žal, že dolgo pred očmi. A ko že mislimo, da smo dosegli dno, se izkaže, da padanja ni nikoli konec.

Medtem ko se predsednik vlade Letta in newyorškem templju kapitala optimistično trudi prepričati investitorje, da je Italija po mukah in naporih spet stabilna, mu doma lider desne polovice njegove vladne koalicije spodnje stol z grožnjo, da bodo vsi parlamentarci Ljudstva svobode v bloku odstopili, če bo Berlusconi, pa čeprav pravnomočno obsojen, izpadel iz parlamenta, kar bi se morallo po vseh pravilih zgoditi.

Jasno je, da signal ni mogel ostati neopazen na borzah, kjer je milanska včeraj poniknila: skoraj vse bančne delnice so šle navzdol, zloglasni »spread« pa je spet začel rasti. Tako bo Letta ob povratku domov še enkrat na trdi preizkušnji.

Spet je moral povzdigniti glas predsednik republike, sicer le za potrditev tega, kar bi moralno biti za vsako demokratično državo samoumevno: namreč dejstvo, da nihče, niti predsednik republike, ne more posegati v dokončne in pravnomočne odločitve sodstva.

Drugo vprašanje je, kolikšno konsistenco ima grožnja o odstopu vseh parlamentarcev desnice v znak solidarnosti z Berlusconijem, če se bo pristoja parlamentarna komisija četrtega oktobra izrekla, da mora obsojeni zapustiti parlament. Gotovo gre za pritisik, za katerega zlahka predvidevamo, da se bo s približevanjem tega datuma še stopnjeval. V brk krizi, proračunskim težavam, nezaposlenim, propadanju podjetij, revščini, borznim nihanjem in interesom države.

Vendar je med grožnjo in njenim uresničenjem pomembna razlika. Več komentatorjev je včeraj spomnilo na dejstvo, da morebitni kolektivni odstop še ne pomeni konca parlamenta, kajti na vrsto pridejo prvi neizvoljeni. Poleg tega je, kar zadeva sodne postopke, več desetin parlamentarcev desnice v podobnem položaju kot sam Berlusconi in bi z odstopom avtomatično izgubili imuniteto. Povrh tega se je že v prejšnjih dneh izkazalo, da parlamentarci Ljudstva svobode niso kompaktni glede perspektive prihodnosti italijske desnice. Koliko jih bo še pripravljenih vezati svojo prihodnost na usodo obsojenega liderja? Na odgovor na to vprašanje ne bo treba dolgo čakati, morda le nekaj dni. Vlada je vsekakor na močnem prepihu, podoba o stabilnosti države, ki jo je v New Yorku skušal pričarati Letta, pa je mimogrede izpuhtela.

RIM - Odločen odgovor predsednika republike Napolitana na Berlusconijeve grožnje

»Absurdno govoriti o državnem udaru«

Letta napovedal preverjanje vlade pred 4. oktobrom

TRST - Odpadki
**Nižji davek
za občane,
ki reciklirajo**

TRST - Občina Trst in podjetje AcegasAps-Hera bosta občane in občanke spodbujala k ločenemu zbiranju odpadkov tudi z nagradami in popusti na davku Tares. Namen in cilj akcije je, da bi vsaj 40-odstotkov odpadkov namesto v sežigalnico usmerili v predelavo, kamor gre danes iz Trsta le 28% vseh odpadkov. Občani, ki bodo od oktobra do konca leta odpadke oddali v štirih zbirnih centrih, bodo dobili določeno število točk. Ob koncu leta bodo 500 najvestnejših nagradili s popustom na davku Tares med 60 in 150 evrov.

Na 5. strani

VIDEM - Posvet v okviru projekta Lex
**Manjšinski zakoni osnova,
važno je njihovo izvajanje**

VIDEM - Kako lahko zaščitni zakoni prispevajo k ohranjanju in razvijanju jezika in kulture manjšinskih skupnosti, v kolikšni meri se ti zakoni tudi udejanjajo, kako vse to vpliva na gradnjo identitete in kakšno je stanje slovenske, furlanske in nemške narodne skupnosti v Furlaniji Julijski krajini oziroma italijanske v Sloveniji? Na taka in podobna vprašanje so odgovarjali predavatelji na posvetu z naslovom »Od

zakona do identitete preko jezika«, ki je bil včeraj, ko je bil tudi evropski dan jezikov, na sedežu videmske univerze v palači Antonini v Vidmu v okviru evropskega projekta Lex. Srečanje je organiziralo Kulturno društvo Ivan Trinko, kot eden izmed številnih partnerjev z obeh strani meje, ki sodelujejo pri tem projektu, katerega vodilni partner je Slovenska kulturno-gospodarska zveza.

Na 3. strani

OKUSI NA MEJI - Praznično do nedelje
Gorica prestolnica svetovne kulinarike

BRITISH SCHOOL

“EXCELLENCE in ENGLISH”

www.British-FVG.net

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised Centre

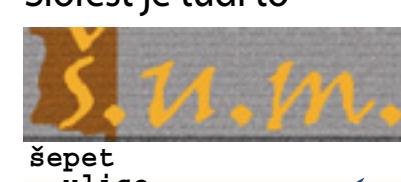

Trst
Ulica Torrebianca 18
040-369.369

Tržič
Ulica Duca d'Aosta 16
0481-411.868

Gorica
Korzo Italia 17
0481-33.300

Videm
Vicolo Pulexi 4
0432-50.71.71

NADIŠKE DOLINE - Že 22. sezona uspešne in priljubljene gastronomске prireditve

Spet jesensko vabilo na kosilo

Od jutri do 8. decembra ob vikendih

NADIŠKE DOLINE - Jesen v Benečiji že dvaindvajset let zaznamuje uspešna in priljubljena gastronomска prireditev Vabilo na kosilo. Sprehode med naravnimi lepotami je v tem obdobju med vikendom mogoče dopolniti z okusi in pridelki ter proizvodi, ki so tipični za to območje, saj so se tu stari recepti in tradicionalne jedi odlično ohranili. Tradicionalna domača kuhinja, ki je eden najbolj razpoznavnih znakov kulture teh krajev, pa je s pobudo "Vabilo na kosilo", postala odlično sredstvo za promocijo Nadiških dolin.

Tega se zaveda tudi osemnajst gostilnicarjev in gostilničark, ki so letos pristopili k Vabilu na kosilo in kjer bo mogoče od jutri do 8. decembra vsak konec tedna za 20 do 28 evrov (pijača ni vključena v ceno) dobiti kompletno kosilo s številnimi hladnimi in toplimi predjedmi, glavno jed-

jo, prilogami in sladicami. Število gostiln, ki sodelujejo pri tej prireditvi, je letos rekordno, vse večje pa je sodelovanje tudi z združenjem Pro Loco Nadiške doline, ki prireja vrsto zanimivih vodenih izletov po naravnih in kulturnih znamenitostih teh krajev.

Gostilne, ki letos vabijo na kosilo, so: Ai buoni amici v Tarčetu, All'antica na Krasu, Alla trotta pri Šperonji, Al vescovo v Podbonescu, Gastaldia d'Antro v Landarju in La milanese v Čarnemvrhu, v Špetru Le Querce na Klančiču in Dall'AvaBakery pri Mostu, v Sv. Lenartu Da Na Ti v Ošnjem in Da Walter v Utani; v Srednjem agriturizem La casa delle rondini na Dugem, v Dreki Osteria Al Colovrat na Bregu, v Grmeku Alla posta in Alla cascata (obe v Hlodici), v Prapotnem Trattoria da Mario in Tinello di San Urbano, v Čedadu pa Al giro di Boa pri Mostu in Ai colli di

Spessa v Spessi. Vsaka gostilna ima svoj poseben jedilnik, povsed je potrebna predhodna rezervacija. Info:

www.invitoaprango.it, info@invitoaprango.it in www.nadiškedoline.it (NM).

CELOVEC - Koroški deželni glavar sprejel novega slovenskega veleposlanika Andreja Rahtna

Kaiser za krepitev stikov s sosedji

Na pogovoru tudi o odprtih vprašanjih slovenske manjšine - Koroška deželna vlada sprejela resolucijo o priznanju nemške manjšine v Sloveniji

CELOVEC - Nova vladna koalicija na Koroškem, ki jo sestavljajo socialdemokrati (SPÖ), ljudska stranka (ÖVP) in Zeleni, si resno prizadeva za krepitev čezmejnega sodelovanja tako s Slovenijo kot tudi z ostalimi sosed-

nimi deželami. To je v sredo poudaril novi koroški deželni glavar Peter Kaiser (SPÖ) na predstavitvenem obisku novega veleposlanika Slovenije v Avstriji Andreja Rahtna v Celovcu.

Konkretno Kaiser predlaga oži-

vitev nekdajnih kontaktnih komitejev med Koroško oz. Avstrijo in Slovenijo pod drugim nazivom in z večjo težo. Sodelovanje s Slovenijo naj bi se okreplilo na vladni kot tudi parlamentarni ravni, je menil Kaiser. Kot je znan, so se - preden so na Koroškem prevzeli oblast desničarski svobodnjaki (FPK oz. FPÖ) - večkrat sestali deželni vladi Koroške in Štajerske z vladnimi organi Slovenije. Okrepili pa naj bi se tudi stiki med Dunajem in Ljubljano, je še dodal Kaiser.

Glede sodelovanja v širšem prostoru Alpe-Jadran pa je novi deželni glavar Koroške menil, da je Koroška lahko centralna točka. Vsekakor je potrebno, da se sodelovanje regij v tem prostoru odvija hitreje in tudi bolj usklajeno, je še dodal Kaiser in pri tem omenil tako Delovno skupnost Alpe-Jadran kot tudi evroregijo.

V pogovoru z novim slovenskim

veleposlanikom v Avstriji, kateremu je prisostovala tudi generalna konzulka Dragica Urtelj, so se sogovorniki lotili tudi odprtih vprašanj slovenske manjšine na Koroškem. Glede zahteve manjšine po sistemskem financiranju slovenske Glasbene šole je Kaiser dejal, da bo zadeva predmet pogajanj za deželni proračun za leto 2014. Pridstavljal je še, da je več variant financiranja in da je prepričan, da se bo našel kompromis.

V zvezi z nemško manjšino v Sloveniji se stališče Koroške ni spremenovalo. Tako je koroška deželna vlada včeraj sprejela soglasen sklep, v katerem zahteva od avstrijske zvezne vlade, da se ta zavzame za priznanje nemško govorečih Kočevarjev v Sloveniji kot manjšine. Pobudo za resolucijo je dal deželni svetnik Christian Ragger iz desničarske svobodnjaške stranke (FPÖ). (il)

Novi slovenski ambasador v Avstriji Andrej Rahten (levo) z generalno konzulko Dragico Urtelj in koroškim deželnim glavarjem Petrom Kaiserjem

LPD

RIM - Na spletu poslanske zbornice

Tamara Blažina objavila svoje premoženjsko stanje

RIM - Italijanski parlamentarci so po zakonu dolžni predložiti predsedstvu senata oziroma poslanske zbornice potrdilo o premoženjskem stanju in o stroških za volilno kampanjo. Senat in poslanska zbornica lahko te podatke objavita na spletu le s privoljenjem parlamentarcev, ki pri tem niso ravno »prozorni«, prej nasprotivo.

Privoljenje za spletno objavo omenjenih prijav je doslej namreč dalo le 152 poslancev in poslanki od skupnih 630, kar ne dosega niti 25 odstotkov vseh poslancev. To ni ravno spodbuden podatek. V povprečju so se doslej najbolj izkazali poslanci stranke SEL Nichija Vendole (12 prijav od skupnih 37 poslancev, 32 odst.), sledijo Demokratska stranka (83 od 293, 28 odst.), Gibanje 5 zvezd (28 od 106, 26 odst.), gibanje

Tamara Blažina
KROMA

zadnjem mestu lestvice je mešana poslanska skupina (1 od 21, 4 odst.).

Svojo premoženjsko stanje je na spletnej strani poslanske zbornice med drugim objavila slovenska poslanka Demokratske stranke Tamara Blažina (dobite ga tudi na spletni strani našega dnevnika: www.primorski.eu). Iz njenih izjav med drugim izhaja, da je solastnica zemljišč v Zgoniku in lastnica dveh avtomobilov (Golf dizel iz leta 2004 in vozilo iste znamke iz leta 2013), njen pooblaščenec za letosnjene parlamentarne volitve je bil Luciano Milič, prav tako doma iz zgoniške občine. Blažinova je prijavila zunanjji volilni prispevek v višini 500 evrov, svojih volilnih stroškov pa v višini 367,85 evra. Izjava, ki jo najdemo na spletu poslanske zbornice, vsebuje tudi zadnjo davčno prijavo slovenske parlamentarke.

HRVAŠKA - Raziskava Ipsos Puls

Zaradi lex Perković nobenih sprememb pri priljubljenosti vladajoče SDP in opozicijske HDZ

ZAGREB - Sporna lex Perković (hrvaška vlada je včeraj v sabor poslala predlog spremembe tega zakona o pravosodnem sodelovanju z EU) in uvajanje cirilice v Vukovarju nista znižala priljubljenosti SDP niti zvišala podpore volivcev opozicijski HDZ, vsaj sodeč po rezultatih redne mesečne raziskave agencije Ipsos Puls, ki jo je v sredo objavila Nova TV. Politiko levsoredinske koalicije tudi septembra podpira slaba tretjina hrvaških volivcev, tako kot avgusta.

SDP končuje »vroči september« s podporo 25,8 odstotka volivcev, HDZ pa z 20,5 odstotka, kar je približno enako, kot je bilo avgusta. »Tako lahko sklepamo, da ne lex Perković ne cirilični napis v Vukovarju niso škodili socialdemokratom, niti ni v teh primerih HDZ nič pridobila,« so poudarili na Novi TV. Tudi septembra so tre-

Institut Jožef Stefan na 27. mestu v Evropi

LJUBLJANA - Evropska komisija je objavila poročilo o izvajaju 7. okvirnega programa (FP7 Monitoring Report) za leto 2012, v katerem je navedla tudi 50 najuspešnejših evropskih univerzitetov in 50 najuspešnejših raziskovalnih institutov. Med vsemi se od slovenskih ustanov pojavi le Institut Jožef Stefan, ki zaseda zelo visoko 27. mesto. Lani je izvajal 141 projektov 7. okvirnega programa in iz tega vira pridobil 6,5 milijona evrov, skupna vrednost podpisanih pogodb pa je že dosegla 26,2 milijona evrov. Na prvem mestu je združenje francoskih inštitutov CNRS, na drugem skupnost nemških inštitutov Fraunhofer, na tretjem združenje italijanskih inštitutov CNR, na četrtem mestu pa je združenje nemških inštitutov Max Planck. Po navedenih podatkih je Institut Jožef Stefan glede na število zaposlenih približno trikrat uspešnejši od omenjenih inštitutov.

Ministrstvo potrdilo odločitev o rušenju črne gradnje družine Vitoslava Türk

KOPER - Ministrstvo za infrastrukturo in prostor je potrdilo odločbo gradbenega inšpekторata, da mora družina Vitoslava Türk, nekdanjega prvega moža Elesa in vidnega člana SDS, porušiti nezakonito zgrajeno vilu v Cagagu nad Sečovljami in vzpostaviti prvotno stanje. S tem je ministrstvo zavrnilo pritožbo Türkovih.

Ali bo inšpektorat sedaj naročil rušenje koncesionarju, bo odvisno tudi od prioriteta inšpekcijske, je poročal Radio Slovenija. Pricakovati naj bi bilo, da bo inšpektorat Türkovim postavil nov rok za rušitev, in če hiš tudi tokrat ne bodo porušili, bo to po naročilu inšpekторata storil koncesionar.

Zaradi stare bombe ustavljen železniški promet

BENETKE - Promet na železniški proggi med Benetkami in Trstom je bil včeraj med 14.40 in 15.40 ustavljen zaradi eksplozivne naprave iz vojnega obdobja, ki so jo delavci našli med izkopavanjem pri postaji San Donà di Piave. Nekatere vlake so preusmerili proti Trevisu, drugi so čakali, medtem so na postajo prispeli pirotehničarji. Po poročanju tiskovne agencije Ansa so pirotehničarji kmalu sporočili, da bomba sploh ni nevarna ter da jo bo mogoče v nekaj urah odstraniti. Železniški promet je takoj po njihovih zagotovilih spet redno stekel.

tja stranka Hrvatski laburisti - stranka dela (HL) s slabimi desetimi odstotki podpore, po dolgem času pa sta petostotni prag prestopili še dve stranki - vladna Hrvatska narodna stranka (HNS) in opozicijska Hrvatska stranka prava - Ante Starčević (HSP AS).

Na Novi TV opozarjajo, da je za levsoredinsko vladno politiko zaskrbljujoče, ker njene politike ne podpira 58,3 odstotka volivcev, podpira pa jo 32,7 odstotka. Obenem premierja in predsednika SDP Zorana Milanovića podpira 38 odstotkov volivcev, kar je skoraj dvakrat več kot predsednika HDZ Tomislava Karamarka, ki mu zaupa dobra petina volivcev.

Najbolj priljubljeni politik je še zmeraj predsednik države Ivo Josipović, čeprav je v primerjavi z avgustom izgubil sedem točk in ima 76-odstotno podporo.

VIDEM - Posvet »Od zakona do identitete« v okviru čezmejnega evropskega projekta Lex

Zaščitni zakoni so osnova, nujno pa je dosledno izvajanje

VIDEM - Kako lahko zaščitni zakoni prispevajo k ohranjanju in razvijanju jezika in kulturne manjšinskih skupnosti, v kolikšni meri se ti zakoni tudi udejanjajo, kako vse to vpliva na gradnjo identitet in kakšno je stanje slovenske, furlanske in nemške narodne skupnosti v Furlaniji Julijski krajini ozziroma italijanske v Sloveniji? Na taka in podobna vprašanje so odgovarjali predavatelji na posvetu z naslovom »Od zakona do identitete preko jezika«, ki je bil včeraj, ko je bil tudi evropski dan jezikov, na sedežu videmske univerze v palači Antonini v Vidmu v okviru evropskega projekta Lex. Srečanje je organiziralo Kulturno društvo Ivan Trinko, kot eden izmed številnih partnerjev z obe strani meje, ki sodelujejo pri tem projektu, katerega vodilni partner je Slovenska kulturno-gospodarska zveza.

Prvi del posveta, ki ga je povezoval Roberto Dapit, je bil namenjen predstavitvi posameznih manjšinskih skupnosti. Za to so poskrbeli Marianna Kosič (Slori), Franco Finco (Furlansko filološko društvo) in Roberto Bonifacio (Italijanska unija), ki so skupaj sodelovali že pri projektu Eduka, preko katerega so dijakom višjih šol v Italiji in srednjih šol v Sloveniji posredovali vrsto podatkov o organiziranosti posameznih manjšin in o zakonih ter listinah, ki njihov položaj urejajo, ter predsednik nemškega združenja Kanaltaler Kulturverein Alfredo Sandrini. Spregovorili so o področjih, na katerih so posamezne skupnosti aktivne, o manjšinskih medijih (tako o tiskanih kot o radiu in televiziji) ozziroma oddajah v teh jezikih, pa tudi o političnem predstavnosti manjšinskih skupnosti. Glede tega je prišla na dan razlika med Slovenijo in Italijo, saj ima italijanska skupnost v

Prvi del posvetu je bil namenjen predstavitvi posameznih manjšinskih skupnosti

NM

Sloveniji zagotovljeno eno mesto v parlamentu in 10% mest v občinskih svetih na dvojezičnem območju. Poslušalci pa so med drugim tudi izvedeli, kako je pri nas in v Sloveniji z izobraževanjem v manjšinskih jezikih ozziroma na katerih šolskih stopnjah se je mogoče naučiti teh jezikov. Tako se na primer zdaj furlančine lahko učijo otroci in dijaki v vrtcu, osnovni in nižji srednji šoli, kar zadeva višje šole, pa se ponekod ta jezik poskusno uporablja kot učni jezik za določene predmete. Govor je bil tudi o zahtevi po trijezičnem pouku v Kanalski dolini, ki pa doslej še ni bila deležna pozitivnega odgovora. V šoli pa je vsekakor nemščina pre malo prisotna, je ocenil Sandrini.

Pomen učenja manjšinskih jezikov ozziroma izobraževanja v njih pa je bil poudarjen tudi v drugem delu posveta, ki ga je povezovala Jole Namor in je bil namenjen odnosu med zaščitno zakonodajo, jezikom in identitetom. Svoja razmišljanja so podali Matejka Grgič, Maurizio Tremul, Marco Stolfo in Ace Mermolja. Naglašena je bila potreba po tem, da se na narodno mešanem območju vsem omogoči izobraževanje v svojem jeziku, pa tudi učenje ostalih jezikov teritorija. Pri tem pa ne gre spregledati priprave učiteljev, ki je zdaj pogosto pomanjkljiva, kar še zlasti velja za poučevanje nekega jezika kot drugega jezika. Ob ugotavljanju rasti zanimanja za vpisovanje v slo-

venske šole pa je bilo tudi poudarjeno, da to še ne pomeni, da se na tak način avtomatično veča število uporabnikov kulturnih in drugih storitev, ki jih nudi slovenska skupnost.

Raziskovalci in kulturni delavci so ocenili, da je zaščitna zakonodaja očitno potrebna, ker jamči pravico do rabe manjšinskih jezikov na območjih, kjer je v preteklosti prišlo do asimilacijskih procesov, ki so bili v določenih primerih tudi bolj ali manj nasilni. Zakoni pa sami po sebi niso dovolj, če se ne izvajajo dosledno, to pa je pravzaprav problem tako v Italiji kot v Sloveniji in na Hrvaškem. Italijanska skupnost v Istri zato na primer razmišlja o okvirnem zakonu, ki bi združil vse predpise, ki zadevajo manjšinska vprašanja, in bi obenem predvidel tudi načine za preverjanje njegovega izvajanja ozziroma sankcije v primeru, da se ugotovijo kršenja. Kar zadeva zaščitni zakon za Slovence, ki je vsekakor potreben nadgradnje ozziroma izboljšav, je bila omenjena tudi njegova povsem različna percepcija s strani posameznih delov naše skupnosti. Udeleženci posveta pa so se vsekakor strinjali, da se lahko jezik ohranja in razvija samo, če se ga uporablja na vseh področjih, ne samo v domačih krogih.

Posvet je sklenil project manager projekta Lex Livio Semolič, ki je med drugim tudi poudaril potrebo po vse tesnejšem sodelovanju med manjšinami in boljšem medsebojnem poznavanju, da se političnim predstavnikom predstavijo skupne zahteve, saj lahko postane naša dežela model ozziroma delavnica sožitja in interkulturnosti ter večjezičnosti.

T.G./NM

**Home, Haus, Dom, Maison.
Cjase, Casa.**

(Welcome, everybody).

**GOSTJE SEJMA
CASA MODERNA.**

*Srečanja s publiko
V DVORANI 6*

Matteo Marzotto	
Sreda 2. oktobra ob 18.00	
Giuseppe Bortolussi	
Četrtek 3. oktobra ob 17.30	
Vittorio Sgarbi	
Nedelja 6. oktobra ob 17.30	

**UDINE FIERE
28. SEPTEMBER
7. OKTOBER 2013**

60^ACASA MODERNA

L'abitare in evoluzione.

dvorana 9
Posebna razstava
za šestdeseto izvedbo
sezma casa moderna
**domestiche
rivoluzioni**
pohištvo, dodatki,
vsakodnevni občutki
1953 | 2013

Organizacija
Udine Fiere
Udine e Gorizia Fiere SpA

V sodelovanju s
Camera di Commercio
Udine

S pokroviteljstvom
FLA FEDERLEADER
FEDERMOBILI FEDERAZIONE NAZIONALE
COMUNE DI UDINE

Welcome home. Tako sprejemamo goste sejma Casa Moderna. Dobrodošli v vašem domu. Vstopite v dnevne prostore ali, če želite, obiščite področje pohištvenih dodatkov, opreme in predlogov vrhunskega dizajna nekaterih med najboljšimi mednarodnimi proizvajalci. Kakovost opredeljuje tudi ponudbo kopališke opreme, oken, vrat, oblog, osvetljave in drugih rešitev za vaš dom. Kot v prejšnjih izvedbah bo tudi letos ena hala popolnoma namenjena biološkemu in okolju prijaznejšemu domu. Pridite na sejem, pričakujemo vas doma.

Urniki za obiskovalce sejma:
ponedeljek / petek 15.00_21.00,
sobota / nedelja 10.00_21.00

www.casamoderna.it

Tehnični sponzor

ZGONIK - Občinska skupščina sprejela odlok za gospodarski razvoj

V obrtni coni tudi trgovinske dejavnosti

V zgoniški obrtni coni bodo kmalu lahko zaživele tudi trgovinske dejavnosti. Tako je včeraj odločil zgoniški občinski svet s sprejetjem delne variante k splošnemu občinskemu prostorskemu načrtu, ki predvideva prav to možnost.

Odlok je predstavil župan Mirko Sardoč. Poudaril je, da sedanje ne prav rožnato gospodarsko stanje zahteva od javnih upraviteljev tak pristop, »ki mora biti kolikor se da dinamičen in se mora postaviti ob stran proizvodnim dejavnostim, ki omogočajo obstoj in razvoj našega prostora.« V občini že vrsto let deluje obrtna cona, nameščena na proseški Rouni. Domači obrtniki so jo izkoristili za ovrednotenje lastnih proizvodnih dejavnostih. Sedaj jim občinski sklep ponuja možnost, da nadgradijo svoje delovanje in namenijo del obstoječih struktur v komercialne namene, je pojasnil Sardoč. V bistvu: del velikih hal bodo lahko preuredili v trgovine, v katerih bodo lahko prodajali svoje proizvode.

Površina za trgovske dejavnosti pa mora biti omejena na največ 400 kvadratnih metrov prostora, je opozoril odgovorni občinski tehničnega urada Aleš Petaros. To je eden od pogojev, ki omogočajo sprejem in odobritev delne variante k prostorskemu načrtu, sicer bi se morali za obsežnejši poseg poslužiti

V obrtni coni bo kmalu dovoljena tudi komercialna dejavnost

KROMA

jem tujega mladoletnika, 5 tisoč evrov za Tares, 3 tisoč evrov za začasno delovno razmerje tako kuharja kot šoferja, tisoč evrov za čiščenje do sneženja, 5.600 evrov za povračila Enel in 2.250 evrov za rezervni sklad.

Včerajšnje seje se je prvič udeležil nov svetnik Slovenske skupnosti Andrej Škerlj. Prevzel je mesto Tomaža Špacapanja, ki se mu je župan Sardoč zahvalil za »konstruktivno sodelovanje, ki smo ga

bili z njegove strani deležni v prid naše skupnosti.« Istočasno mu je voščil, da bi hitro okreval. Zahvalo Špacapanu so izrekli tudi vodja skupine Slovenske Skupnosti Dimitri Žbogar, svetnik Krščanske demokracije Gianfranco Melillo in vodja Ljudstva svobode Denis Zigante.

Na začetku seje se je župan Sardoč spomnil dolgoletne sodelavke Nade Simoneta, ki jo je julija strla zahrbtna bolezna. »Gospa Nada, odgovorna našega

tajniškega urada, je bila res zgledna sodelavka, ki je znala obdržati izjemno ravnovesje med človeškim in profesionalnim pristopom, kar uspe le osebam z velikim senzibilnim človeškim čutom,« se je za njeno delo zahvalil župan. Tudi Žbogar, Melillo in svetnik Ljudstva svobode Pietro Geremia so se spomnili občinske uslužbenke. Skupščina se ji je poklonila z minuto tišine.

M.K.

Andrej Škerlj

MK

DEVIN-NABREŽINA - Ob rebalansu proračuna velika pozornost uprave občinskim storitvam

Nobenega poviška cen

drugega postopka: pripraviti bi morali specifični trgovinski načrt, kar bi bilo mnogo bolj zapleteno in predvsem bolj zamudno, je pojasnil Petaros.

Svetniki opozicije so izrazili pozitivno mnenje, saj daje odlok možnost »živavnejše trgovske ponudbe«. Sardoč je dodal, da je delno varianto k prostorskemu načrtu izvedel isti načrtovalec (Coprogetti), ki je bil pripravljal zadnji splošni prostorski načrt, kar pomeni, da je bil že dobro seznanjen z željami in potrebbami gospodarskih dejavnosti v občini, nov poseg pa bo postal dejansko nekakšna dodana vrednost domačega gospodarstva.

Sklep so podprtli tako svetniki le-vosredinske večine kot opozicije. Po sprejemu bo sedaj čas za predložitev morebitnih pripomb in ugovorov, po končni odobritvi pa bodo lahko v obrtni coni stekle tudi trgovske dejavnosti.

Občinski svet je nato z glasovi večine, Slovenske skupnosti in Krščanske demokracije odobrili rebalans proračuna, ki med drugim predvideva povečanje predvidenih izplačil deželnega prispevka za sprejem tujih mladoletnikov za 9 tisoč evrov in prispevka za športno kulturni center v Zgoniku za 11.250 evrov. Istočasno so bili povečani tekoči stroški za 42.950 evrov (tisoč evrov za nakup omare za občinski sedež, 5 tisoč evrov za porabe v telovadnici, 5 tisoč evrov za javno razsvetljavo, 4 tisoč evrov za vzdrževanje občinskih vozil, 500 evrov za društvene prispevke, 2.600 evrov za vzdrževanje nepremičnin, 9 tisoč evrov za spre-

Razprava o septembrislem rebalansu proračuna 2013 na sredini seji devinsko-nabrežinskega občinskega sveta je ponudila priložnost za razmislek o sedanjem gospodarskem stanju in njegovem vplivu na občinsko stvarnost.

Odbornik za proračun Lorenzo Corigliano se je obregnil ob težave, ki jih krajevnim upraviteljem povzroča pakt stabilnosti. Občina ne more investirati že nakazanih finančnih sredstev. To je že dobro znano, a kaže, da »nekateri« slednje izkorisčajo za napad na občinsko upravo, če da ne opravljajo javnih del in krči investicije na pomembnih področjih, kot so skrbstvo in šolstvo. Namig na nekdanjega županskega kandidata in vodjo Ljudstva svobode Massima Romito je bil očiten, saj je slednji preko (italijanskega) tiska napadel levosredinsko upravo, ker naj bi ne opravljala javnih del. Odbornik je opozoril, da postajajo ljudje vse revnejši, nekdajni srednji razred izginja, ljudje ne verjamajo več politikom, zato ni čudno, da se oprimejo takih krialic kot je Svobodno tržaško ozemlje. Rdeče zastave s helebarido po Krasu opozarjajo, da je klica o svobodni državici poginala tudi na tem ozemlju. Potrebno je torej sprostiti sredstva, javna dela bodo zaposlila načrtovalce, izjavljace, delavce, na ta način bi se lahko zoperstavili krizi, je ocenil Corigliano. Odbornik za proračun je ogorčeno zavrnil natolcevanja nekaterih članov opozicije o zvišanju tarif za šolski avtobus in druge občinske storitve. »Naša uprava je znižala davki na nepremičnine Imu in na poslopja za trgovske dejavnosti, naša občina ni

Lorenzo Corigliano

KROMA

Marija Breclj

KROMA

koli uvedba dodatka na davek Irpef,« je spomnil.

Iz vrst desnosredinske opozicije je bila na seji iznesena kritika, ker »je bil drugi teden poletnega centra za otroke črtan.«

Na kritiko je odgovorila občinska odborica za šolstvo Marija Breclj. Pojasnila je, da se je lani dveh tednov v poletnih centrih udeležilo skupno 60 otrok, to je po 30 na teden. Letos je poletni center res trajal

teden manj, a zadnji teden se ga je udeležilo 60 otrok, to je enako število kot lani, zaradi česar ni bil nihče prikrajšan.

Svetniki desne sredine so se kritično izrekli tudi o upravljanju jasli, češ da konvencija z zadrugo, ki sedaj upravlja strukturo, zapade 20. decembra. Namignili so, da naj bi bile jasli prihodnje leto »brez upravitelja«. Brecljeva je to demandirala. Občina je letos odobrila proračun še poleti, za kar pa nosi krivo dežela. Zato ni bilo možnosti za udeležbo na evropskem razpisu. Odbornica je vsekakor zagotovila, da bodo jasli prihodnje leto nudile svoje usluge tako kot letos. Rebalsans je bil odobren z glasovi večine, opozicija je glasovala proti.

M.K.

Resolucija svetnika Adriana Ostrouške za (nočni) mir

Slovenski rajonski svetnik mešane skupine v mestnem središču Adriano Ostrouška je vložil v rajonski svet za Novo mesto, Novo mitnico, Sv. Vid in Staro mesto resolucijo, ki zadeva vnovičen porast prisotnosti prostitutuk v središčnih ulicah (Ul. Geppa, Ul. Trento, Ul. Roma). Skupaj s kolegom Michelejem Pianiganijem (mešana skupina) in Andrejem Sinicom (Un'altra Trieste) je opozoril na vse večje kaljenje miru, predvsem v nočnih urah. V dokumentu je omenjeno tudi odprtje novega telefonskega središča, zaposleni katerega naj bi se često neomikano vedli na ulici (med avtomobili naj bi opravljali fiziološke potrebe, včasih pa naj bi za ta opravila izbrali tudi veže tamkajšnjih poslopij, kar je izzvalo protest tam bivajočih). Ostrouška je zapisal, da so ga na tako stanje opozorili številni stanovalci v ulicah mestnega središča in upravitelji tamkajšnjih javnih lokalov. Rajonski svetnik je poudaril, da »resolucija ni pisana proti dekletom, ker so le-te same žrtve in so večkrat prisiljene na cesto«; njen cilj je opozoriti na problem, ki zadeva širši mestni predel. Zato je v resoluciji zahteval, naj župan, odbornik za javno varnost in pristojni občinski uradi posežejo za zagotovitev miru v nočnih urah in varnosti na ulicah.

Adriano Ostrouška

MK

M.K.

OBČINA TRST - S podjetjem AcegasAps-Hera uvajajo zanimivo novost

Popusti na davku Tares za najbolj vestne pri ločevanju odpadkov

Cilj je doseči vsaj 40% reciklaže - Popusti bodo znašali od 60 do 150 evrov letno

Pravilno ravnanje z odpadki je tema, ki je v nekaterih mestih aktualna že leta, pri nas pa so se s tem problemom začeli bolj aktivno ukvarjati pred nedavnim. Da bi uporabnike učinkoviteje informirali in jih spodbujali k ločevanju odpadkov, sta si Občina Trst in podjetje AcegasAps-Hera zamislila zanimivo akcijo, v sklopu katere bodo občani in občanke spoznali smisel ločenega zbiranja odpadkov, za vestno ločevanje pa bodo tudi nagrjeni. Pilotski projekt, ki bo trajal zadnje tri mesece tega leta, so naslovili Trst nagrajuje - Za zmago nad izzivom ločenega zbiranja odpadkov, poleg drugih mikavnih nagrad pa obljudljajo za 500 najbolj vestnih Tržačanov in Tržačank tudi občutno znižanje davka na odpadke Tares.

Namen in cilj akcije je, da bi dosegli vsaj 40-odstotno izločanje odpadkov, ki lahko gredo v predelavo, so predstavniki podjetja AcegasAps povedali na odlično obiskani konferenci, na kateri je bilo tudi slišati, da v Trstu ločujemo le 28% vseh odpadkov. Navdušen nad akcijo, s katero bodo občane in občanke na stimulativen način informirali, da lahko z ločenim zbiranjem odpadkov zares nekaj dosežejo, je bil tudi občinski odbornik za okolje Umberto Laureni, ki je povabil vse občane, naj sodelujejo pri akciji.

Projekt predvideva predvsem zbiranje odpadkov, ki ne sodijo v zabojniške pred našimi hišami ali pod stanovanjskimi bloki. Gre za gradbene odpadke, batirje, žarnice, zeleni vrtni odpad, pohištvo, vzemnice in podobne odpadke, ki nikakor ne sodijo na divja odlagališča ali v komunalne odpadke. Občani bodo te odpadke lahko odpeljali v štiri zbirne centre: Rojan (Ul. Valsmartinaga 10), Općine (Dunajska cesta 84 a), Marsovo polje (Ul. Cesare 10) in Sv. Jakob (Ul. Carbonara 3). Zbirne točke so odprte od ponedeljka do sobote ves dan, poleg njih pa bodo na razpolago tudi občasni mobilni zbirni centri. Z oddajo odpadkov bodo občani dobili določeno število točk, ki je odvisno od vrste odpadka. 20 točk bodo denimo dobili za zeleni vrtni odpad in nevarne gradbene odpadke, 15 točk za neonske žarnice, 10 točk za lonce, telefone, hišne aparate, lestenje itd., 6 točk za televizorje, barve in lake, hladilnike itd. ter 2 točki za embalažo, ki je zaradi velikosti ni mogoče spraviti v navadne zabojnike. Pomembna informacija je tudi, da javne službe po velike odpadke pridejo tudi na dom, za odvoz pa ne zaračunavajo nič.

Vsek mesec bosta pobudnika akcije stotim najbolje uvrščenim občanom podelila nagrade, vsi ki bodo zbrali vsaj 50 točk, pa bodo vključeni v mesečno žrebvanje z naslovom Smart box tour Evrope. Naj povemo, da se bo identifikacija kandidatov za nagradno igro ugotavljal z branjem davčne številke, ki je navedena na Deželnih kartic storitev. Imena zmagovalcev bodo objavljena na spletni strani www.acegas-aps.it in www.retecivica.trieste.it. Poleg omenjenih nagrad pa akcija predvideva tudi znižanje davka Tares. Občina Trst bo ob koncu projekta z znižanjem davka na odpadke nagradila 500 ljubiteljev reciklaže v obdobju treh mesecev. Prvih 100 uvrščenih bo prejelo popust na davek Tares v višini 150 evrov, od 101. do 350. na lestvici je predviden popust v višini 100 evrov, za zadnjih 149 mest pa se predvideva 60 evrov popusta.

Cisto ob koncu naj povemo, da pri zanimivi akciji, ki si jo je zamislila Skupina Hera, lahko sodelujejo le fizične in ne pravne osebe. Od projekta ločenega zbiranja odpadkov pa njegovi pobudniki pričakujejo, da bo napredok v ločevanju naštetih odpadkov po tej akciji precej višji ... (sc)

Cilj občine in podjetja AcegasAPS-Hera je, da bi vse večji odstotek odpadkov ubral pot predelave in ne uničevanja v sežigalnici

ARHIV

PREBENEG - V nedeljo potekal Praznik prostovoljcev

Brez alkohola lahko

Praznik je priredilo združenje Acat, ki pospešuje zdrav živiljenjski slog - Uživanje alkoholnih pijač je v porastu tudi med Slovenci

Prijetno vzdušje druženja lahko ustvariš tudi brez uživanja alkohola. To je sporočilo nedeljskega Praznika prostovoljcev - brez alkohola lahko, ki je v nedeljo potekal na prireditvenem prostoru SKD Jože Rapotec v Prebenegu v organizaciji Združenja alkoholoških teritorialnih klubov (Acat) iz Trsta.

Združenje deluje na teritoriju in se ukvarja z družinami, ki se srečujejo s težavami zaradi uživanja alkoholnih pijač, a tudi zaradi drugih oblik odvisnosti, kot so npr. droge in igre na srečo. Pojav, opazarjajo pri združenju Acat, je v porastu, predvsem med mladino in tudi znotraj slovenske narodne skupnosti, kjer npr. med večernim obiskom osmice naletiš tudi na mlade, stare 12 oz. 13 let. Zato združenje brani in pospešuje zdrav živiljenjski slogan, brez snovi, ki bi moteče vplivale na vede-

nje oseb, družin in družbe, pri čemer si prizadeva ozaveščati občane o škodljivem vplivu zakonitih in nezakonitih snovi ter pri tem sodeluje z različnimi dejavniki na teritoriju.

Tako so predstavniki združenja spomladi prišli v stik z združenji prostovoljcev, ki so dejarna na ozemlju Občine Dolina in razmisli, kako bi lahko ozaveščali prebivalstvo. Tako je prišlo do zamisli o nedeljskem prazniku v Prebenegu, ki je stekel v sodelovanju s Civilno zaščito Občine Dolina, Klubi ZYP, Združenjem otrok in odraslih Harmonija, združenjem Ne bombe, a bomboni ter Fundacijo Lucchetto-Ota-D'Angelo-Hrovatin, svoje pokroviteljstvo pa je dala Občina Dolina, pri čemer se je močno angažirala odbornica za kulturo in socialno Tatiana Turco, udeležence nedeljskega praznika pa je po-

zdravila tudi županja Fulvia Premolin. Prostor za izvedbo prireditve je kot že rečeno nudilo društvo Rapotec, za kosilo pa je priskočila na pomoč dolinska lovška družina.

Praznik v Prebenegu se je začel v določanskih urah z odprtjem razstavnih kioskov, medtem ko so zaradi premajhnega števila otrok odpadli otroški ustvarjalni in zabavni kotički. Vsekakor so predstavili delovanje združenja Acat, udeležencem pa se je pridružila tudi večja skupina operatorjev oddelka za zdravljenje odvisnosti od alkohola, ki v okviru tržaškega zdravstvenega podjetja deluje na območju parka nekdajne umobolnice pri Sv. Ivanu. Na sporednu je bil tudi nastop orkestra in zboru kluba ZYP, organizatorji pa so priredili tudi srečelov, katerega izkupiček je bil namenjen otrokom iz družin v Kragujevcu, ki so zaradi Natovih bombardiranj leta 1999 izgubile domove in za katere se je zavzel združenje Ne bombe, a bomboni.

Čeprav so organizatorji pričakovali, da bo praznik pritegnil tudi navadne občane, pa je bilo le-teh zelo malo, tako da so se v Prebenegu mudili v glavnem le prostovoljci. Očitno, če ni »kapljice«, se ljudje držijo nazaj, čeprav so pri združenju Acat prepričani, da je druženje mogoče tudi brez alkohola in drugih škodljivih snovi, kar so tudi prepričani, da ne smejo ostati v nekem zaprtem krogu, ampak privabiti tudi druge, saj vsak občan lahko žrtvuje nekaj svojega časa za druge.

ULICA GHIRLANDAO - Po štirih mesecih

Sama našla svoje ukradeno motorno kolo

V sredo popoldne se je Tržačanka sprehabala po Ulici Ghirlandao v Trstu, ko je opazila znano motorno kolo. Bilo je njen, maja letos so ji ga ukradli. Evidenčna tablica pa je bila drugačna. Poklicala je policiste, ki so pregledali vozilo: potrdili so, da je motorno kolo njen, tablica pa pripada motorju večkratnega prestopnika, ki ga organi pregona dobro poznajo. To tablico so zasegli, druge ni bilo, prometnega dovoljenja niso našli. Motor so vrnili lastnici, ki je tu dotožila, da je vzvratno ogledalo razbito.

Ukradeni fiat 500 na openskem Pikelcu

Openska karabinjerja sta v sredo dopoldne med nadzorovanjem območja opazila avtomobil, parkiran na robu gozda v Ulici Zinendorf na Pikelcu. Samotni fiat 500 je bil sumljiv in res, na osnovi registrske številke na tablici sta karabinjerja ugotovila, da je vozilo ukradeno. V torem počasi so ga neznanci ukradli 52-letni Tržačan. Avto so po zaključku postopka vrnili lastnici.

Karabinjerji zalotili tri vinjene voznike

Karabinjerji iz Istrske ulice so v sredo zaradi vožnje pod vplivom alkohola kazensko ovadili tri voznike. 50-letnemu Tržačanu Z. R., 23-letnemu Pordenončanu P. A. in 36-letnemu Kovcovu K. B. so tudi začasno odvzeli voznisko dovoljenje.

Nezavarovani vozili z lažnimi potrdili

Mejna policija je zaradi uporabe lažnih zavarovalniških potrdil ovadila dva voznika, romunska državljanica G. T. in V. S. Policisti so ju zalotili pri Fernetičih, zaradi nezavarovanih avtomobilov sta ju doleteli tudi globi in zaseg vozil. Romuna sta eden za drugim vozila proti Sloveniji, ustavila pa ju je patrulja; izročeni dokumenti že na prvi pogled niso bili prepričljivi.

Tržaško staro pristanišče po hamburškem zgledu

Tržaška sekcija Italia Nostra, ki ji predseduje Marcello Perna, poziva ministra za kulturo in turizem Massima Braya, naj podpre načrt za uporabo še neizkoriscenih evropskih sredstev, da bi jih investirali v prenovo skladisč v tržaškem starem pristanišču. O tem je bil prvič govor julija letos na srečanju v hidrodihamični centrali, ko je bila na obisku generalna direktorica urada za ovrednotenje kulturne dediščine ministrstva za kulturo Anna Maria Buzzi.

Italia Nostra je včeraj v Trstu predstavila tudi nemškega menedžerja Thomasa Kuhlmannia, avtorja projekta Speicher Stadt. V okviru tega načrta se pristanišče v Hamburgu spreminja v sodoben kompleks za razvojne potrebe pristanišča in mesta, zgodovinskimi pristaniščimi stavbami pa vračajo staro sijaj ter v njih organizirajo gospodarske in kulturne dejavnosti. Hamburška metamorfoza je v polnem toku, izvajalec in koncesionar pa je podjetje Hamburger Logistik Aktiengesellschaft, katerega 70-odstotni delničar je občina Hamburg. Cilj načrta je povezati mesto s pristaniščem. Italia Nostra meni, da bi bil podoben načrt primeren za Trst.

ZB-NOB iz Hrastnika v Trstu

Skupina članov Zveze združenj borcev za vrednote NOB iz Hrastnika se bo danes mudila v Trstu, kjer bo po pomoci članov tržaške sekcije Vsesedržavnega združenja partizanov Italije-AN-PI obiskala nekatere kraje spomina, kot so Narodni dom, Rijarna, spomenik padlim v Dolini in spomenik bazovškim junakom.

Gregori in Jelinčič v Lovatu

V knjigarni Lovat bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo Sabrine Gregori Qualche piano oltre. V ponedeljek pa bodo, vedno ob 18. uri, predstavili italijanski prevod romana Dušana Jelinčiča Umor pod K2 (Assassinio sul K2).

TriesteNext: srečanja v Ubiku

V okviru salona TriesteNext bo v knjigarni Ubik v galeriji Tergeste danes ob 18. uri srečanje Od marketinga do solidnosti z Marcellom Gironejem Dallolijem, medtem ko bo ob 20. uri Luca Lombroso predstavil svojo knjigo Apocalypse now?. Jutri pa bo ob 11.30 srečanje z Monico Marelli, soavtorico knjige La fisica di 007, ob 18. uri pa srečanje z Valerio Panuccia, avtorico knjige Passeggiate nei prati dell'eternità.

Praznik tednika Vita nuova

V Kulturnem središču Pavla VI. v Ul. Tigor 24/1 poteka v teh dneh prvi praznik škofjskega tednika Vita nuova, ki se je začel sinoči z okroglo mizo na temo Ali katoliški tisk govori resnic? Danes pa bo ob 18.30 srečanje z urednikom časopisa Tempi Luigijem Amiconiem na temo Smo na koncu nekega obdobja? Katoličani in današnja Italija, ob 21. uri pa bo nastop Fabia Trevisana Don Camillo in oče Brown se srečata v Trstu.

Blagi varnostni ukrepi pred tekmo Cagliari-Inter

V nedeljo ob 15. uri bo na tržaškem stadionu Nereo Rocco spet nogometna tekma A-lige, gost »domačega« Cagliarija bo milanski Inter. Glede na kakovost in ugled tega moštva je pričakovati precej več gledalcev kot na prejšnji tekmi med Cagliarijem in Sampdorijem, ko je bilo prodanih samo tristo vstopnic. Večje število gledalcev pa pomeni tudi večji iziv za organe, ki skrbijo za varnost.

Operativna skupina za varnost (GOS), ki ji v Trstu predseduje kvestor Giuseppe Padulano, se je včeraj odločila za blaže ukrepe za zagotovitev mirnega in varnega poteka športnega dogodka. V nedeljo opoldne bodo zaprli za promet Ulico Valmaura, kjer bodo parkirani stevilni avtobusi organiziranih Interjevih navijačev (le-ti imajo na razpolago tudi parkirišče ob Rijarni). To bo tudi edina prometna omejitev, saj pristojni organi nočjo pretirano ovirati krajnov, ki se bodo vsekakor lahko premikali tudi po Ul. Valmaura. Na stadion bodo dostopni vsi sektorji - sardinskim navijačem je namenjena tribuna Furlan, gostom pa tribuna Valmaura in Colussi. Interjevi navijači bodo lahko v predprodaji kupili vstopnice za sektor gostov do sobote ob 19. uri, prodaja za tribuni Pasinati in Colussi pa se bo na blagajnah v Ul. Flavia nadaljevala v nedeljo ob 9. uri. Kvestor se bo v soboto z vsemi sodelujočimi organi in predstavnikom klubov iz Cagliarija pogovarjal o zadnjih podrobnostih.

ZNANOST - Danes Noč raziskovalcev in začetek salona TriesteNext

Tridnevje v znamenju znanosti

Sinoči uvod z večerom, posvečenim Margheriti Hack - Sodelovanje 1840 učencev in dijakov slovenskih in italijanskih šol - Pobude Slorija

Danes se v Trstu začenja tridnevni Evropski salon znanstvenega raziskovanja TriesteNext, ki je svoj uvod doživel sinoči v opernem gledališču Verdi z večerom z naslovom Narejeni smo iz zvezd, ki je bil posvečen nedavno preminuli astronomki Margheriti Hack, obenem bodo danes potekale tudi pobude ob priložnosti Evropske noči raziskovalcev, vse skupaj pa bo potekalo v znamenju približevanja znanosti širši javnosti in ozaveščanja le-te o pomenu znanstvenega raziskovanja.

Rdeča nit pobude, ki jo prirejajo Občina Trst, Univerza v Trstu in založba Nordest Europa Editore, je voda (naslov salona je Water wise), o pomenu katere bo govor v okviru številnih predavanj, delavnic, okroglih miz in drugih srečanj ter razstav, ki bodo potekale tako v za priložnost postavljenih šotorov na Velikem trgu kot tudi na drugih lokacijah, kot so bivša ribarnica, gledališče Verdi, Narodni dom, Skladnišče idej idr.

TriesteNext: Jakopin, Ceccarelli in Lundqvist

Med pobudami, ki bodo stekle danes, gre omneni srečanje o pomenu znanosti in tehnologije za okoljsko vzdržno proizvodnjo navtičnih plovil z naslovom Green Boat Design, ki bo potekalo ob 10. uri v bivši ribarnici in na katerem bosta med drugimi sodelovala tudi predsednik italijanskega združenja načrtovalcev navtičnih plovil Giovanni Ceccarelli, idejni oče načrta sistema dvigovanja ladje Costa Concordia, in Slovenec Japec Jakopin, ki je zaslovel s svojim podjetjem Seaway. Ob 15. uri bo v prostorih Trgovinske zbornice srečanje o ekonomiji morja za krajevni razvoj, sočasno pa bo v hotelu Savoia Excelsior tudi srečanje o vlaganju v vodo ob spoštovanju rezultatov referendumu. Ob 17. uri pa bo v gledališču Verdi predstavitev projektov desetih mladih raziskovalcev, ki jo bo vodil znani italijanski novinar in pisatelj Beppe Severgnini. Vedno v gledališču Verdi (v manli dvorani) pa bo drevi ob 21. uri predavanje švedskega znanstvenika Jana Lundqvista z mednarodnega inštituta za vodo in Stockholma na temo Voda je dragocena.

Noč raziskovalcev: udeležba šol in dan Slorija

Kot že rečeno, bo danes med 9. in 23. uro potekala tudi Evropska noč raziskovalcev, na kateri bo sodelovalo tudi 1840 učencev in dijakov iz 95 razredov osnovnih, nižjih in višjih srednjih šol s slovenskim in italijanskim učnim jezikom. Med temi bodo tudi taki, ki bodo predstavili projek-

Večer v čast Margheriti Hack v gledališču Verdi

KROMA

te, ki so jih izpeljali v okviru vsedržavnega načrta za promocijo znanstvenih fakultet, ki ga je na Tržaškem priredila krajevna univerza. Med sodelujočimi bodo npr. tudi dijaki katinarske podružnice Nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda, ki bodo prisotnim na Velikem trgu ob 8.45 predstavili projekt nadgradnje znanja na področju kemije, ki

so ga izvedli v sodelovanju z Izobraževalnim zavodom Jožeta Stefana.

Še pred tem, ob 8.15, pa bodo dijaki tretjega letnika NSŠ Ivana Trinka iz Gorice na Velikem trgu predstavili rezultate raziskave Voda za vse, vsi za vodo!, ki so jo izvedli v okviru pobude Slovenskega raziskovalnega inštituta. Le-ta bo danes po-

poldne v Narodnem domu ob 16. uri predelil tudi svoj Dan raziskovanja 2013.

Nagrade ter kulturne in spremljevalne pobude

Znanstveno manifestacijo bodo spremjale tudi številne kulturne pobude. Tako bodo danes pri kiosku Znanstvenega imaginarija na Velikem trgu ob 18.30 nagrajili zmagovalce fotografikega natečaja Umetnost ali znanost? Podobe raziskovanja, medtem ko bo stekel tudi niz umetnostnih in glasbenih srečanj Next Off: znanost med umetnostjo, glasbo in socialo. Tako bo v gledališču Miela ob 18. uri srečanje Music Meet Social, ob 19.30 bo koncert skupin Coloured Sweat in Underhouse, ob 21.30 pa koncert skupine Rezophonic. Jutri pa bodo na »panorami Giustinelli« ob 11.30 podelili prvo nagrado Živeti ob njeni potratih v okviru evropske kampanje proti potratih na raznih področjih. Med nagradjenimi občinami je tudi Občina Trst s svojim projektom Trst, mesto proti potratih.

ZNANOST - Častni doktorat šole Sissa za Petra Higgsa

Priznanje za zasluge

V imenu škotskega fizika, ki je odkril »božji delci«, sta doktorat dvignila Anna Di Ciaccio in Guido Tonelli

V zborni dvorani Visoke šole za napredne študije Sissa sta na včerajšnji dopoldanski slovesnosti znanstvenika Guido Tonelli in Anna Di Ciaccio v imenu očeta »božjega delca« oz. Higgsovega bozona, Petra Higgsa, dvignila prestižno priznanje za tega škotskega fizika, ki je letos doživel potrditev teorije o obstoju delca, ki vsebuje temeljne lastnosti vesolja, kot ga poznamo. Šola Sissa je namreč Higgsu, ki se včerajšnje podelitev ni mogel udeležiti iz zdravstvenih razlogov, zaradi njegovih zaslug na področju znanosti podelila častni doktorat iz teoretske fizike delcev.

Kot so sporočili iz šole Sissa, je prisotnost Tonellija in Di Ciacciove na včerajšnji slovesnosti, na kateri je uvodoma spregovoril direktor visoke šole Guido Martinelli, predstavljala nadaljevanje Higgsovega dela, ki ga danes opravlja na tisoči fizikov pri svetlobnem pospeševalniku LHC v Ženevi. Tonelli je bil namreč dalj časa glasnik eksperimenta CMS, Di Ciacciova pa je predstavnica eksperimenta, poimenovanega Atlas: oba eksperimenta, ki se izvajata v ženevskem pospeševalniku, sta bila ključna za potrditev obstoja Higgsovega bozona, Tonelli-

Udeležence je uvodoma nagovoril direktor šole Sissa Guido Martinelli, odsotni Peter Higgs pa je bil prisoten »v duhu«

KROMA

li pa je, skupaj s takratno glasnico eksperimenta Atlas Fabio Gianotti, tudi sporočil javnosti odkritje delca, za svoj doprinos k projektu pa je pred kratkim prejel tudi nagrado Enrico Fermi, ki jo podljuje Italijansko združenje za fiziko.

Brez Higgsovega delca bi standardni model vesolja, ki nam danes nudi glavno vedenja o naravi vesolja, ne vzdržal, je na slovesnosti med drugim dejala Anna Di Ciaccio, ki je posredno izrazila upa-

nje, da bo Peter Higgs v oktobru prejel Nobelovo nagrado za fiziko. Podobno upa tudi Guido Tonelli, ki je udeležencem slovesnosti zaupal, da živi kot v sanjah, saj delati dvajset let za doseglo določenega cilja in potem doživeti uresničitev predstavlja edinstveno izkušnjo: »Zame je to sporočilo za prihodnost, negotavi moramo prihodnjo generacijo znanstvenikov, kot so tisti, ki danes študirajo na šoli Sissa,« je še dejal Tonelli.

Plesni tečaj pri Sv. Ivanu

Plesalka, koreografinja in pedagoginja Daša Grgić bo v prostorih KD Škamperle pri Sv. Ivanu vodila tečaj sodobnega plesa. Tečaj bo potekal ob ponedeljkih in četrtekih od 17.30 do 18.30 za mladince (nižja in višja srednja šola) ter od 19. ure do 20.30 za odrasle. Udeleženci bodo osvajali tehniko sodobnega plesa, od improvizacije do kompozicije in koreografije.

Tečaj je namenjen vsem, ki bi radi spoznali osnove sodobnega plesa in tistim, ki imajo že plesno predznanje. Cilj je odkrivati različne kakovosti plesnega gibanja, da lahko pridobimo skupno besedišče in ustvarimo plesne kombinacije ter koreografije. Koreografijo bodo predstavili v okviru Festivala plesne ustvarjalnosti. Dan odprtih vrat bo v ponedeljek, 30. septembra, prijave zbirača na naslovu dasagrgic@gmail.com in tel. št. 333-8139018.

RAZSTAVE - Pobuda »Le vie delle foto«

Fotografije 50 ustvarjalcev po barih, hotelih, knjigarnah

Fotografska razstava »Le vie delle foto« praznuje letos tretji rojstni dan. Skupinska razstava bo en mesec - od 1. do 31. oktobra (ravno vzporedno z regato Barcolano) - domovala v našem mestu, pri njej pa bodo tudi tokrat sodelovali različni umetniki iz vseh koncov sveta. Kot so povedali na včerajšnji predstavitev, naj bi jih bilo okrog 50, med njimi pa bodo tudi slovenski fotografi. Organizatorji z Lindo Simeone na čelu, so si jo zamislieli kot neko sodobno razstavo razpršeno po različnih lokacijah - barih, knjigarnah, hotelih in javnih lokalih, skratka pravno mrežo dogodkov v mestnem središču, kar naj bi hkrati vabilo obiskovalce, da se sprehodijo od ene priložnostne galerije do druge. Seveda pa poskrbeli tudi za koristno mapo

Trsta, na kateri so v italijanščini, angleščini in nemščini jasno označene razstavne lokacije in vsi sodelujoči fotografi, ki jo bodo delili po mestnih lokalih.

Sicer pa so si ob samih razstavah zamislieli tudi več spremjevalnih dogodkov; v sodelovanju s potovalno agencijo Aurora bodo poskrbeli za izletniške eno- ali večdnevne pakete za turiste. Vsako soboto bodo namreč za obiskovalce pripravili vodene sprehe po mestu oz. po razstavnih lokacijah, nedelja pa bo posvečena posameznim delavnicam, katerih cilj bo valorizacija našega mesta, predvsem njegovih naravnih lepot.

Podrobnejše informacije so že na voljo na spletni strani www.leviedellefoto.it.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 27. septembra 2013

KOZMA, DAMJAN

Sonce vzide ob 6.58 in zatone ob 18.54
- Dolžina dneva 11.56 - Luna vzide ob 10.15 in zatone ob 14.35

Jutri, SOBOTA, 28. septembra 2013

VENČESLAV

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 20 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 5 km/h jugovzhodnik, nebo rahlo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21 stopinj C.

Lekarne

Od pondeljka, 23., do sobote, 28. septembra 2013

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 16, - 040 364330, Ul. Stock 9
- 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 6, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 6 - 040 368647.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala: Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800-991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Loterija 26. septembra 2013

Bari	46	61	83	25	20
Cagliari	82	60	51	17	86
Firence	18	9	23	14	53
Genova	85	59	86	41	58
Milan	68	82	41	58	22
Neapelj	7	54	73	86	72
Palermo	4	8	37	35	11
Rim	15	87	40	61	18
Turin	66	38	33	42	8
Benetke	69	61	55	70	53
Nazionale	70	42	60	35	69

Super Enalotto Št. 116

4	38	42	57	64	75	jolly 84
Nagranični sklad						15.480.859,35 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
1 dobitnik s 5+1 točkami						318.63

slori
slovenski raziskovalni institut
Institute sloveno di ricerca
Slovene research institute

VABILO NA
SLORIJEV DAN RAZISKOVANJA 2013
Petek, 27. septembra 2013, ob 16. uri

Narodni dom v Trstu
Razstavna in konferenčna dvorana - Ul. Filzi 14, Trst

Program:

- 16.00 **Uvodni pozdrav** Milan Bufon, predsednik SLORI
Boris Jesih, državni sekretar na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- 16.20 **Nagajevanje v sklopu natečaja SLORI 2013 za diplomska in podiplomska dela** Zaira Vidau, predsednica Znanstvenega sveta SLORI
- 16.40 **Predstavitev projekta »Banka znanja«** Maja Mezgec, raziskovalka SLORI, vodja projekta
- 17.00 **Okrogle miza »Kroženje možganov v sodobni družbi: nuja ali iziv? Pričevanja mlajših slovenskih raziskovalcev s Tržaškega«** Sodelujejo: Igor Guardianich, politolog, Centre for Welfare State Research, University of Southern Denmark, Odense (Danska)
Marija Mamolo, demografinja, Istituto nazionale di statistica (ISTAT), Trst (Italija)
Robert Volčič, nevrožnanstvenik, Center for Neuroscience and Cognitive Systems, Istituto Italiano di Tecnologia (IIT), Rovereto (Italija)
- Moderator: Dejan Jagodic, ravnatelj SLORI

Dogodek poteka v okviru SLORI-jevih pobud ob evropski Noči raziskovalcev 2013.
Vljudno vabljeni!

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15,
22.15 »Rush«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.30, 21.30
»Teorema Venezia«; 17.00, 20.00 »Tra cinque minuti in scena«.

FELLINI - 16.45 »Percy Jackson«; 18.30,
20.15, 22.00 »Una fragile armonia«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 17.50,
19.15, 20.40, 22.00 »Vado a scuola«;
18.10 »The Grandmaster«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.10,
21.45 »Via Castellana Bandiera«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.20,
20.00, 21.40 »Sacra Gra«.

KOPER - PLANETTUŠ - 19.50, 22.15 »2

na muhi«; 17.10, 20.45, 23.00 »Abe-

ceda seksac«; 15.50 »Avioni«; 16.30,
18.30 »Avioni 3D«; 17.50, 20.20, 22.50

»Diana«; 17.55, 20.30, 22.45 »Drzna igra«; 19.20, 21.45 »Jobs«; 18.20 »Ra-

zredni sovražnik«; 20.00, 22.30 »Skozi čas«;

16.05 »Smrckci 2«; 15.10 »Smrckci 2 3D«; 15.15 »Turbo«; 16.00,
17.30 »Turbo 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.40, 18.20
»I Puffi 2«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15

»Universitari, molto più che amici«;
Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15

»Bling Ring«; Dvorana 3: 16.30, 18.45,
21.00 »Sotto assedio«; 18.20, 20.15,
22.15 »Come ti spaccio la famiglia«;

Dvorana 4: 16.30, 20.15 »Un piano perfetto«; 18.20, 22.15 »Evangelion 3.0 - You can (not) redo«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-

pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.05,

21.40 »Rush«; 16.40, 19.00, 21.20 »I

Puffi 2«; 16.40, 19.05, 21.30 »Come ti

spaccio la famiglia«; 16.35, 18.50

»Percy Jackson 2 - Il mare dei mostri«;

16.35, 19.00, 21.25 »Universitari, mol-

to più che amici«; 16.20, 19.00, 21.40

»Sotto assedio«; 16.30, 18.25, 20.20,

21.10, 22.15 »Bling Ring«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30,

19.50 »I Puffi 2«; 22.00 »Come ti spac-

cio la famiglia«; Dvorana 2: 17.20,
20.00, 22.15 »Rush«; Dvorana 3: 17.20,
19.45, 22.15 »Sotto assedio«; Dvo-

rana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »Universita-

ri, molto più che amici«; Dvorana 5:

17.40, 20.10, 22.10 »Bling Ring«.

Izleti

OKTOBERFEST 2013 BY MTK Mla-
dinski Trebenski Krožek opozarja
udeležence izleta, da bo zbirališče v
soboto, 28. septembra, ob 6.00 na trgu v
Trebčah ali ob 6.25 na avtocestnem
postajališču v Devinu. Info: +39348-
3288130 (tajništvo).

KS ROČINJ - DOBLAR, KD Valentin
Stanič in ŠRD Doblar vabijo na 8. ko-
lesarski vzpon na Kambreško v sobo-
to, 28. septembra. Start pred cerkvijo
v Ročinju ob 16. uri.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, pri-
reja v soboto, 28. septembra, tradi-
cionalni pohod »Zoro Starec«. Vodi-
la ga bo prof. Marinka Pertot. Starta-
li bomo ob 14.30 izpred društva. Za-

Darujte za sklad

Bubnič Magajna

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

Zadruga Naš Kras

vabi na odprtje likovne razstave

Ivana Žerjala

“Repen 31. Razgledna točka”

o avtorju in delih bo spregovorila umetnostna zgodovinarka

Alenka Di Battista

glasbeni intermezzo: Andrejka Možina – glas, Ariel Cubria – kitara
danesh, 27. septembra ob 20. uri v Kraški hiši v Repnu

pokrovitelji večera Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
Občina Repentabor

OMPZ vabi na romarski izlet v soboto, 12. oktobra, na Koroško: Tinje, Gospa Sveta in gospovskega polje, Celovec in Vetrinj. Vpis in vse ostale informacije čim prej na tel. št. 347-9322123.

Prireditve

ANPI-VZPI pokrajinski odbor Trst sporoča, da bo še danes, 27. septembra, 17.00-19.00 v mali dvorani Narodnega doma v Trstu razstava o Poselnih bataljonih v sodelovanju s Knjižnico P. Tomažič in tovariši in z Odsekom NŠK v Trstu.

ANTROPOZOFSKO ZDRAŽENJE skupina Fortunato Pavisi prireja danes, 27. septembra, ob 10.30 v prostorijah Društvene gostilne v Gabrovcu kraško muzikomedijo »(U)tri(n)ki« v izvedbi KUD Grešni kozli. Toplo vabljeni.

SKD TABOR IN KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI - Prosvetni dom: »Otvoritev prenovljene otroške čitalnice« danes, 27. septembra, ob 10.30 lutkovna predstava Rdeča kapica, izvajalca Jelena Sitar in Igor Cvetko in v petek, 4. oktobra, ob 10.30 srečanje z mladiškim pisateljem Žigo Gombacem.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi danes, 27. septembra, ob 20. uri v Kraško hišo na odprtje likovne razstave »Repen 31. Razgledna točka« goriškega umetnika Ivana Žerjala. Avtorja in dela bo predstavila umetnostna zgodovinarica Alenka Di Battista. Glasbeni intermezzo Andrejka Možina (glas) in Ariel Cubria (kitara). Razstava bo na ogled do 13. oktobra.

ZUPNIJA SV. ANDREJA (ul. Locchi 22 v Trstu) prireja koncert med in po sv. maši v soboto, 28. septembra, ob 18.30. Nastopajo prof. Andrej Pegan na orglah, Flora Porporati mezzosoprano in Aldo Žerjal bas. Lepo vabljeni.

SKD TABOR - Općine in SKD Grad - Bani vabita v soboto, 28. septembra, ob 20.30 v Prosvetni dom na glasbeno kabaretne večer »Trieste, Cecchelin e dintorni« - Alessio Colautti in trio Danubio - dirigent Carlo Tommasi.

GLEDALIŠKI VRTILJAK se bo prvič zavrtel v nedeljo, 29. septembra, ko bo v Marijinem domu pri Sv. Ivanu na sporednu igrico »Volk in kozlički« v izvedbi otrok Male gledališke šole Matjeke Peterlin. Prva predstava bo ob 16.00, druga pa ob 17.30. Rezervacija abonmajev od torka do petka ob 9.00 do 17.00 v uradih Slovenske prosvete na Ul. Donizetti 3 (nadstropje) ali na tel. št. 040-370846.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 30. septembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na razgovor ob izidu knjige Trpljenje otrok v vojni, Sedemdeset let po zaprtju italijanskih taborišč. Sodelovala bosta avtorja, zgodovinarja Metka in Boris M. Gombič. Na ogled bo tudi razstava Ko je umrl moj oče, ki jo knjiga nadgrajuje. Začetek ob 20.30.

ROJANSKA SKUPNOST vabi v nedeljo, 6. oktobra, na družabnost, ki bo pri Lajnarjih na domačiji gospe Anite Perič (Ul. degli Olmi, 23) od 17. ure dalje.

LIKOVNA RAZSTAVA Neve Pertot: otvoritev bo v kavarni Tommaseo (Trg Tommaseo 4/c) v ponedeljek, 7. oktobra, ob 18.30. Predstavila jo bo Marianna Acerboni. Razstava bo na ogled do nedelje, 3. novembra.

SKD FRANCE PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljuncu vabita v društveni bar na G'rici na ogled razstave domače likovne ustvarjalke »Zdenka Ota v svetu barv«.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, sporoča, da bo

razstava »Prva svetovna vojna pri nas. Zamolčani« odprta do 27. oktobra ob sobotah in nedeljah, 10.30-18.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Spremlja tudi knjiga. Info: www.hermada.org in 331-7403604.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - kulturni center Krasa in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti objavlja javni razpis za 4. festival otroške popevke Brinjevka. Če si star/a do največ 13 let in nam želiš pokazati kako lepo pojše, se prijavi do 31. oktobra na »Brinjevko«. Info: www.kosovelovdom.si.

Poslovni oglasi

GROZDJE, VRSTE REFOŠK, prodam.

Tel. 338-5837604

GOSTILNA NA KRASU išče nastakarico/ja ob vikendih in praznikih.

Tel. 342-5754193

339-2868186

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM malo, na novo opremljeno stanovanje v središču Kožane. Tel. št.: 0039-329-2225821.

Franc in Tomaž Fabec sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni! Tel. št. 040-299442.

OSMICO je odprl Škerk v Praprotnu. Tel. 040-200156.

ŠAVRON ROBERTO je odprl osmico v Gabrovcu št. 27. Vesel bo vašega obiska! Tel.: 347-2511947.

sprejemamo s sledenjem urnikom:

Ponedeljek - petek 10.00 - 14.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844
- v TRSTU - Ul. Montecchi 6
- v GORICI - Ul. Malta 6

Sobota 10.00 - 13.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 0481-32844

Naročnica morajo imeti priložene naslednje podatke:
ime, priimek, naslov, telefonska številka plačnika, davčna številka naslovnika,
na katerega bo izstavljen račun.

Osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke in oglase v okvirčku, oglase društev in organizacij v okvirčku, male oglase (proti plačilu)

sprejemamo s sledenjem urnikom:

Ponedeljek - petek 10.00 - 14.00

- po telefonu na 800.912.775
- po e-mailu na primorski@tmedia.it
- po faksu na 048

Projekt

con il
Nord Est

Candidata
Capitale
Europa
della Cultura

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI DI TRIESTE

nordest
europaeditore

S prispevkom
Fondazione
FONDAZIONE TRIESTE

Main partner

Trieste Next

EVROPSKI SALON
ZNANSTVENEGA RAZISKOVANJA

WATERWISE
2. izvedba

27.-28.-29. SEPTEMBER 2013

#triestenext #next02
www.triestenext.it

Media partner

IL PICCOLO

Marsilio

**venezie
post**

Rai Scuola

TOPOLINO

□□□□
ICMOVING CHANNEL

AcegasAps

Differenza i rifiuti
ANTI AMBIENTE

Supporter

Sponsor

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaje plavanja za otroke od 4. leta do 14. Info: 040-51377, 14.00-17.00 (ob delavnikih).

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC

Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka enkrat tedensko. Minimalno število tečajnikov je pet, maksimalno pa deset. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED-KRAŠKI FENOMENI

vabi srednje in višješolce na skupne vaje v Škerkovo hišo v Šempolaju ob torkih, 18.00-19.30. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 328-3584580.

OTROŠKA GLASBENA SKUPINA VIGRED

vabi vse osnovnošolce, ki bi radi preko igre spoznali čarobni svet glasbe in razne inštrumente (na razpolago na licu mesta) na skupne vaje ob ponedeljkih, 17.00-18.00. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 328-475182, 380-3584580.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED

vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo. Pevske vaje v Štalci, v Šempolaju vsak ponedeljek, 16.00-17.00 za vrtec. Info: tel. 328-475182, 380-3584580.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR PRI SKD IGO GRUDE

, ki ga vodi Mirko Ferlan, ima vaje ob torkih od 17.30 do 19.00 v društvenih prostorih. Dobrodošli novi člani, tudi fantje do 15. leta.

KRU.T obvešča člane, da je na razpolago še nekaj mest za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 13. do 23. oktobra z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje oziroma dobro počutje. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicero ne 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, kru.ts@tiscali.it.

MLADI, vas zanima pisanje člankov, intervjujev, reportaž...? Bi radi okusili ustvarjalno delo v časnikarski redakciji? Pridružite se skupini sodelavcev mladinskega lista Rast (priloga revije Mladika)! Kontaktirajte nas preko Facebooka (skupina Mosp-Skk) ali preko naslova rast.mladika@gmail.com.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da bo telovadba za otroke od 6. do 8. leta ob ponedeljkih 17.30-18.30 na Stadionu 1. Maj in četrtekih 17.00-18.00 v telovadnici v Lonjerju. Info: v uradu Stadiona 1. Maj, tel. 040-51377 ali urad.bor@gmail.com.

ANGLEŠČINA ZA NAJMLAJŠE - Center otrok in odraslih prireja Tečaj angleščine za otroke stare od 2. leta do 14. Info in prijave: center.harmonija ali 328-0196920.

SAMOPODOBA - Center otrok in odraslih Harmonija prireja inovativni tečaj na katerem lahko izboljša svojo samopodobo in se počuti boljše. Tečaj je namenjen najstnikom in odraslim. Info in prijave: center.harmonija@gmail.com ali 320-7431637.

ČEBELARSKI KONZORCIJ ZA TRŽAŠKO POKRAJINO obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt danes, 27. septembra, 18.00-19.30. Info: cons.apicoltoristrieste@gmail.com.

BALETNA ŠOLA Informativni stanki in poskusne vaje bodo danes, 27. septembra, ob 17. uri za jazz balet (za naračajnike) v društvenih prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Tečaja vodi Marjetka Kosovac.

OBČINA DOLINA, organizira v nedeljo, 29. septembra, naravoslovni sprechod »Prebujanje v dolini Glinščice« namenjen odraslim in družinam. Pozor: rezervacije se zaključijo danes, 27. septembra, ob 11. uri! Start ob 16. uri s Sprejemnega Centra Naravnega Rezervata doline Glinščice. Info in rezervacije izletov v slovenskem jeziku: tel. 0039-040-8329237 (pon-pet, 9.00-11.00), info@riservalosalrosandra-glinscica.it.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi osnovnošolce na plesno delavnico Hip Hop vsak ponedeljek, 16.30-17.30 v društvene prostore na Štadionu 1. Maj (Vrdeška cesta 7). Mentorica Jelka Bogatec. Info: 349-7338101.

TAI-CHI pri Skladu Mitja Čuk ob ponedeljkih, 19.30-21.00 v večnamenskem središču Sklada, Repentabrska 66, na Općinah. Info in prijave: 334-116662 Sergio. (Po dogovoru, možni tečaji tudi v jutranjih urah).

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, prijatelje in prostovoljce sorodnih ustanov na srečanje ob prazniku sv. Vincencija danes, 27. septembra, pri Šolskih sestrah, Ul. Delle Docce 34: ob 16. uri sv. Maša, nato skupno premišljevanje, ki ga bo vodil g. nadškof A. Uran, o besedah: Zastonj ste prejeli, zastonj dajate.

DEVINSKI GRAD vabi v soboto, 28. in v nedeljo, 29. septembra, na ogled 18.000 različnih sredozemskih rastlin, ki so prisotne v privatnem delu parka. Društvo Orpheon bo poskrbelo za glasbeno spremljavo. Samo ta vikend bo za vstop v park predvideno doplačilo. Info: 040-208120.

RADIJSKI ODER obvešča gojence Male gledališke šole Matejke Peterlin, da bo generalka igre »Volk in sedem kraljev« v soboto, 28. septembra, v Marijinem domu pri Sv. Ivanu od 15. do 17. ure oz. od 17. do 19. ure. Nastop bo v nedeljo, 29. septembra, kot prva izmed predstav Gledališkega vrtljaka (ob 16.00 oz. ob 17.30).

GODEBNO DRUŠTVO NABREŽINA obvešča, da se je začelo vpisovanje v Glasbeno šolo za otroke, mlade in odrasle. Info na tel. 348-4203196 (Niko).

PIHALNI ORKESTER BREG - DOLINA sporoča, da sprejema vpise za glasbeno šolo. Info: 338-6439938 ali vsak četrtek na sedežu godbe.

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in voditeljica Sandra sporočajo, da bo telovadba za razgibanje in za zdravo hrbitenico v septembru potekala vsak torek, 9.00-10.00, v društveni dvorani občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni nove telovadke.

ZŠSDI vabi na Festival estetskih športov v nedeljo, 29. septembra, ob 16. uri na kotalkališču pri Poletu na Općinah.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Općinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let 18.00-19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; Cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet. 19.30-21.00; Happy fitness time (vadba za odrasle) pon. 17.00-18.00 (center M. Čuk-Repentabrska ul. 66). Prvo srečanje v ponedeljek, 30. septembra. Vpis in info: info@cheerdancemillenium.com, Jasna 8535282 in Ryan 347-9227484.

AŠZ SLOGA prireja tečaj mini odbojke s poudarkom na splošni motoriki za osnovnošolske otroke. Tečaj poteka dvakrat tedensko v telovadnici openke nižje srednje šole ob torkih 18.00-19.00 in ob četrtekih 18.00-19.15.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu baleta (od 4. leta dalje) jazz baleta (od 11. leta) baleta za odrasle (brez omejitve let). Vpis poteka do 30. septembra po tel. št. 00386-041524310. Info: www.baletnodrustvosezana.si.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi nove člane k delovanju društva. Rekreativna baletna gimnastika v doboldanskem in večernem času v prostorih Kosovelovega doma v Sežani pod vodstvom baletnega pedagoga Eugena Todorja. Primerena je za vse starostne skupine ter pripomore k boljšemu zdravju in počutju posameznika. Info: tel. 00386(0)41524310.

KK ADRIA obvešča, da se bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 20. uri v ŠKC v Lonjerju pričela telovadba za odrasle. Informacije na tel. št.: 040-910339 (Pierina).

PLESNA AEROBIKA: dejavnost SKD F. Prešeren začenja v ponedeljek, 30. septembra, od 19. do 20. ure v zgornjem prostoru občinskega gledališča Boljunc. Info na tel.: 348-0451875.

SKD RDEČA ZVEZDA organizira tečaj yoga z vaditeljem Janom Budinom. Predstavitev večer bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu. Info: 340-6887720 (Jan).

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na odprtva vrata tečaja Contemporary dance Daša Grgič v ponedeljek, 30. septembra, ob 17.30 za mladince in ob 19. uri za odrasle. Tečaj bo potekal vsak ponedeljek in četrtek v društvenih prostorih na Štadionu 1. Maj. Info: 333-8139018.

TEČAJI ŠPANSKEGA JEZIKA za vse stopnje pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev v ponedeljek, 30. septembra, ob 17. uri, Proseška ul. 131, Općine. Info: 040-212289.

TELOVADBA za starejše pri Skladu Mitja Čuk voditi fizioterapeutka v Večnamenskem središču - Repentabrska ul. 66, Općine, ob torkih od oktobra do maja. Vpis in info: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

TELOVADBA ZA PRAVILNO DRŽO - vodi fizioterapeutka pri Skladu Mitja Čuk v Večnamenskem središču - Repentabrska ul. 66, Općine, 2x tedenko (torek in petek), od oktobra do maja. Vpis in info: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

V MATEMATIKO s sošolci ... skupaj je lepše za osnovnošolce in srednješolce, pri Skladu Mitja Čuk na Općinah. Utrjevanje snovi 1x tedensko. Vpis in info: 040-212289.

Š.Z. BOR obvešča, da bo telovadba za odrasle začela v ponedeljek, 30. septembra. Urnik: ponedeljek in petek 9.00-10.00 in 10.00-11.00 s prof. Drašičem ter v torek in četrtek 17.30-18.30 s prof. Meulio. Informacije v uradu Š.Z. na Štadionu 1. Maj, tel. 040-51377, urad.bor@gmail.com.

ASD SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo treningi začeli v torek, 1. oktobra, v zgoniški telovadnici, torek/petak otočci, sreda/petak odrasli. Info: 334-6218712, 347-3955129, www.shinkaikarate.it.

AŠD MLADINA organizira smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini z društvenimi učitelji: pričetek v torek, 1. oktobra, 16.00-18.00 in nadaljevalni tečaj v sredo, 2. oktobra, 16.00-18.00. Info: 347-0473606.

DPZ KRAŠKI SLAVČEK-KRASJE bo začel s plevskimi vajami oktobra. Potekale bodo po petkih zvezče v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini. Nove navdušene pevke, višješolke in univerzitetnike: pon. 19.30-21.30 in/ali pet. 19.30-21.00; Happy fitness time (vadba za odrasle) pon. 17.00-18.00 (center M. Čuk-Repentabrska ul. 66). Prvo srečanje v ponedeljek, 30. septembra. Vpis in info: 339-1115880 ali 333-1435318.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta starosti. Urnik: torek, 16.45-17.35 (3-5 let) začetek 1. oktobra; četrtek, 17.30-18.20 (6-10 let) začetek 3. oktobra. Info in prijave: 339-1115880 ali 333-1435318.

TEČAJI ANGLEŠČINE pri SKD Igo Gruden, 2. in 3. nadaljevalna stopnja, uč. Kerrie Connor, 28 lekcij od oktobra do maja, vpisovanje v Občinski knjižnici N. Pertot ali v Uradu za stike z javnostjo v Nabrežini. Info: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera Tuta).

TEČAJI SLOVENŠČINE pri SKD Igo Gruden: 1. in 2. nadaljevalna stopnja, 28 lekcij od oktobra do maja, vpisovanje v Občinski knjižnici N. Pertot ali v Uradu za stike z javnostjo v Nabrežini. Info: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera Tuta).

ŠD ZARJA obvešča, da se bo s 1. oktobrom pričela splošna rekreacijska vadba, ki jo bo vodila prof. Silva Meulja ob torkih in četrtekih, 20.00-21.00 v športnem centru Zarja v Bazovici. Info: 333-1755684 (19.00-21.00).

PREDSMUČARSKA TELOVADBA - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo, 2. oktobra, začenja predsmučarska vadba za odrasle, ki bo v telovadnici šole Codermatz v Ul. Pindemonte 11 v Trstu, začetkom ob 20.30. Info in prijave: 335-6123484.

SKD IGO GRUDEN - moška posturalna in razgibalna telovadba je umirjena vadba, prilagojena specifikam moške konstitucije in namenjena raztezanju mišic ter izboljšanju gibljivosti. Redne vaje ob ponedeljkih in četrtekih od 20.00 do 21.00. Info: 338-4563202 (Katja).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB KOŠIR sporoča svojim članom in prijateljem, da bo prihodnje srečanje v sredo, 2. oktobra, v Gregorčeve dvorane v ul. Sv. Franciška, 20 ob 18.30.

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE pri SKD Igo Gruden, ki jo vodi Divna Slavec, začne v torek, 1. oktobra. Urnik: torek 9.00-10.30 in 10.30-12.00, sreda 18.30-20.00 in četrtek 9.00-10.30. Info: 040-299632 (Vera) ali 040-220469 (Divna).

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK

KONTOVEL prireja tečaj latinskoameriških plesov v kulturnem domu na Proseku. Prvo poskusno srečanje bo v sredo, 2. oktobra, 20.00-21.00 skupinski ples, 21

GLASBA - V Štivanu koncerta 26. izvedbe Not Timave

Zasedba dveh viol predstavila skladbe z manj znanih repertoarjev

Nastopili Bettina Hoffmann in Sofia Ruffino, še prej pa pianist Andrea Bacchetti

Nekateri koncerti so zanimivi zaradi sposobnosti interpreta pri podajanju obče znanih skladb, drugi pa, ker je izvajalec raziskovalec posrednik za odkrivanje manj znanih repertoarjev. Koncertni niz Note Timave je klub krajši izvedbi z dvema koncertoma v gotski cerkvi v Štivanu ohranil oba aspekta. Bach, Mozart, Debussy, Chopin in drugi glasbeni velikani so bili avtorji, s katerimi je pianist Andrea Bacchetti odprl niz prejšnji teden v slogu klasičnega klavirskega recitala. Kot običajno se je zvesta publike odzvala v lepem številu in je z enakim zanimanjem sprejela tudi bolj posebno ponudbo drugega glasbenega večera, ki je bil posvečen glasbi za dve violi da gamba.

Simpatična parafraza naslova koncerta »Ime viole« je bila kot v znani zgodovinski kriminalki vabilo k odkrivanju skrivnostnega in neznanega, tokrat iz predalov evropskih dvorov 17. in zgodnjega 18. stoletja. Ohranjene literature za posebno zasedbo dveh viol da gamba je veliko, izvajalcev pa malo, zato je bil tovrstni koncert redkost tudi za bolj izkušene ljubitelje stare glasbe. Redko priložnost sta ponudili Bettina Hoffmann in Sofia Ruffino, uveljavljeni glasbenici, ki snemata za pomembne diskografske založbe in sodelujeta s priznanimi skupinami s stariimi glasbili kot je Modo Antiquo. Hoffmannova, ki si na poseben način prizadeva za širitev poznanja tega instrumenta in je podpisala več specifičnih publikacij na to temo, je uvedla poslušalce v svet ka-

Bettina Hoffmann
in Sofia Ruffino

petana Tobiasa Humeja in njegove »sladke« glasbe za angleško kraljico Ano, mizantropa z izjemnim talentom Jeana de Sainte Colombeja, referenčnega čembalističa Françoisa Couperina, ki je za svoj tretji koncert za enaki glasbili priporočal uporabo dveh viol, pruskega kralja Frederika Viljema, ki se je kratkočasil z izvajanjem skladb Christopha Schaffratha.

Nožna viola ima v primerjavi z modernimi godali drugačen, manjši zvočni razpon, ki je prodoren za ušesa, ki so privabljeni prisluhniti zvokom iz preteklih stoletij in njeni specifični, brezčasni iz-

raznosti. Kot je zgovorno pokazal prikaz v razmahu stoletja, dueti za dve violi niso nastali z željo po raznolikosti, ki jo dve enaki zvočnosti ne moreta ustvarjati, temveč po ojačeni ekspresivnosti igranja v dvoje ali po prepletanju dialogov. Program je poleg duetov obsegal še dve solo skladbi, ekspresivno Fantazio Sainte Colombeja sina in Sonato Nizozemca Johanna Schencka iz zbirke Odmev Donave, katere dodelana izvedba je bila eden od viškov večera zaradi muzikalnega izvajanja Hoffmannove.

Med antičnimi zidovi sredi parka re-

ke Timave sta se izvajalki ves čas borili proti vlagi, ki na poseben način vpliva na staro glasbila, a sta s kakšnim vmesnim, dodatnim uglaševanjem mojstrsko izpeljali zanimiv večer.

26. izvedba Not Timave seslanskega društva Punto Musicale se bo zdaj selila na grad Colloredo di Monte Albano, kjer se že deseto leto odvija vzporedni del niza: v soboto bo vokalna skupina Oktoechos izvedla program srednjeveške glasbe na temo sedmih smrtnih grehov, 12. oktobra pa bo niz sklenil klavirski recital italijanskega pianista Johna Olafa Lanerija.

Kdor pa se je navdušil za violo da gamba bo danes ob 21. uri lahko prisluhnil zaključnim koncertom tečaja priznane violiste Josefa Vasqueza v cerkvi devinskega gradu.

ROP

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar **NA VES GLAS**

PRISLUHNI HITU!

L'album biango
Elio e le Storie Tese
»Demencialni« rok
Hukapan, 2013
Ocenja: ★★★★★

Elio e le Storie Tese
L'ALBUM BIANGO

L'Album biango, tako je ime deveti plošči milanske skupine Elio e le Storie Tese. Bend, ki že več kot trideset let nastopa na italijanskih odrih, je tudi tokrat poskrbel za pester izbor resnih in predvsem manj resnih komarov. Zasedba, ki jo vodi karizmatični pevec Stefano Belisari, bolje znan s pseudonimom Elio, je prva dva singla plošče predstavila na letosnjem sanremskem glasbenem festivalu. Dannati forever in predvsem La Canzone mononota sta doživeli izreden uspeh. Elio e le Storie Tese, ki so na oder gledališča Ariston stopili po dolgih sedemnajstih letih, so se s komodom La Canzone Mononota uvrstili celo na drugo mesto. Ravnato takoj na drugi stopnički so stali že leta 1996, ko so takratni publiki predstavili genialno pesem La Terra dei Cachi. Zasedbo Elio e le Storie Tese sestavlja že omenjeni Elio in dolgoletni glasbeni sotropotnik, basist Nicola »Faso« Fasani, pianist Sergio »Rocco Tanica« Conforti, kitarist Davide »Cesareo« Civaschi, bobnar Christian Meyer in vsestranski glasbenik Antonello »Jantoman« Aguzzi. Ploščo L'Album biango (naslov se prav gotovo nanaša na znamenito ploščo skupine Beatles White Album) sestavlja kar petnajst komarov, izšla pa je februarja s pomočjo neodvisne glasbene založbe Hukapan. Po krajšem intru v ruskem jeziku Televisione russa, sta na vrsti singla Dannati forever in La Canzone mononota (v kateri uporablja Elio eno samo noto!). Pesmi Il Ritmo della sala prove sledi eden najboljših komarov plošče Enlarge (your penis), nato pa Lampo, glasbena kritika prepogosti in nepotrebni uporabi fotografiskih aparativov. Po umirjenih Luigi il pugilista in Una sera con gli amici je na vrsti poskočna in zabavna Amore Amorissimo. Come gli Area je »prog rock« komad, v katerem nastopajo tudi nekateri člani istoimenskega legendarnega italijanskega benda, A piazza San Giovanni (po Eugenio Finardi) pa je uvod v genialno Complesso del Primo Maggio, pesem, v kateri se Elio in tovariši, malo za šalo malo zares, posmehujejo bendom, ki vsako leto nastopajo na rimskem koncertu. Izreden zaključek za zadovoljiv album.

AJDOVŠČINA - Razstava bo na ogled do 29. novembra

Ob 40-letnici Pilonove galerije na ogled risbe Vena Pilona

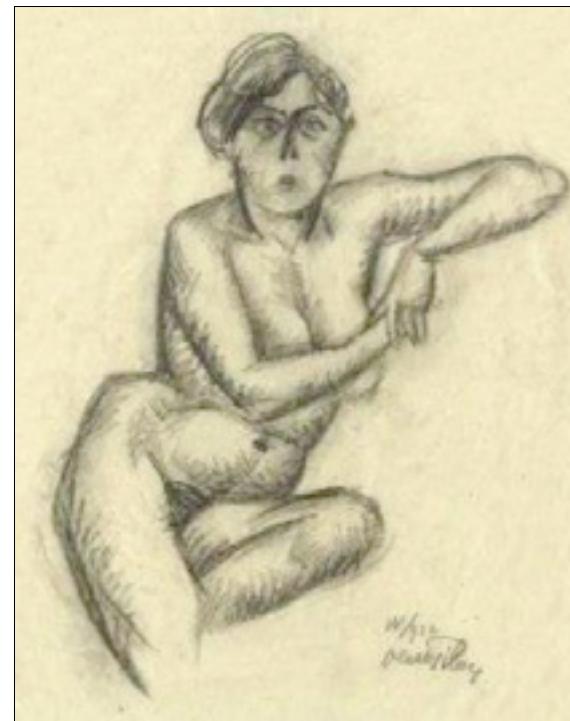
V Pilonovi galeriji v ajdovščini so sinoči odprli razstavo risb ajdovskega umetnika Vena Pilona. Njegov risarski opus je zelo obsežen, saj ga je risba spremljala od otroških let do zadnjih mesecev življenja. Največ pozornosti je posvečene njegovemu najbolj ustvarjalnemu obdobju v času med obema vojnoma. Razstava bo na ogled do 29. novembra.

Ob obletnici so se v Pilonovi galeriji odločili, da opravijo sistematičen pregled avtorjevega risarskega opusa. Kustosinja Pilonove zbirke Irene Mislej je povedala, da se je projekta lotila skupaj z zunanjim sodelavkom Natašo Kovšča, ki je opravila analizo avtorjevega opusa med obema vojnoma, sama pa je prevzela nalogu, da spregovori o izvoru tega dela opusa v Pilonovi galeriji.

Ker je risba pravzaprav način razmišljanja likovnega umetnika, je razumljivo, da je ohranil veselje do črte vseskozi, tudi ko ni več slikal ali izdeloval grafik ter fotografiral. V pisusu Karlu Dobidi je Pilon zapisal, da je v risbi iskal vsebino z najpreprostejšimi sredstvi, brez leska, brez slučajnih efektov: »Za hipno beleženje anecdote, humorja in sarkazma mi je zadostovala gola črta, tako da nisem iskal ponovne interpretacije in reprodukcije v raznih grafičnih tehnikah, ki nudijo očesu polno dražljajev. Edini vzor mi je bilo življenje s svojim toplim utripom in večno spremembo.«

Osrednja pozornost razstave je usmerjena na Pilonovo ustvarjanje v času med obema vojnoma. Ob krajinah iz ajdovskih let (v večji meri gre

Veno Pilon,
Sedeči ženski akt,
1922, oglje in
pastel/papir

za priprave na slike na platnu) so tu še portreti znanih umetnikov in intelektualcev, podobe pariških dam in parov, ki so zatopljeni v intimne pogovore, ter upodobitve živahnih omisij neznanih obiskovalcev razvilitih pariških lokalov.

»Poudariti velja, da gre v večini primerov za krokijske skice, ki pa vendarle presegajo zunanjost ilustrativnost, saj je z dinamično in odločno črto prenašal na papir neposredne, včasih duhovite, a vselej globoko resnične vtise iz okolja,« je v vabilu na razstavo zapisala Kovšča.

Ker v galeriji hranijo malo avtorjevih risanih portretov, so si izposodili štiri dela iz zbirki Narodne galerije v Ljubljani in Goriškega muzeja. »S tem želimo poudariti sodelovanje med strokovnimi ustanovami in kustosi, kar je vsa leta značilno za Pilonovo galerijo,« je še poudarila Mislejova.

V Pilonovi galeriji hrkrati z novo postavitvijo predstavljajo tudi manjšo likovno-dokumentacijsko razstavo o priateljstvu med umetnostnim zgodovinarjem Francetom Mesesnelom in Pilonom ter publikacijo z njuno korespondenco, ki so jo izdali spomladsi.

PILONOVА GALERIJA

PORDENON
Glavna atrakcija
nemi film
Orsona Wellesa

Osrednji lik 32. festivala nemega filma v Pordenonu bo nedvomno ameriški režiser Orson Welles. Program festivala, ki bo od 5. do 12. oktobra polnil občinsko gledališče Verdi, je nadvse kakovosten, prava poslastica za ljubitelje filma pa je predvajanje svoj čas izgubljenega Wellesovega dela Too Much Johnson. Najdba filma prav v Pordenonu je odmevala v ZDA in Evropi, o njej je pisal New York Times, svetovna premiera pa bo ravno na pordenonskih dnevih nemega filma.

23-letni Welles je režiral ta film leta 1938, ko so bili nemi filmi že v zatonu. Too Much Johnson je bil v Wellesovih načrtih filmski uvod istoimenske komedije Williama Gillettea, naposled pa ga v gledališčih iz finančnih razlogov niko nikoli predvajali. Videli so ga le ožji priatelji in sorodniki. Ko je požar uničil Wellesovo hišo v Madridu, se je režiser prepričal, da filma ni več. Po več desetletjih so film skrivnostno našli v skladnišču špediterskega podjetja v Pordenonu, s pomočjo združenja Cinemazero pa so ugotovili, za kakšno delo gre. Po restavtorskem delu v Rochesterju se je film vrnil v Pordenon in je nared za svetovno premiero. Na ogled bo v sredo, 9. oktobra ob 20.30 v gledališču Verdi, dan kasneje pa še dvakrat na sedežu Cinemazero (ob 20. uri in 21.30).

Festival ponuja seveda mnogo drugih zanimivosti. Prvi film na sprednu bo pravljica Blancanieves (Snežuljčica) španskega režisera Pablo Bergerja (5. oktobra). Carl Davis bo 12. oktobra dirigiral orkester FVG Mitteleuropa Orchestra, ki bo spremljal nemi film The Freshman (igra Harold Lloyd) - eno stotih najboljših ameriških komedij. Celotni program je na spletni strani www.giornatedelcinemamuto.it.

RIM - Predsednik republike se ne more vmešavati v pravnomočne sodbe sodstva

Napolitano odločno obsodil Berlusconijeve grožnje

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj zelo odločno reagiral na grožnjo Silvia Berlusconija, da bodo parlamentarci Ljudstva svobode v bloku podali ostavko, če ga bo pristojna komisija 4. oktobra izključila iz parlamenta. Napolitano je grožnjo označil kot zelo zaskrbljujočo. Na ta način se tvega funkcionalnost parlamenta, poleg tega pa je absurdno govoriti o državnem udaru ali celo prevratniških dejanjih, kot je to naredil lider Ljudstva svobode, je poudaril predsednik. Nadalje je Napolitano dejal, da bi bilo še huje, če bi se izkazalo, da so grožnje poskus pritiska na predsednika republike, da predčasno razpusti parlament. Vsekakor se ne predsednik republike ne premier ne moreta vmešavati v pravnomočne sodbe sodstva, je še poudaril Napolitano.

Iz New Yorka se je jezno oglasil premier Enrico Letta, ki je povsem podprt stališče Napolitanove, obenem pa je za prihodnje dni napovedal preverjanje vlade, do katerega bo vsekakor moralno

Predsednik republike Giorgio Napolitano je Berlusconijevo grožnjo označil kot zelo zaskrbljujočo in absurdno

ANSA

pritri pred 4. oktobrom. Za danes je Letta napovedal posvetovanje s predsednikom republike.

Popolno strinjanje s stališči predsednika republike je včeraj izrazil tudi

sekretar Demokratske stranke Guglielmo Epifani in dodal, naj si v tem občutljivem trenutku vsakdo prevzema odgovornost za svoja dejanja. Potrebo po preverjanju odnosov z Ljudstvom svobode je poudaril tudi vodja poslancev Demokratske stranke Roberto Speranza, ki je desnico obtožil, da priliva olja na ogenj in poriva državo v nestabilnost.

Medtem so včeraj najzvestejši parlamentarci Ljudstva svobode začeli zbirati podpise za odstop iz obeh vej parlamenta. Poslanci in senatorji so podpise izročili šefoma svojih parlamentarnih skupin Renatu Brunetti in Renatu Schifaniju. V ta namen so tudi pripravili namensko tiskovino oziroma obrazec. Daniela Santanic je z običajno napadalnostjo opredelila Napolitanovo stališče kot arogantno, medtem ko je Fabrizio Cicchitto govoril o »manipuliraju z demokracijo«.

Ministra Maurizio Lupi in Gaetano Quagliarello sta medtem zavzela nekoliko bolj umirjeno stališče. Medtem ko je Lupi dejal, da bo vsakdo sprejel svojo odločitev 4. oktobra, je Quagliarello povedal, da včeraj niso volili nikakršne ostavke. Slednje se ne napovedujejo, temveč se konkretizirajo, je dejal minister.

Poslabšano stanje Jovanke Broz

BEOGRAD - Zdravstveno stanje Jovanke Broz, v dove nekdanjega jugoslovanskega predsednika Josipa Broza Tita, se je naglo poslabšalo, so včeraj poročali srbski mediji, ki navajajo vire v urgentnem centru kliničnega centra v Beogradu. Kot je poročal B92, naj bi imela težave s srcem in dihalni ter naj bi bila priključena na aparat za dihanje. V bolnišnico so jo sicer spreveli po lažjem infarktu že 23. avgusta, kamor so jo pripeljali v polzavestnem stanju in dehidrirano.

Po navedbah publicista Žarka Jokanovića, pisca feljtona o nekdanji prvi dami SFRJ, ki jo po navedbah Blica obiskuje vsak dan, se je še do nedavnega zdelo, da se njen zdravstveno stanje z vsakim dnem izboljšuje. To se je odražalo tudi na njenem razpoloženju. Kot je dejal, je bila pri zavesti in se je pogovarjala z zdravniki, čeprav še ni bila pripravljena za zdravljenje na domu, piše Blic na svoji spletni strani.

Jovanka Broz se je rodila leta 1924 v Liki. Leta 1952 se je poročila z Josipom Brozom Titom, s katerim je ostala vse do njegove smrti leta 1980. Od njegove smrti 89-letna Jovanka živi v stanovanju na beograjskih Dedinjah, stran od oči javnosti in precej skromno. Mediji so v minulih letih večkrat poročali o njenih finančnih težavah. Po Titovi smrti je bilo namreč njuno premoženje nacionalizirano, ona pa je pristala v hišnem priporu, vse do leta 2009 je bila brez vseh osebnih dokumentov. Julija 2009 ji je Ivica Dačić, sedanji premier in sedanji notranji minister, po dolgih letih izročil osebno izkaznico in potni list.

Že sredi 80. let je na sodišču vložila dokument na več straneh s popisom osebne lastnine, ki jo zahteva nazaj. Doslej ji je niso vrnili, niti še ni bila razdeljena Titova lastnina.

LONDON - Po včeraj objavljeni študiji

V nekaterih državah Evrope se pojavlja vse večji demokratični deficit

Atene so bile v sredo prizorišče velikih protifašističnih demonstracij proti skrajni desničarski stranki Zlate Zora

ANSA

LONDON - V določenih evropskih državah se pojavlja vse večji demokratični deficit, opozarja včeraj objavljena študija britanskega think tanka Demos. Demokratični proces v Evropi je še dodatno ogrožen dolžniška kriza, po poročaju nemške tiskovne agencije dpa opozarja poročilo, ki se je osredotočilo na sedanje evropske države EU od držav zahodne, da se držijo določenih demokratičnih načel, izpostavljajo v Demosu. Z namenom preveriti, ali se države teh načel držijo, so raziskovalci oblikovali poseben indeks demokracije v EU, v skladu s katerim so preverjali demokratičnost po petih dimenzijah oziroma 22 kazalnikih.

Kot posebej problematične države

ve poročilo izpostavlja Bolgarijo, Romunijo in Madžarsko, ki so med najslabšimi v EU v vseh petih dimenzijah. A Demos ob tem opaža nekaj izboljšav, na primer v zvezi z odnosom do manjšin. Bolgarija pa je tudi država, ki beleži največje izboljšave v dimenziji pravic in temeljnih svoboščin.

Madžarska je medtem močno zdrsnila v dveh dimenzijah, poleg pravic še pri proceduralni in volilni demokraciji. Pri tej državi je problematičen tudi odnos državljanov do demokracije. Inštitut izpostavlja madžarske ustavne spremembe, ki so spodbale pluralizem in demokracijo, pa tudi vse večjo priljubljenost skrajno desničarske stranke Jobbik.

Problematicno pa je tudi »sredozemski blok«. Čeprav se Španija, Grčija, Italija in Portugalska večinoma niso znale med najslabšimi, je vsaj ena od njih problematična pri štirih od petih preučevanih dimenzij.

Grčija je sicer tista država, ki je izkoristila najbolj strme demokratične zdrse. Še naprej so težava visoka brezposelnost, korupcija, socialni nemiri, porast ekstremitizma in globoko javno nezadovoljstvo. Demos kot se posebej problematično izpostavlja dejstvo, da je bila Grčija med najslabšimi v drugi dimenziji, torej pri temeljnih pravicah in svoboščinah.

Italija se medtem še naprej spopada s korupcijo in organiziranim kriminalom. Inštitut ugotavlja, da sta korupcija in izmikanje roki pravice s strani nekdanjega premiera Silvia Berlusconija spodbala zaupanje javnosti v družbene in politične institucije. Dvig populističnega Beppeja Grilla in njegovega gibanja Pet zvezd izraža frustracijo javnosti, še ocenjujejo raziskovalci.

V splošnem avtorji poročila ugotavljajo, da raziskava potrjuje percepcijo držav severne in zahodne Evrope kot tistih z najvišjo stopnjo demokracije, medtem ko so vzhodnoevropske države pri dnu. A nekatere vzhodnoevropske države kažejo občutna izboljšanja, medtem ko se stanje na zahodu poslabšuje.

Poročilo se je še posebej osredotočilo na Francijo, Italijo, Madžarsko, Latvijo, Romunijo, Bolgarijo in Grčijo. (STA)

RIM - Med akcijo iskanja dveh še pogrešanih oseb s Coste Concordie

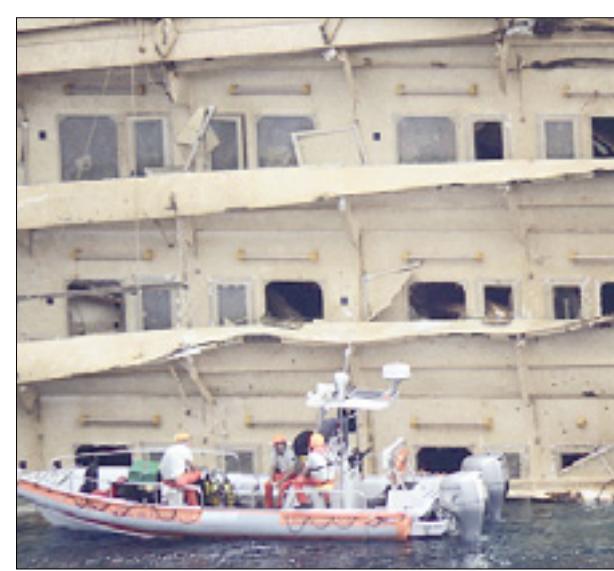
Potapljači v bližini nasedle ladje našli čoveške ostanke

RIM - Italijanski potapljači, ki iščejo trupli edinu dveh še pogrešanih po lanskem nesreči luksuzne križarke Costa Concordia, so včeraj v bližini ladje našli ostanke, ki bi lahko bili človeški. Ali gre za posmrtnne ostanke pogrešanega indijskega natakarja oziroma italijanske turistke, bo pokazala analiza DNK, poroča francoska tiskovna agencija AFP. »V iskanju v vodi bližu osrednjega dela ladje so potapljači obalne straže in policije našli ostanke, ki morajo biti še prepoznani z analizo DNK,« je v izjavi sporočila italijanska civilna zaščita. Vodja zaščite Franco Gabrielli je že televizijo SkyTG24 izrazil prepričanje, da gre za človeške ostanke.

Po poročanju italijanske tiskovne agencije Ansa so potapljači v morju našli kosti, tožilstvo pa je že izdal dovoljenje, da se ostanke prinese na površje. Po nesreči Costa Concordie, ki se je zgodila 13. januarja 2012, so iz vode potegnili 30 trupel. Posmrtnih ostankov italijanske potnice Marie Grazie Trebarichi in indijskega natakarja Russella

Potapljači ob trupu nasedle ladje Costa Concordia

ANSA

Rebella niso nikoli našli. Uradno sta oba še vedno pogrešana.

Iskanje trupel se je začelo ta teden, potem ko so 290 metrov dolgo ladjo prejšnji teden dvignili s skal pred oto-

kom Giglio ter jo postavili pokonci.

Nesreča Costa Concordie naj bi zakril kapitan Francesco Schettino, ki se še vedno zagovarja pred sodiščem, grozi pa mu do 20 let zapora. (STA)

ZLATO
(999,99 %) za kg
31.523,52 € -235,85

SOD NAFTE
(159 litrov)
109,22 \$ +0,83

EVRO
1,3499\$ 0,0

valute	26. 9.	25. 9.
ameriški dolar	1,3499	1,3504
japonski jen	133,41	133,14
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,809	25,880
danska krona	7,4577	7,4577
britanski funt	0,84180	0,84165
madžarski forint	299,87	300,12
litovski litas	3,4528	3,4525
latvijski lats	0,7028	0,7025
poljski zlot	4,2280	4,2165
romunski lev	4,4660	4,4645
švedska krona	8,6554	8,6881
švicarski frank	1,2288	1,2304
norveška kron	8,0625	8,1330
hrvaška kuna	7,6130	7,6160
ruski rubel	43,4502	43,2625
turška lira	2,7210	2,7087
avstralski dolar	1,4390	1,4430
brazilski real	3,0034	2,7087
kanadski dolar	1,3909	1,3924
kitski juan	8,2622	8,2650
indijska rupija	83,8000	84,4150
južnoafriški rand	13,4725	13,3655

RONKE - Gradnja nove infrastrukture v bližini letališča

Pospešili priprave na intermodalni pol

Nasproti ronškega letališča bo zrasel intermodalni pol

BONAVENTURA

Po programskev dogovoru, ki ga bodo podpisali do novembra letos, bosta sledila razlastitveni postopek in objava razpisov. V Trstu je včeraj potekala storitvena konferenca, na kateri so se dežela FJK, občina Ronke, goriška pokrajina in letališka družba Aeroporto FVG dogovorile o nadaljnjih korakih, ki bodo omogočili začetek gradnje novega ronškega intermodalnega pola. O infrastrukturi, ki bo povezovala letališče, cesto in železnico ter s tem zagotavljala večjo integracijo med različnimi prevozni sredstvi, je govor že dve desetletji, v prihodnjih mesecih pa naj bi prišlo do odločilnega premika in objave razpisa za izbiro izvajalca del.

Včerajšnje srečanje so sklicali na podobo Roberta Fontaneta; ronški župan je bil zaskrbljen zaradi ponovne upočasnitve postopka v zadnjih mesecih, težave pa naj bi bile zdaj mimo. Storitvene konference so se ob ronškem županu udeležili predsednica dežele Furlanije-Julijske krajine Debora Serracchiani, deželna odbornika za finance in infrastrukture Francesco Peroni in Mariagrazia Santoro, predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in predsednik letališke družbe Sergio Dressi. Udeleženci so se pogovorili o proceduri za ugotavljanje učinkov na okolje VIA in postopku strateškega okoljskega ocenjevanja VAS, ki sta v bistvu zaključena, določili pa so tudi, da bo do novembra prišlo do podpisa programskega dogovora. Sporazum bo omogočil uvedbo razlastitvenega postopka, nakar bodo objavljeni razpisi za določitev izvajalcev del. Včerajšnje srečanje se niso udeležili predstavniki državnega železniškega podjetja Ferrovie dello Stato; družba je namreč že lastnica zemljišč, na katerih bo zrasel intermodalni pol.

Gradili ga bodo na zemljišču, ki meri 470.000 kvadratnih metrov in je od letališča oddaljeno 250 metrov. Predvidena je gradnja treh parkirišč: v večnadstropni garaži bo 500 parkirnih mest, na drugem in tretjem parkirišču, ki bosta na prostem, pa bo še več sto parkirnih mest. Zgradili bodo tudi postajališče za avtobuse in železniško postajo, ki bo s pokritim mostičkom - le-ta bo prečkal cesto - povezana z letališčem. Predvideni stroški znašajo 13,5 milijona evrov, dela pa so razdeljena v dva sklopa. Za prvi sklop, vreden okrog 11 milijonov, je denar že na razpolago. Če se bo vse iztekelo, kot bi moralno, se bodo dela začela prihodnje leto. »Za našo deželo in za naše mesto je intermodalni pol pomemben priložnost, ki jo je treba izkoristiti. Letališče ga potrebuje, da se lahko razvije, od tega pa bodo imela korist tudi podjetja,« je povedal župan Fontanot.

GORICA - Narašča obup delavcev tovarne Sweet

Pol leta brez plače

Sindikati čakajo na srečanje s stečajnim upraviteljem - Denar iz dopolnilne blagajne naj bi dočakali oktobra

»Še vedno čakamo na srečanje s stečajnim upraviteljem. Le on nam lahko pove, če in kdo je izrazil namero za odkup tovarne: od tega bo pač odvisna usoda delavcev, ki so ostali brez službe in so že celih šest mesecev brez dohodkov.« Michela Marson, predstavnica sindikata Fa Cisl, nima dobrih novic v zvezi z odkupom obrata goriške družbe Sweet, ki je pred meseci šla v stečaj in pustila na cedilu okrog 50 delavk in delavcev, med katerimi je tudi nekaj slovenskih državljanov. Avgusta je italijanski časopis objavil novico, da se za odkup tovarne v industrijski coni v Štandrežu zanimala družba Lazzarini dolciumi, Marsonova pa pravi, da vse nikakor ni potrjena.

»Kaj bolj konkretnega bomo izvedeli šele v trenutku, ko nas bo stečajni upravitelj seznanil z morebitnimi prijavami investitorjev na razpis, ki ga je objavil. Ko bomo ugotovili, ali je kdo izrazil namero za odkup obrata, bomo tudi skušali izvedeti, kaj investitorja sploh zanima. Mi seveda upamo, da bo delavce

obdržal, kar pa ni rečeno,« je povedala Marsonova in nadaljevala: »Prizadavamo si, da bi se zadeva čim prej premaknila z mrtve točke. Delavci in delavke so namreč že od marca brez plače in brez socialnih blažilcev. Čeprav je bila izredna dopolnilna blagajna podaljšana do marca 2014, niso doslej prejeli niti evra. Zavod Inps čaka na odlok iz Rima, ki bi moral biti že zdavnaj odobren. Poklicala sem na ministrstvo, kar so storili tudi pristojni uradi pokrajine: odgovorili so nam, da bo odlok verjetno sprejet 10. ali 11. oktobra. Držimo pesti.« Marsonova pravi, da so nekateri delavci v hudi stiski, zato so na bankah zaprosili za izplačilo predujma. »To pravico jim daje dogovor, ki so ga pred leti podpisali delžela, zadružne banke in sindikati. Žal se vse banke ne držijo določil sporazuma. Nekateri delavci, ki so vložili prošnjo, so predujem dobili, drugi pa ne,« je povedala sindikalistka.

Tovarno družbe Sweet v Gregorčičevi ulici so zaprli spomladsi. Podjetje,

ki ga je ustanovil goriški podjetnik in bivši županski kandidat Fabrizio Manganello, je bilo v preteklosti med stečajnimi leaderji na področju proizvodnje čokoladnih jajčk, pred kakim letom pa je zašlo v težave, ki so bile povezane predvsem s prekinjivo sodelovanjem z družbo Dolci Preziosi. V letih 2003-2005, ko je bila v polnem razcvetu, je družba proizvajala 70 milijonov čokoladnih jajčk letno, v letih 2010-2011 pa je proizvodnja upadla na 45 milijonov kosov letno. Do 22. maja letos si je družba nabrała preko 19 milijonov evrov dolga. Spomladsi se je začel stečajni postopek, ki se je zaključil konec julija. Goriško sodišče je za stečajnega upravitelja imenovalo Giuliana Bianca iz Vidma, od katerega pričakujejo sindikalni predstavniki informacije o morebitnih investitorjih, ki bi bili pripravljeni prevzeti glavni sedež v Gregorčičevi ulici in nov obrat v Ulici San Michele, v katerega je družba Sweet vložila 15 milijonov evrov. (Ale)

TRŽIČ

Ukrepi za večjo varnost

Mobilna karabinjerska postaja v središču mesta, ki bo začela delovati oktobra, in večje število policistov na terenu. Tako so sklenili udeleženci omizja, ki ga je goriška prefektura sklical zaradi problema varnosti v Tržiču. Srečanja se je udeležila tudi županja Silvia Altran, ki je bila z ukrepi zadovoljna. »Naše zahteve so bile upoštevane,« je povedala županja po sestanku in dodala: »To je pomemben korak, saj je naš prvi cilj zagotavljanje kakovosti življenja naših občanov in varnosti vseh, bi obiskujejo naše mesto. Prihodnje leto pa bomo razmislieli o nabavi nove urbane opreme in organizaciji vrste odmevnih dogodkov v Ulici Sant' Ambrogio in okolici. Prednost imata varnost in nadzor, drugi korak pa je animacija mestnega centra.«

NOVA GORICA - Gostol-Gopan na ameriškem tržišču

Čez lužo poslali gigantsko peč Na uro speče 2000 enot kruha

Nalaganje peči

Novogoriško podjetje Gostol-Gopan je na pot čez lužo poslalo svojo peč nove generacije za peko ameriškega tipa kruha in pekovskih izdelkov. Kupec je družinsko podjetje iz New Jersey, ki bo s pomočjo slovenske peči - ta speče okoli 2000 enot kruha na uro -, dodelal pekarno in razširil proizvodnjo. Za Gostol-Gopan je po nekaj manjših poslih na ameriškem tržišču to prvo večje načrilo za ta trg.

Letos so v novogoriškem podjetju proizvedli in opremili pekovske linije za velike industrijske pekarne v Moldaviji, Rusiji, Ukrajini, na Norveškem in v Belgiji. »Naša prednost je v tem, da so naši izdelki konstruirani po željah kupcev - tako glede dimenzij kot tudi glede tehnologije,« pojasnju-

je Mateja Kravos Pljakoski iz Gostol-Gopana. 400.000 evrov vredna peč v dolžino meri dvanajst, v širino pa skoraj pet metro, v ZDA pa bo potovala enem kosu in z izrednim prevozom skoraj 40 dni.

Podjetje se bo v oktobru udeležilo sejma pekarstva v Las Vegasu, kjer se nadajojo stikov z novimi kupci. Ciljajo pa tudi na hitro rastoti indijski, kitajski in brazilski trg, zlasti pri prvih dveh je poraba kruha na prebivalca v zadnjem času v porastu, medtem ko v Evropi pada. »Čeprav ravnokar dokončujemo tudi peč za italijanski trg, tam nismo zeleno zastopani. V Italiji je veliko lokalnih proizvajalcev tovrstne opreme, trg je že zasičen,« pojasnjuje sogovornica iz Gostol-Gopana, kjer je bilo konec julija zaposlenih 175 oseb. (km)

Pred ladjedelnico

Holjar in Michele Zof - so v minulih dneh goriškega polslanca Giorgia Brandolini seznanili s podatkom, da bodo do decembra uveli dopolnilno blagajno za 460 delavcev. »Dosej je v dopolnilni blagajni 230 oseb, na podlagi južnskega dogovora se je ta zanje podaljšala do avgusta prihodnjega leta z možnostjo še enega dodatnega leta. Resnici na ljubo za njen začetek vemo, za konec pa ne v nihče,« opozarjajo. Nekaj upanja vsekakor vira dejstvo, da je družba usmerila največ investicij ravno v tržiško ladjedelnico, kar pomeni, da stavni na njen produktivnost in konkurenčnost. Perspektive so torej dobre, vendar o njih ni nobene pisne obveze.

Neresen problem - po oceni sindikatov - so tudi podizvajalska podjetja, ki zaposlujejo preko 1500 oseb. »To ni samo ekonomski problem, temveč zlasti politični - trdijo sindikalni predstavniki -, saj je povezan z vprašanjem zakonitosti sistema podizvajalskega dela na teritoriju. Obstoj več sto malih podjetij z najrazličnejšimi praksami, kar zadeva socialne dajatve, je podoben džungli. Politika bi morala skrbeti, da pri sklepanju podizvajalskih pogodb imajo prednost tista podjetja, ki upoštevajo pravila kolektivne delovne pogodbe.«

TRŽIČ - Fincantieri

Menedžerje izobražujejo, delavce silijo v negotovost

V Tržiču se je včeraj začel tečaj na prednega managementa, ki ga družba Fincantieri izvaja v sodelovanju z MIP-om - poslovno šolo milanske politehniko, ki na mednarodni ravni sodi med najbolj prestižne izobraževalne ustanove za menedžerje. Tečaj sodi v okvir ustanavljanja korporacijske univerze pri Fincantieriju s ciljem optimiziranja razvojnih procesov in izmenjave kompetenc. Udeležuje se ga petdeset vodilnih kadrov tržiške družbe. Istočasno pa se nad ladjedelnico družbe zgrinjajo temni oblaki zaradi napovedane dopolnilne blagajne za 460 delavcev.

Z izobraževanjem želi Fincantieri odreagirati na zahteve vse bolj kompleksnega, globalnega in konkurenčnega tržišča, ki je na udaru gospodarske krize. Posledice le-te se seveda kažejo tudi v tržiški ladjedelnici. Predstavniki sindikatov Fiom, Uil in Fim - Moreno Luxich, Andrea

Holjar in Michele Zof - so v minulih dneh goriškega polslanca Giorgia Brandolini seznanili s podatkom, da bodo do decembra uveli dopolnilno blagajno za 460 delavcev.

»Dosej je v dopolnilni blagajni 230 oseb, na podlagi južnskega dogovora se je ta zanje podaljšala do avgusta prihodnjega leta z možnostjo še enega dodatnega leta. Resnici na ljubo za njen začetek vemo, za konec pa ne v nihče,« opozarjajo. Nekaj upanja vsekakor vira dejstvo, da je družba usmerila največ investicij ravno v tržiško ladjedelnico, kar pomeni, da stavni na njen produktivnost in konkurenčnost. Perspektive so torej dobre, vendar o njih ni nobene pisne obveze.

Neresen problem - po oceni sindikatov - so tudi podizvajalska podjetja, ki zaposlujejo preko 1500 oseb. »To ni samo ekonomski problem, temveč zlasti politični - trdijo sindikalni predstavniki -, saj je povezan z vprašanjem zakonitosti sistema podizvajalskega dela na teritoriju. Obstoj več sto malih podjetij z najrazličnejšimi praksami, kar zadeva socialne dajatve, je podoben džungli. Politika bi morala skrbeti, da pri sklepanju podizvajalskih pogodb imajo prednost tista podjetja, ki upoštevajo pravila kolektivne delovne pogodbe.«

GORICA - Štiridnevni poulični praznik s pogledi v nebo zaradi negotovega vremena

Okusi takoj privabili množico

Na Travniku je včeraj spregovoril tudi Matteo Oleotto (zgoraj) BUMBACA

Množica ljudi, ki je včeraj popoldne preplavila goriško mestno središče, ne pušča dvojnov o privlačnosti praznika Okusi na meji, po zaslugu katerega se je Gorica že desetič spremenila v prestolnico svetovne kulinarike. Zastor nad prireditvijo, ki bo trajala do nedelje, so dvignili sinoči v Vasi prijateljstva na Travniku, številni obiskovalci pa so kioske, ki masovno zasedajo ulice in trge, začeli oblehati že pred uradnim prerezom traku. Uspeh Okusov bi utegnilo skvariti le vreme - napovedi namreč niso najboljše -, prireditelji pa upajajo, da so se vremenoslovci ušteli.

»Opažamo, da je navdušenje nad prireditvijo letos večje kot kadarkoli prej, kar dokazuje, da je pobuda vitalna,« je povedal goriški župan Ettore Romoli, ob katerem so se na odru, ki so ga postavili na Travniku, zbrali številni predstavniki oblasti - med njimi stali italijanska veleposlanica v Ljubljani Rossella Franchini Sherifis in goriška prefektinja Maria Augusta Marroso - ter upravitelji z obeh strani meje. »Praznik je priložnost, da potrdimo prijateljstvo s slovenskimi občinami. Mnogo let nas je ločevala meja, zdaj pa si ponovno želimo skupnega življenja,« je po-

udaril Romoli in predal besedo županu iz Šempetra-Vrtojbe Milanu Turku, ki je pozdravil tudi v imenu ostalih županov Goriške. »Ponosni smo, da lahko sodelujemo na prazniku, ki mu želimo veliko uspeha. Veseli nas, da nam je uspelo letos k sodelovanju privabiti še tri občine iz Posočja,« je povedal Turk. Ob krajevnih upraviteljih, med katerimi je bil predsednik pokrajine Gherghetta, so se odprtja udeležili trije predstavniki dežele FJK - svetnika Igor Gabrovec in Rodolfo Ziberna ter odbornica Sara Vito, ki meni, da so Okusi »turistični dogodek, ki zna priklicati obiskovalce iz čezmejnega prostora, pa tudi iz Avstrije in Hrvaške.« Odprtje praznika sta olepšali Miss FJK Paola Rosani in kraljica vrtnic Hana Loverčič, voditelj Igor Damilano pa je besedil prepustil tudi Matteu Oleottu, režiserju filma »Zoran, il mio nipote scenario«, ki si po nagradi v Benetkah obeta še veliko uspehov. Oleotto je spomnil, da bo koprodukcija Transmedie in Staregare v kinodvoranah na ogled od 14. novembra, še pred tem pa je obiskovalce povabil v »osmico« Hiša Žoran, ki bo do nedelje delovala v bivši trgovini Larise v Raštelu. (Ale)

OKUSI NA MEJI - Prologo v Muzeju sv. Klare

Čutno doživetje lepega

Razstava z mednarodno razsežnostjo zaradi udeležbe Avstrije Walterja Melcherja in Slovenke Nine Bric

Bil je užitek ne le za vid, kot se za dobrе likovne razstave spodbija, a tudi za voh, ker se je po razstavišču razlegal vonj po kavi in meti. Morda se je kdo dotaknil katere od skulptur, pa je na svoj račun prisel še tip. Okus je prišel v poštev na družabnosti, ko so po otvoritvenem obredu postregli s prigrizkom, sluhu pa so se oddolžili z laskavimi besedami na račun razstave »Guardare di gusto« (Pogled z užitkom), ki jo je pod pokroviteljstvom občine postavilo goriško združenje Prologo v Muzeju sv. Klare in bo na ogled do novembra.

Številni gostom je dobrodošlico v sredo izrazil župan Ettore Romoli, ki je navedel dva razloga za zadovoljstvo: ker so Okusom na meji dodali kulturno razsežnost in ker kvaliteta razstavljenih del priča o tem, da ima t.i. goriška likovna šola iz petdesetih let zagotovljeno kontinuiteto. Skozi dela se je nato s kritičkim očesom sprehodila Emanuela Uccello in imenovala vse soudeljene likovnike: to so Sergio Altieri, Nina Bric, Antonio Colmari, Lorenzo Colugnati, Stefano Comelli, Ivan Crico, Luciano de Gironcoli, Lia Del Buono, Alfred de Locatelli, Ignazio Doliach, Franco Dugo, Paolo Figar, Sergio Figar, Paola Gasparotto, Maurizio Gerini, Alessandra Ghiralldelli, Elena Guglielmotti, Francesco Imbimbo, Silvia Klainscek, Damjan Komel, Andrej Kosić, Walter Melcher, Claudio Mrakic, Stefano Ornella,

Alessio Russo, Angelo Simonetti, Franco Spanò in Lara Steffe. Poudarila je, da okus pripada tudi umetnosti, saj pravimo, da ima človek okus tedaj, ko je občutljiv za lepoto. Posebej je omenila sodelujoča ustvarjalca iz tujine - Avstrije Walterja Melcherja in Slovenke Nino Bric, ki je bila deležna pozornosti tudi zaradi za naš prostor neobičajnega,

»Mentamedusa« Claudia Mrakica

»Eva med oblaki« in »Eva« Lare Steffe

»Cercasi« prevajalec

Pa se je spet proslavila »prevajalska« služba, na katero se obrača občinska uprava oz. vzdrževalec parkomatov. Tradicija namreč niso le Okusi na meji, temveč tudi »spakedran« slovenščina, ki se pojavlja ob tovrstnih priložnostih. Tokrat so nam postregli z domislico: »Ob dnevih 26, 27, 28, 29. septembra 2013, začasno ukinja zahitev pristojbine za parkiranje.« Čemu torej prevajalec na občini, če pozablja nanj?

Parkomat z obvestilom

TRŽIČ - Posvet

Delavsko gibanje v odporništvu in na Goriški fronti

Vloga delavskega razreda in prebivalstva v boju proti nacifašizmu bo tema današnjega posvetja, ki ga ob 70-letnici Goriške fronte prirejajo VZP-ANPI, tržiška občina in goriška pokrajina. Potekal bo v tržiški občinski knjižnici z začetkom ob 17.15. Sodelovali bodo Marco Puppini, raziskovalec zgodovine delavskega gibanja, Roberto Massera, ki je odgovoren za arhiv S. Parenzan, in Boris M. Gombač, ki bo govoril o slovenskih delavcih, antifašizmu in internacionalizmu. V nadaljevanju bodo za mikrofon stopili še Anna Di Gianantonio (Ženske v tovarnah in partizansko gibanje), Luciano Patat (Antifašizem med delavci in kmeti) ter Enrico Cernigoi (Delovni pogoji in delavsko gibanje med fašizmom). Ob 19. uri bo sledila razprava.

RONKE - Javni vrt Excelsior v Ulici Roma

Nekoč znano plesišče in poletno zabavišče, danes posvinjana in zanemarjena zelenica

Umagzana se kopiči BONAVENTURA

Posvinjano igralo

Nekoč je bilo znano plesišče in poletno zabavišče, danes pa je posvinjana in zanemarjena zelenica pod udarom vandala. Takšna usoda je doletela javni vrt Excelsior v Ulici Roma v središču Ronk, ki bi lahko imel velik potencial, a se ga ljudje opetajo zaradi zanemarjenosti in umazanije.

Park je v osmedesetih letih minulega stoletja odkupil ronska občina in iz plesišča, kjer so v petdesetih in šestdesetih letih nastopile tedanje »zvezde« italijanske pop glasbe, uredila park za sprostitev občanov. Zato da bi bil privlačen, je dala porušiti zid, ki ga je obdajal, namestila je klopi in otroška igrala. Kazalo, da je to le začetek ovrednotejanja zelenice, odtej pa vanjo niso več vložili niti lire oz. evra. Zagotavljajo le redno

vzdrževanje, za kar so poverjeni občinski delavci. Park je vedno bolj degradiran. Mreža, ki ga ločuje od sosednjega parkirišča, je prepognjena, zato da tod bežijo vandali, ko se pojavi karabinjer ali policist. Tarča objestnežev je zlasti sedež združenja Pro loco v malen poslopju, ki so ga v preteklosti uporabljali upravitelji plesišča. Bližnji vinograd je zapuščen in »kraljestvo« podgan in mrčesa. Tudi igralo je posvinjano, kopijo se ostanki popivanja, pasji iztrebki, znaki uživanja mamil. Razsvetljjava je sicer bila ojačena, o napovedanih videokamerah pa ni sledu. Že res, da je zaradi Pakta stabilnosti občina nemočna, lahko pa lastnike prisili, da uredijo vinograd, in v dogovoru s krajevnimi društvimi poskusiti vnesti v park nove vsebine.

Asfaltirajo avtocesto

Zaradi asfaltiranja cestička bodo jutri ob 7. uri zaprli odsek avtoceste A4 med Seslanom in Tržičem v smeri Benetke. Cesto bodo ponovno odprli v nedeljo ob 3. uri zjutraj.

V nesreči trije ranjeni

V prometni nesreči, ki se je v sredo zgodila pri Ajdovščini, so bile poškodovane tri osebe. Vzrok nesreče je vožnja z neprilagojeno hitrostjo, povzročitelju je alkotest pokazal 0,25 miligram alkohola v litru izdihane zraka. Povzročitelj vožnje po klancu navzdol v desnem nepreglednem ovinku ni prilagodil hitrosti, zato ga je zaneslo v levo, kjer je čelno trčil v automobile, ki ga je iz nasprotne smeri pripeljal 64-letni voznik. Oba voznika in 63-letna ženska, ki je bila sopotnica v vozilu 64-letnika, so bili telesno poškodovani. (km)

O pasteh interneta

Varna uporaba interneta bo tema javnega srečanja, ki bo danes v t.i. beneški palači v Ulici Sant'Ambrogio v Tržiču. Predaval bodo vodja oddelka poštne policije v Gorici Francesco Di Lago, vodilni inšpektor policije Renato Pizzi in funkcionar poštne policije Furjanje-Julijanske krajine. Srečanje, ki se bo začelo ob 18. uri, bo povezoval Francesco Guerrucci.

Azbest v ladjedelnici

V hotelu Europalace v Tržiču bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo z naslovom »Amianto - I polmoni dei cantieri di Monfalcone« avtorja Roberta Covaza. V knjigi so opisane tragične posledice, ki jih je azbest povzročil delavcem tržiške ladjedelnice. Poleg poudarka na žrtvah azbesta knjiga kaznamuje tudi izvrstna platnica, ki jo je izdelala tržiška fotografinja Katia Bonaventura. (av)

Arhiv Celsa Macorja

V prostorih državnega arhiva v Gorici bo danes ob 17.30 prireditev »Parole oltre l'orizzonte - L'archivio privato di Celso Macor« (Besede preko obzorja - Zasebni arhiv Celsa Macorja), na katerem bodo predstavili vrsto esejev, knjig, člankov in neobjavljenih besedil goriškega književnika. Dokumente iz obdobja 1948-1998 je družina po-knjegna pesnika, pisatelja in novinarja podarila arhivu in s tem tudi mestu. Uvedla bosta direktorica arhiva Renata Da Nova in ravnatelj državne knjižnice v Gorici Marco Menato, o Macorju bosta spregovorila še Rienzo Pellegrini in Sergio Tavano.

Nezaželeni gostje

V sprejemnem centru Gradina pri Doberdobu bo danes ob 19. uri predavanje raziskovalke na Tržaški univerzi Elisabette Pizzul na temo »Nezaželeni gostje - Tujerodne vrste naših voda«. Predavanje o invazivnih živalskih vrstah, kot so luizijanski raki in nutrije, sodi v niz večernih srečanj »Znanost na krožniku«, sledila bo degustacija; informacije na tel. 333-4056800.

Kip za Mateja Bora

Stoletnice literata Mateja Bora - Vladimira Pavšiča se v Grgarju letos spominjajo z nizom dogodkov. Eden izmed njih je tudi današnje odkritje skulpture na temo Borove otroške poezije; delo kiparke Nike Šimac bodo odkrili ob 17. uri ob podružnični šoli Grgar. Zbrane bo pozdravil David Širok, predsednik Krajevne skupnosti, slavnostni govornik bo Matej Arčon, novogoriški župan. Spomine na očeta bo ob občinstvu delil Matej Pavšič, o skulpturi bo spregovorila kiparka, nastopili bodo tudi otroci osnovne šole in vrteca. (km)

NOVA GORICA - Razstava v Mestni galeriji Izpolnjujejo zadnjo željo Zmaga Posege

V novogoriški Mestni galeriji bodo novo razstavno sezono začeli danes s pregledno razstavo del primorskega umetnika Zmaga Posega (1959-2009), ki so jo pripravili skupaj z Mestno galerijo Piran. Na ogled bodo skulpture v glini, bronu, kovini ter spomeniška in javna plastika.

Razstava bo ponudila prvo celovito informacijo o delovanju umetnika, ki je s svojim umetniškim opusom pomembno zaznamoval ne samo primorski, temveč tudi širi slovenski likovni prostor. Pobudo za sodelovanje dveh ustanov pri izpeljavi projekta je podal sam avtor, ki je v zadnjih mesecih svojega življenja v ta namen zbiral, selekcional in pripravljal likovno gradivo. »Ena Posegovih zadnjih želja je bila namreč ta, da bi imel večjo razstavo na obeh razstaviščih,« je

pred časom pojasnila Pavla Jarc, direktorica novogoriškega Kulturnega doma.

Razstava »Zmago Posega: v meni je nekaj zemeljskega« je zasnovana kot celota, s skupnim katalogom, a povsem različnima razstavnimi gradivoma. Mestna galerija in kustosinja Pavla Jarc bosta predstavili umetnikove skulpture iz brona, kovine in gline ter omogočila virtualno doživetje bogate produkcije spomeniške in javne plastike. S tedenskim zamikom otvorite bo piranska Mestna galerija s kustosinjo Majdo Božeglav Japelj nudila presek skozi kiparjevo ustvarjanje v kamnu in izbor iz Posegovega širokega repertoarja risarskega opusa. Dela, ki bodo na ogled na razstavah, prihajajo v veliki meri iz družinske zapuščine.

»Moje delo je iskanje v materiji,

Posega je avtor skulpture, ki so jo odkrili ob 60-letnici začetka gradnje Nove Gorice

iskanje oblik, ki jih ta narekuje, gibanje skozi njen prostor ... Držim se klasičnih materialov, kovine, kamna, v meni je nekaj zemeljskega, osnovnega, iz česar skušam črpati. Kljub osebni obdelavi osnovne materije poskušam ohraniti njeni avtentičnost, njen značaj, njeni osnovni bit.«

Tako nastajajo nove specifične oblike gline, denimo, ki je v svoji osnovi zelo amorfna sestavina in v obdelavi tako krhka in

lomljiva. Slediti skušam značaju sestavine, ki jo preoblikujem, vendar nisem specifično oblikovoren, pač pa bolj kipar, ki materiji prisluškuje,« je nekoč izjavil Posega.

Razstavo v novogoriški Mestni galeriji, ki bo na ogled do 18. novembra, bo spremjal zajeten katalog, v katerem so avtorji besedil umetnostnozgodovinsko ovrednotili Posegovo ustvarjanje. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 »I Puffi 2«; 20.00 - 22.15 »Rush«.
Dvorana 2: 17.20 - 19.45 - 22.15 »Sotto assedio - White House Down«.
Dvorana 3: 18.00 »Slow food Story«; 20.00 - 22.10 »Un piano perfetto«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 »I Puffi 2«; 22.00 »Come ti spaccio la famiglia«.
Dvorana 2: 17.20 - 20.00 - 22.15 »Rush«.
Dvorana 3: 17.20 - 19.45 - 22.15 »Sotto assedio - White House Down«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Universitari - Molto più che amici«.
Dvorana 5: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Bling Ring«.

Razstave

ZDRUŽENJE NUOVO LAVORO vabi na sedež združenja v Raštelu v Gorici na ogled razstave izdelkov udeležencev natečajev ob »Nedelji umetnosti v Gorici«; do 29. septembra, ko bo nagrejanje najboljših del; več na www.nuovolavoro.org.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 18. uri na odprtje razstave »Podobe iz lesa« Franca Armanija v Galeriji Alle antiche mura v Ul. Eilli Rosselli 20 v Tržiču. Umetnika in njegova dela bo predstavil novinar Lojze Abram; na ogled do 10. oktobra ob delavnikih 10.00-12.00, 17.00-19.00, v nedeljo 10.00-12.00.

Mali oglasi

SADIKE solate indivie in »standreški vržoti«, biološko pridelane, prodam; tel. 393-2989700.

Gledališče

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA: v nedeljo, 29. septembra, ob 17. uri »Gozd« (Aleksander Nikolajevič Ostrovski); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Šolske vesti

SLOVENSKI STROKOVNI JEZIK IN IZRASLOVJE v informacijsko-komunikacijski tehnologiji: 16-urni brezplačni tečaj v okviru evropskega projekta »Jezik-Lingua«. Vsebine: uporaba slovenskega strokovnega jezika na področju novih tehnologij; uporaba slovenske strokovne terminologije; nadzor nad mešanjem jezikov in interferencami med sporazumevanjem; učenje iz konkretnih primerov; simulacija dejanskih komunikacijskih situacij. Tečaj bo potekal na Ad formandumu v Trstu (ul. Ginnastica 72) v dneh 8., 15. in 22. oktobra ob 18. do 21. ure in v dneh 9. in 16. oktobra ob 18. do 21.30. Informacije: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-9703933.

SLOVENSKO STROKOVNO IZRASLOVJE in poklicni žargon v kmetijstvu in lokalni proizvodnji: 16-urni brezplačni tečaj v okviru evropskega projekta Jezik-Lingua. Vsebine: uporaba slovenskega strokovnega jezika na področju kmetijstva in lokalne proizvodnje; uporaba strokovne terminologije; nadzor nad mešanjem jezikov in interferencami med sporazumevanjem; učenje iz konkretnih primerov; simulacija dejanskih komunikacijskih situacij. Tečaj bo potekal na Ad formandumu v Trstu (ul. Ginnastica 72) v dneh 8., 15. in 22. oktobra ob 18. do 21.30. Informacije: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-9703933.

Izleti

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 19. oktobra, eno-dnevni avtobusni izlet v naravni rezervat lagune v Maranu z zakusko na ladji in kioskom na oazi. Po povratku bo ogled vinski kleti, kjer bodo ponudili narezek in pokušajo vin; informacije v vpisovanje po tel. 0481-78398 (trgovina Mila), 0481-78000 (gostilna Peric) in 380-4203829 (Milos). Avtobus bo ob 7.45 v Štivanu, ob 8. uri pred spomenikom v Jamjah, ob 8.15 v Doberdobu in ob 8.30 pred picerijo Al gambero v Ronkah.

ZDRAŽENJE GRADISCARTE prireja ob priložnosti razmeščenih Spacialnih razstav brezplačnih avtobusnih izlet na njegovo domačijo v Škrbino v nedeljo, 29. septembra; prijave na tel. 338-3419896.

Koncerti

DRUŠTVО SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo v Cankarjevem domu v Ljubljani v sredo, 2. oktobra, ob 16. uri Festival za 3. življenjsko obdobje, na katerem nastopajo upokojenski pevski zbori obmejnih držav, med temi tudi društveni ŽePZ goriških upokojencev.

Poleg pevk je prostora v avtobusu še za nekaj spremjevalcev. Kdor se želi udeležiti revije, naj se čim prej vpiše. Prijave sprejemajo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-390697 (Marija Č.), 0481-882203 (Eda L.). Odhod avtobusa ob 11. uri iz Doberdoba, s postanki ob 11.15 v Sovodnjah, ob 11.20 v Standrežu in ob 11.30 v Podgori.

VIVACENTRO JAZZ v Tržiču do 19. oktobra: danes, 27. septembra, ob 18.30 v lokalni Il Vitigno v Ul. S. Vincenzo De Paoli 10 koncert skupine Francesco Minutello 4et; v soboto, 28. septembra, ob 18.30 v trgovini z glasbo Carso in Corso na Korzu del Popolo 11 koncert pianista Claudio Janizija; več na www.vivacentro.it.

MEDNARODNI FESTIVAL SODOBNE GLASBE »KOGOJEVI DNEVI«: danes, 27. septembra, ob 20.30 uri v cerkvi Sv. Marije Vnebovzetje v Kanalu koncert ob 85-letnici skladatelja Jakoba Ježa; nastopila bosta mezzosoprani Barbara Jernejčič Fuerst in pianist Tadej Horvat.

Obvestila

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici obvešča, da bo zaradi izobraževalnega tečaja v četrtek, 3. oktobra, in v petek, 4. oktobra, zaprta.

DRUŠTVО TRŽIČ vabi vsak petek na hojo s palicami po Marini Juliji. Zbirališče na glavni plazi ob 10. uri.

TRŽNICA ČEZMEJNEGA SREČANJA v organizaciji združenja Tutti insieme bo potekala ob evropskem dnevu judovske kulture v Ul. Ascoli in v Ul. San Giovanni v nedeljo, 29. septembra, ob 8. do 14. ure. Ob tržnici organizatorji prirejajo solidarnostno nedeljo; informacije po tel. 347-2225597 (Giuseppe Cibei); več na www.tuttinsiemegegorizia.it.

VADBЕ В DOMУ A. BUDAL V ŠTANĐREŽU ob 1. oktobra dalje; Pilates: ponedeljek, torek in četrtek 19.00-20.00; Pilates senior (za starejše); sreda 17.30-18.30; spinning; ponedeljek in sreda 20.00-21.00 in 21.00-22.00; zumba: torek in četrtek 20.00-21.00, sreda 19.00-20.00; trebušni plesi: torek 19.00-20.00 (od 15. oktobra dalje); jogi obrazca: urnik po dogovoru z vaditeljico. Poskusni brezplačni vadbi - zumba: danes, 25. septembra, ob 19. uri; Pilates: ponedeljek, 30. septembra, ob 19. uri; informacije in prijave: Pilates in zumba, tel. 00386-70-820453

PRAZNIK OB KONCU POLETJA IN VELIKI BAZAR bosta potekala v soboto, 28. septembra, ob 9. ure do 21.30 v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto v Gorici.

PRAVLJIČNA URICA v Feiglovi knjižnici v Gorici bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 18. uri. Pripovedovala bo Luisa Gergolet. Namenjene so otrokom iz vrtca in prvih dveh razredov osnovne šole.

ŽARIŠČE

Dedičina plemstva

SAŠA QUINZI

Čez teden dni, 5. oktobra, bodo v družinsko grobničo na šempetrskem pokopališču položili žaro s posmrtnimi ostanki grofa Ivana Coroninija, rojenega v Šempetru leta 1936 in premiernulega v Londonu letošnjega 15. septembra. S tem pietetnim dejanjem bo padel zastor nad večstoletno zgodovino plemiške rodbine Coronini Cronberg, ki se je iz kraja Berbenno v Lombardiji priselila v Gorico konec 15. stoletja in tu pustila neizbrisno sled.

»Pravijo, da moraš v vsakem kraju najprej v cerkev in na pokopališče, če hočeš prav spoznati, kdo so ljudje, ki so nekoč tam živelii,« je zapisal Mariano Rugále v predgovoru knjige »Blagoslovjeni in prekleti«, posvečeni plemiškim rodbinam na Slovenskem v 19. in 20. stoletju. V šempetrskem primeru seme mo v ta idealni itinerarij vključiti še občinsko stavbo, nekdanji Coroninijev dvorec, ki so ga po načrtih Maksa Fabianijsa na novo zgradili po prvi svetovni vojni. Zaradi prezadolženosti so dvorec leta 1930 prodali italijanski državi, po drugi svetovni vojni je postal oddelek bolnišnice, leta 2005 ga je odkupila občina, ga obnovila in je danes ugledni sedež krajevne uprave. V prvem nadstropju je od 12. septembra na ogled spominska soba, kjer se lahko obiskovalec seznanji z vidnejšimi

predstavniki šempetrške veje Coroninijev. Med temi izstopata Janez Krstnik Aleksej Coronini Cronberg (1794-1880), ki je bil v letih 1836 do 1848 vzgojitelj prestolonaslednika Franca Jozefa Habsburškega, in njegov sin Franc Karel Aleksej (1833-1901). Ta je šempetrski župan (1868-1899), poslanec deželnega zbora in goriški deželni glavar (1870-1877; 1883-1899), vmes še poslanec v dunajskem državnem zboru (1871-1895). Njegov portret, ki ga hranijo v dunajskem parlametu, je trenutno na ogled na sedežu goriških Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju.

Spoloh so Coroniniji povezani z muzeji na Goriškem. Dvorec tolminske veje je sedež Tolminskega muzeja in širši javnosti je najbrž dobro znana Fundacija Coronini Cronberg, ki je nastala z volgom zadnjega predstavnika goriške veje, grofa Viljema. Tudi na gradu v Kromberku, po katerem je rodbina dobila plemiški predikat, so na ogled zbirke Goriškega muzeja. Maloštevilni morda vedo, da sta skoraj celotna družinska knjižnica in arhiv zgorela, ko so Nemci s tankovskim obstreljevanjem zrušili stolp kromberškega gradu. Uradno naj bi šlo za trajično pomoto nemških vojakov, obstaja pa sum, da so ti premišljeno ukrepali,

ker naj bi bili grofovi služabniki vključeni v odporniško gibanje. Kljub temu so se v arhivih Fundacije Coronini Cronberg ohranili številni dragoceni dokumenti, kot so dopisi družine de Grazia, ki jih je pred leti objavila Lucia Pillon. V pismu, ki ga je decembra leta 1779, iz Medeje, Giovanni Giuseppe de Grazia naslovil na štirinajstletnega nečaka Atanasa, ki se je šolal v Budini na Madžarskem, je zapisano tudi tole priporočilo: »Desidero poi sapere se vi esercitate nella lingua cragnolina, quale per voi è necessarissima, sapienti dunque a dire se la siete dimenticata, e se è così procurate in qualche maniera di riaprenderla perché un giorno forse vi pentirete e la colpa sarà vostra, stante già eravate in possesso della medesima, e tanto statovi da me raccomandato a starne in esercizio per non dimenticarla.« »Lingua cragnolina necessarissima« je seveda naša slovensčina in Atanasu se je najbrž zdela dovolj imenitna ali vsaj neproblematična in toliko domača, da si je leta 1803, ob povisjanju v tako želeni baronski stan, za predikat izbral slovenski toponom »Podgozdam«. V goriški palači, kjer je baron Atanas de Grazia Podgozdam prebival z ženo Klementino Coronini, domuje danes italijanska mestna glasbena šola.

TA TEDEN

EDINOST

GLASILCI POLITIČKEGA DREVNIKA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO

PRED 100 LETI

V Divači so ustanovili novo podružnico Sokola. »Ustanovni občni zbor se je vršil v gostilni gospoda Ivana Obersnla. Ukljub neugodnemu vremenu se je zbralo številno občinstvo, posebno je omeniti lepo število bratov iz Sežane, ki so prišli pomagati graditi novo sokolsko organizacijo. Župa tržaška je bila oficijelno zapostana po načelniku župe, bratu Ambrožiču. Navzoča sta bila še: nakelski župan gospod Štrekelj in kot zapostnik vrlih Lokovcev gospod Srobotnjak. Občinstvo je bilo zbrano iz vseh slojev domačega kraja. Že od vsega početka je vladalo med zborovalci veselo razpoloženje, ki se je pa tekom zborovanja spremenilo v pravo navdušenje za sokolsko stvar. Zborovanje je vodil v imenu pripravljalnega odbora brat Iran Roglič. Po dovršenih formalnostih in čitanju pravil je bilo odrejeno zplašanje članov. Med tem je brat Ambrožič razložil in orisal sokolsko idejo ter njene cilje. Neprestano pritrjevanje in ploskanje po končanem govoru so pač dokazali, da so naše njegove besede rodovitna tla med po-

slušalci. Priglasilo se je skupno devetinštirideset članov. Za starost je bil izvoljen brat Obersnel, za podstarost brat Josip Suša, za načelnika brat Ivan Roglič, ostala odborniška mesta so zasedli bratje: Andrej Obersnel, Alojzij Robec, Franjo Dovgan, Zmago Jančar, Albin Mlakar in Franjo Žiberna. Preglednikoma računov bila sta izvoljena brata Lavoslav Brus in Alojzij Smole. Po volitvah so še govorili novoizvoljeni starosta, brat starosta iz Sežane, župan brat Štrekelj, brat Srobotnjak in slučajno navzoči brat Medic iz Ljubljane. Vsi so z navdušenjem bodrili nove člane sokoštva k vstrajnemu delu v blagor svoj in domovine. Obljubili so tudi, da bodo po svojih močeh podpirali ravno vzletelega soka. Vrlim govornikom je občinstvo sledilo z vidnim zanimanjem in že krepko pritrjevalo njihovim besedam. Sledila je neprisljena medsebojna zabava, spremljana od zvokov vrlih divaških tamburašev. Mladi Sokolič, dvigni se in plovi nad kamenitim Krasom, krepi se. Na zdar!«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILCI DREVNOBLILNE FRONTE PRIMORSKEGA TRŽAŠKEGA OBRAZILA

PRED 50 LETI

Marija Bernetič, slovenska poslanka iz vrst Komunistične partije Italije, je med obravnavo državnega proračuna opozorila na nekatera odprta vprašanja slovenske manjšine. Orisala je položaj in ponudila, da »niso še prenehali raznarodovalni ukrepi v škodo slovenske etnične skupnosti. Na koncu svetega govora je spregovorila še nekaj besed v slovenščini. To je povzročilo veliko hrupa v vrstah desničarskih poslancev. Predseduječi poslanec Restivo je poslanko prekinil s pripombo, da ji ne more dovoliti, da bi govorila v jeziku, ki je drugačen od edinega dopustnega jezika v rimski poslanski zbornici, to je italijanščine.«

Poslanka Bernetičeva je med drugim poudarila, da tokrat prvič po skoraj štiridesetih letih in po dolgi in trdi borbi proti fašizmu, v italijanskem parlamentu govoril predstavnik slovenske etnične skupnosti, ki živi v mejah Italije. Spomnila se je tudi drugih poslancev, ki so zastopali Slovence v rimskem par-

lamentu še pred nastopom fašizma, med katerimi je bil tudi pokojni Jože Srebrnič.

V svojem govoru je poslanka tudi podčrtala, da se Komunistična partija Italije bori za konkretno uveljavitev temeljnega načela demokracije in torej za vsestransko spoštovanje pravic slovenske narodne manjšine.«

Opozorila je na težave nekaterih slovenskih ustanov in šol. »Tržaško Slovensko gledališče, slovenski dijaški domovi in druge podobne ustanove ne prejema nobene podpore od države, čeravno vršijo svoje visoko poslanstvo. (...) Slovenska šola je bila na odločno zahtevo naše parlamentarne skupine, po dolgih letih zavlačevanja, končno vendarle uzakonjena. Toda zakon za slovensko šolo ni bil raztegnjen na Slovensko Benečijo, čeravno je to naša skupina zahtevala. Od odobritve tega zakona je preteklo že več let, toda položaj slovenske šole je do danes v bistvu ostal tak kakršen je bil prej ...«

Prej do novice na naši spletni strani
www.primorski.eu

CELOVEC - Taborišče Mauthausen

Visoko poljsko odlikovanje pobudniku spominskega parka na Ljubelju Petru Gstettnerju

Priznanje je
Petru Gstettnerju
(levo) vročil
poljski
veleposlanik
v Avstriji
Artur Lorkowski

Republika Poljska je za zasluge za preseganje mračne preteklosti v času nacionalsocializma in uveljavljanje nove kulturne spominjanja odlikovala univerzitetnega profesorja Petra Gstettnerja, govornika komiteja Mauthausen - Kärnten-Koroška Petra Gstettnerja. Odlikovanje, viteški križ za zasluge R Poljske, je Gstettner prejel na slovenski strani predora Ljubelj. S svojo publicistično dejavnostjo Gstettner tudi ohranja zgodovinski spomin. (il)

trnih gostov, med njimi tudi koroškega deželnega glavarja Petra Kaiserja, priznanje pa mu je vročil poljski veleposlanik v Avstriji Artur Lorkowski. Peter Gstettner je glavni pobudnik za ureditev spominskega parka podružnice nacističnega koncentracijskega taborišča Mauthausen na avstrijski strani predora Ljubelj. S svojo publicistično dejavnostjo Gstettner tudi ohranja zgodovinski spomin. (il)

PISMA UREDNIŠTVU

Trst sestavni del italijanske države?

Avtorji dezinformativne akcije, ki poteka v Trstu proti pravicam državljanov Svobodnega tržaškega ozemlja se že drugič spopadajo s ponarejanjem več ali manj resničnih izjav uradnikov Združenih narodov. Lokalni časopis je že pred kratkim navajal domnevne izjave nekega italijanskega funkcionarja Evropskega informacijskega centra ZN (UNRIC), kateri je v neposrednem poročanju potrdil, da teh izjav ni nikoli podal in napovedal uradno demantiranje na straneh istega časopisa. Namesto, da bi v časopisu objavili to demantiranje, so raje v sodelovanju z neko televizijsko postajo pripravili nove dezinformacije in navedli izjavo ZN. Zadnjo, natančneje izdelano operacijo so tokrat bolj izplili in je na prvi vitez verodostojna. Odgovor po e-pošti Morane Song, funkcionarke urada za odnose z mediji generalnega sekretariata Združenih narodov nekemu novinarju, so bile objavljene brez dovoljenja s strani te funkcionarke, verjetno, da bi z njim zavajali javno mnenje, češ da gre za uradno mnenje ZN. Takoj po novici televizijskega dnevnika, smo omenjeno funkcionarko kontaktirali. Ta je po telefonskem razgovoru pojasnila, da objave emaile ni avtorizirala in da časnik je ni niti osebno kontaktiral. Potem takem izjava ne velja za uradno mnenje Združenih narodov.

Neavtorizirana e-mail vsebuje sledečo izjavo: sekretariat ZN "considers Trieste to be an integral part of Italy" torej, da meni, da je Trst sestavni del Italije. Song je še dodala, da je odgovor pripravil njihov urad za pravno svetovanje, ni pa pojasnila kateri urad ali kakšnega organa. Ponarejenje neuradne izjave, namreč nesrečni podatek predstaviti širši, slabo-informirani in nepripravljeni publik, kot uradno in dokončno mnenje ZN, ki pa se je izkazalo, da to ni. V diplomatskem jeziku se pogosto uporablja določene previdnosti in consideri - meni, ne pa javi ali podobno, je ena od teh. Odločitve ZN niso naloga generalnega sekretariata, ki se omejuje na funkcijo administracije in zastopanja, vendar skupščine Varnostnega in Skrbniškega sveta (Trusteeship Council). Prav je tudi vedeti, da protokol ravnatelja uradnikov Združenih narodov, jim ne omogoča, da v neprimernih oblikah posežejo po političnih in pravnih vprašanjih, ki niso v njihovi pristojnosti. Skratka, s temi novi informacijami se želi povleči ljudi za nos. Ob tem ne

bomo izgubljali živcev, saj bo tako ravnanje tudi končalo. Med tem časom pa se neposredno, tudi v pisni obliki obračamo na ustrezne urade Združenih narodov, da bomo čimprej prišli do pojasnil pri vseh zadevah.

*Andrej Rupel
za Gibanje Svobodni Trst*

Urniki javnega potniškega prevoza

Nobenega dvoma ne more biti, da so urniki javnega potniškega prevoza uradna obvestila. Kot taka morajo biti dvojezična tako po Posebnem statutu iz leta 1954 kot po tako imenovanem zaščitnem zakonu št. 38 iz leta 2001. Če je po eni strani hvalevredno, da se je zadnokraški rajonski svet zavzel za postavitev dvojezičnih urnikov na Zahodnem Krasu, je po drugi stani vredno skrajne graje dejstvo, da se tržaška občinska uprava ni zavzela, da bi bili urniki javnega potniškega prevoda v celi občini dvojezični.

Zakon namreč ne postavlja nobenе ozemeljske omejitve glede dvojezičnih uradnih obvestil in to pomeni, da morajo biti dvojezična uradna obvestila na celotnem naselitvenem ozemlju slovenske manjšine. Izključitev osrednjih predelov Gorice in Trsta (v 8. členu zakona) je v popolnem nasprotju z določilom Evropske listine o deželnih ali manjšinskih jezikih, na katere se sklicuje tako imenovani zaščitni zakon v 2. členu ("spoštovanje zemljepisnega območja vsakega deželnega ali manjšinskega jezika, da bi s tem zagotovili, da že obstoječe ali nove upravne delitve niso ovira za spodbujanje rabe posameznega deželnega ali manjšinskega jezika").

Glavna graja in pravzaprav sramota pa pripadata predsednici pokrajinskega odbora in predsedniku pokrajinskemu odborniku in s pokrajinskimi svetniki), ker so predpisi glede javnega potniškega prevoza v pristojnosti pokrajinske uprave in je prav pokrajinska uprava dolžna poskrbeti, da d.d. Trieste Transporti spoštuje državni in mednarodni pravni red.

Samo Pahor

Inter zasluženo premagal Fiorentino

Nogometni Inter je zasluženo premagal Fiorentino z 2:1 (0:0) v zadnjem delu načasa. Vodilni Romo je bil drugi veliko boljši. Povedal je Fiorentina iz enajstmetrovke v 60. minutu. Inter je nato zaigral veliko boje in po zaslugu najboljšega igralca srečanja Cambiassa (na posnetku Ansa) izenčil v 72. minutu, nato pa je Jonathan v 83. minutu postavil končni izid.

Na gradbišču SP 2022 že 44 žrtev

DOHA - Nogometno svetovno prvenstvo 2022 znova buri duhove. Zaenkrat še sploh ni znano ali bo prvenstvo v spomladanskem ali zimskem terminu, po zadnjih navedbah britanskega časnika The Guardian, pa naj bi na deloviščih na stacionih življenje že izgubilo 44 nepalskih delavcev. Poročilo navaja še, da je šlo pri tem za prisilno delo oziroma za delo nevredno človeških naporov. Mednarodna nogometna zveza se je do navedb na twitterju že opredelila kot «zaskrbljena».

ODBOJKA - Luigi Schiavon pred polfinalnim nastopom Italije na EP

»Imamo ubijalski potencial«

62-letni Luigi Schiavon, profesor telesne vzgoje, je na klopi v italijanski A-lige prvič sedel leta 1984. V različnih obdobjih je vodil Padovo in Schio. S tržaškim Adriavolleyjem je napredoval v A1-ligo. Še bolj poznan je kot kovač mladih talentov. Vodil je različne reprezentančne selekcije, tudi v naši deželi. Z mladinci je bil leta 2000 evropski podprvak. V orbito poklicne odbojke je med drugimi izstrelil tudi našega Damirja Kosmino. Lani je redno zahajal v telovadnicu Olimpie. Z njim smo se pogovorili o evropskem prvenstvu na Danskem in Poljskem pred jutrišnjim polfinalnim nastopom Italije proti Bolgariji.

Kljub pomlajeni postavi in poškodbam standardnih spremjemalcev se bo Italija na EP tudi tokrat borila za kolajne. Vas je četrtna zmaga proti Finski presenetila?

»Poškodbi Savanija in Parodija imata svojo težo, vendar to le še potrjuje, da dela selektor Berruto zelo dobro. Trdim, da bo Italija še dolgo let konstantno na zmagovalnem odru, kajti štirih tako močnih spremjemalcev kot so Savani, Parodi, Zajcev in Kovar, ki se med sabo dopolnjujejo, zdaj nima nobena druga reprezentanca na svetu. Dodatno smo pridobili Vettorija. On za stroko ni presenečenje. Njegova nadarjenost nikoli ni bila pod vprašajem. Problem je bil v tem, da je zelo pozno doumel, da lahko postane vrhunski odbojkar. Prej je imel v življenju drugačne prioritete. Odkar je odločno ubral pot odbojke (v minuli sezoni je bil rezerva Feija v Piacenza, op.ur.), je le razvil prirojeno nadarjenost. Ta generacija igralcev ima ubijalski potencial.«

Ali tako kot zlata generacija iz konca prejšnjega stoletja?

»Generacija fenomenov je bila takšna za takratni čas. Primerjave niso možne. Ugotavljam le, da razen Savanija, ki je star 31 let, so Parodi letnik 1986, Zajcev 1988, Kovar 1989. Vettori pa celo 1991. To se pravi, da imajo vsi pred sabo še zelo dolgo obdobje rasti in učinkovitosti. Tem igralcem bi dodal še Martina, ki se je nekoliko izgubil, vendar bi lahko še vedno bil vrhunski igralec.«

Italija, Rusija, Srbija in Bolgarija, sami velikani torej, so se v polfinale uvrstili nekoliko teže kot na preteklih izvedbah. So te reprezentance zdaj slabše ali so druge napredovale? Je to krijevo po olimpijsko leto?

»Precej reprezentanc je doživelovalo generacijsko zamenjavo, vendar je večja izenačenost končna realizacija rally point sistema, zamsili nekdanjega predsednika svetovne zveze Acoste. S starim sistemom najboljše reprezentance ne bi izgubile tekem proti slabšim. Zdaj je večina setov bolj izenačenih. Kako sestaviti vrhunsko ekipo, ni več nobena skrivnost za nikogar. Zdaj gre le za selezioniranje visokih igralcev in izboljšanje njihove učinkovitosti. Poglejte Belgijo. Zdaj imajo tudi oni, tako kot mi, svoj Club Italia (mladinske reprezentančne selekcije, ki nastopajo v domačih prvenstvih, op.ur.). Na moškem in ženskem področju formirajo igralcev v igralke, tako da črpajo najboljše kar stroka ponuja na svetovni ravni in pridobljejo znanje prilagodijo svojim potrebam.«

Strokovnjak iz Padove Luigi Schiavon (zgoraj) meni, da ima Italija dobre možnosti, da se uvrsti v finale EP.

Italija na EP še nikoli ni nastopila s povprečno tako visoko ekipo (197 cm), od leta 1995 pa tudi z najmlajšo (25 let 8 mesecev)

ANSA, KROMA

Se bosta za zmago jutri proti Bolgariji moralna v postavo vrnili tudi Savani in Parodi?

Muslim, da se lahko magic moment Vettori in Berette (mladega centra, letnik 1990, tudi on je debitant, op.ur.) nadaljuje tudi proti Bolgariji. Če bo igral Savani, Parodi ali celo oba, bomo imeli daljšo klop, možnost, da obrnemo potek tekme, če bi se zasukala v napačno smer. Vendar lahko premagamo Bolgarijo tudi s postavo, ki je igrala proti Finski. Bolgarija je odlična, toda preveč odvisna od enega samega igralca, to je Sokolova.

Kaj pa druga dva polfinalista, Rusija in Srbija?

»Rusija je logičen favorit za naslov. A je to skoraj vedno, zmaga pa redko

kdaj. Njeni igralci prevečkrat igrajo lagodno. Vedno se sprašujem, kako je moogoče, da ne znajo izkoristiti svojega neizmernega potenciala. Nasprotno, Srbija izvleče iz vsakega svojega igralca maksimum. Zato rečem Rusija, toda s Srbi jo nikoli ne veš...«

Ste si ogledali tekme (že izločene) Slovenije?

»Kako rad bi bil njen trener! To je rod igralcev z velikim potencialom, gotovo bo nudil Slovencem še veliko zadoščenja.«

Aleksander Koren

Polfinalni spored

Jutri ob 15.00 Rusija - Srbija; ob 18.00 Italija - Bolgarija (obe tekmi po Raisport 1)

STROKA

Kako obnoviti zdaj porušeno ravnotežje med napadom in obrambo

Luigi Schiavon je nostalgik nekdanje odbojke. Sedanja mu ni všeč, na tekma letosnjega evropskega prvenstva ne uživa.

»Ekipni športi, vsi brez izjeme, so spektakularni, ko je razmerje moči med napadom in obrambo uravnovezeno. Ko se to razmerje poruši, ga je treba obnoviti. Primer je uvedba meta za tri točke v košarki. V sodobni odbojki je napad preveč prevladajoč. Tриje blokerji se vedno znajdejo pred štirimi, fizično vse močnejšimi napadalci. Tudi petimi, če upoštevamo, da lahko z drugo žogo napada tudi podajalec. Čar jemljejo odbojki tudi prepogoste zapovrstne napake pri serviranju. Še dobro, da niso uresničili zamislili, da lahko zgrešen servis ponoviti! Sam imam recept. Ker je dviganjanje višine mreže ali spremiščanje črt povezano s stroški in težavami, sem predlagal, da bi premoč napada omejili tako, da po servisu iz skoka in po napadu iz druge linije ne sme pristati z nogami v igrišče oziroma znotraj trimerske črte. Moj predlog so na kongresu pred zadnjim univerziado zavrnili,« je Schiavon razkril zanimivost. (ak)

ZOI 2014 Killy: Soči je zelo napredoval

SOČI - Mednarodni olimpijski komite je po zadnjem ogledu prizorišč zimskih olimpijskih iger, ki bodo čez približno štiri meseca v Sočiju, zadovoljen z velikim napredkom. »Vse je res čudovito,« je po ogledu velikih gradbišč v ruskih črnih morskih letovišču dejal predsednik koordinacijskega odbora Moka Jean-Claude Killy. »Niti najmanj ni opazil zamud pri gradnji vse potrebne olimpijske infrastrukture,« je ob koncu obiska Sočija dejal nekdaj izvrsten francoski alpski smučar, nosilec treh zlatih olimpijskih kolajn ter šestkratni svetovni prvak.

Francoz je potesil tudi radovrednost v zvezi s spornim ruskim protigejevskim zakonom »za zaščito mladine pred propagando popivanja, drog in netradicionalnih spolnih razmerij», s katerim je uradni Kremlj povzročil splošno zgražanje ter grajo mednarodnih skupin za zaščito človekovih pravic. »Dokler omenjena zakonodaja ni v nasprotju z olimpijsko linstvo, smo zadovoljni,« je bil kratek 70-letni Killy.

Prav v času inšpekcije je širše območje Sočija prizadejalo večdnevno silovito neurje z nalivi, nekatere prometnice je poplavilo, v mestu so zaradi ujme celo odpovedali pouk, oglasili so se poplavne sirene, vendar pa prvi podatki kažejo, da vremenske nevšečnosti niso ogrozile olimpijskih prizorišč.

SLOVENIJA - Že zdaj so v prodaji vstopnice Slovenije za zadnjo domačo kvalifikacijsko tekmo za nogometno SP, in sicer z Norveško 11. oktobra v Mariboru. Prodaja vstopnic poteka preko prodajnih mest Nogometne zveze Slovenije (www.nzs.si, servisi Petrol, poslovalnice Eventima, trafičke 3dva), vstopnice pa so v pred prodaji na voljo po enotni ceni 16 evrov, medtem ko bo cena od 7. oktobra dalje pa do tekme 20 evrov. Na voljo pa so tudi vstopnice v družinskem sektorju.

JADRANJE - Na Ameriškem pokalu je Oracle premagal New Zealand, ki je že vodil v zmaghah z 8:1

Neverjeten preobrat

Katamarana sta v San Franciscu jadrala s hitrostjo tudi do 70 kilometrov na uro

SAN FRANCISCO - Ameriška ekipa Oracle Team USA je v noči na četrtek osvojila najprestižnejšo jadralsko litoriko na svetu, pokal Amerike. Posadka Oracle je povsem prevladovala v zadnjem plovu regate z najdaljšo tradicijo ter je novozeleško posadko Emirates Team New Zealand ugnala s končnim izidom 9:8 v medsebojnih obračunih. Ekipa Oracle s skiperjem Jimmyjem Spithillom na čelu je ubranila litoriko v že 34. izdaji najstarejšega nepretoranega športnega tekmovanja, za kar je moralca čakati kar tri leta. Zadnja regata za pokal Amerike je bila namreč izpeljana leta 2010. Ameriška posadka, lastnik dragocenega futurističnega katamarana je ameriški milijarder Larry Ellison, je v zadnjem plovu za 44 sekund ugnala kivije ter osvojila jadralski sveti gral.

Ekipa Oracle je uprizorila neverjetno vrnitev. Zaradi odločitve mednarodne žirije je regata začela z odvzemom dveh točk in precejšnjim zaostankom, Novozelandci pa so v tekmovanju na devet zmag že vodili za 8:1, ko je ameriška posadka, tudi po menjave taktike (to vlogo je pri veličastnem preobratu opravljal britanski zlati olimpijec Ben Ainslie),

uprizorila neverjetno vrnitev na meji mogočega ter dobila naslednjih osem plovov in se v vodah pred San Franciscom veselila veličastne zmage. Šele tretjič v zgodovini tekmovanja je zmagovalca odločila zadnja regata, pred tem se je ta jadralski obračun na podoben način končal v letih 1920 in 1983.

«Fantje so pokazali izjemno veliko želje in volje. Ne bi si mogel želite boljšega tekmovanja. To, da smo se vrnili po visokem zaostanku, je plod res fantastičnega ekipnega truda,« je po zmagi povedal Spithill, sicer Avstralec (v posadki Oracle je bil z golj en Američan).

Razumljivo so bili zelo razočarani v taboru novozeleške ekipе. »Ta razplet nas res zelo žalosti. Dali smo vse od sebe, a smo pač na nasprotni strani imeli Oracle, ki je jadril res dobro. Zaslužil si je zmago,« je povedal taktik poraženega katamarana Ray Davies.

Ekipi sta jadrali z visokotehnološkima, 22 metrov dolgima katamaranoma. Po zalivu pred San Franciscom sta v zadnjih regati pred več tisoč navičači redno jadrali s hitrostjo več kot 70 kilometrov na uro. Na koncu so bili bolj zadovoljni pristaši do-

mače ekipе, ki bo tudi določila, kje bo potekal naslednji pokal Amerike in s kakšnimi plovili. Letos je tekmovanje sicer poželjno številne kritike, saj so zahlevana plovila stala po sto milijonov dolarjev. To je zelo zmanjšalo število izzivalcev, bili so zgolj trije.

KOŠARKA - Trener Jadrana Andrea Mura analiziral Breg in Bor pred jutrišnjim začetkom deželne C-lige

»Znanstvenik Metz in lider Oberdan«

V tem pripravljalnem obdobju se je Jadran trenerja Andree Mure kar nekajkrat srečal z Borom in Bregom. Svetovansko in dolinsko moštvo začenjata konec tedna z nastopi v deželni C-ligi. Mura, ki je tudi sicer odlične poznavalec deželnega košarkarskega gibanja, ju je ocenil za nas. Z optimističnim pristopom, kot je v njegovem značaju.

Začniva pri Bregu!

Breg ima izkušeno ekipo ter šest, sedem res dobrih igralcev in odličnega Walterja Vatovca, za katerega je znano, da predstavlja kot trener dodano vrednost. Sigurno »velja« prva mesta v ligi. Po fizičnih sposobnostih, kilogramih in višini, je celo da leč pred vsemi. Praktično ima petek okrog 195 povprečne višine. To je ekipa, ki bi jo tudi sam rad treniral, saj igralce poznam, še posebej sem seveda navezan na Spigaglia. Vsi so zelo dobri fantje. Vatovčeva roka se že pozna. Igrajo organizirano, zbrano, trdo. Breg ima dovolj adutov za prvenstvo na visoki ravni.

Res ni šibkih točk?

Zelo važen bo doprinos mladih, predvsem Gellenija in Crismanija. Ker je prvenstvo izjemno dolgo, šteje 18 ekip, torej 34 tekem samo v rednem delu, je treba računati z odsotnostmi in poškodbami. Že zdaj bodo morali še nekaj časa čakati na povratku poškodovanega Ciglianija, šuterja, agonista, odličnega braniča. Mladi morajo že v tem začetnem delu sezone izkoristiti priložnost, da se izkažejo, da pridobjijo zaupanje trenerja in soigralcev. V tako dolgem prvenstvu preprosto ne bo dovolj igrati le s petimi, šestimi igralci. Vsaj onadvaka bosta moralna konkretno prispevati k igri ekipe.

Novost za gledalce v Dolini bo predvsem Metz.

Metz je košarkarski znanstvenik, on razume košarko kot redko kdo drug. Včasih pušča vtis, da ni

motiviran, da igra nekoliko lagodno, kar mu njegovo razkošno znanje tudi dovoljuje. V resnici igra z glavo. Vatovec ga je že treniral, ko je bil kadet pri Ginnastiki. Že takrat je bilo pravi užitek gledati, kako »prebira« igro. Breg je pridobil res odličnega igralca. Čeprav je že igral v višjih ligah, ni solist, igra za ekipo, vedno da svoj doprinos tudi v obrambi. V tej ligi bo zelo nevaren tudi blizu koša, kot sicer tudi mnogi drugi zunanjih igralci Brega. Spigaglia in Metz najbrž ne bosta dosegla po 30 točk na tekmo, ampak bo ekipa z njima še bolj solidna kot je bila lani.

So mladi igralci Brega v perspektivi zanimivi tudi za Jadran?

Vsi trenerji veliko pričakujemo od Gellenija. Igralca s takšnimi fizičnimi in tehničnimi značilnostmi že dolgo nismo imeli, če sploh kdaj. Vatovec ga pozna, ga stalno zbrada in stimulira hkrati. Luca ima soigralce, ki znajo igrati košarko in se bo od njih ogromno naučil. Če bo to znal izkoristiti, ne bo naredil enega, temveč kar tri, štiri korake naprej.

Preidiva k Boru, tvojemu nekdanjemu klubu.

Bor je pravo nasprotje Brega. Imajo dosti igralcev brez izkušenj kot nosilci igre. Razen Babicha, Boleta in Medna igrajo vsi na višji ravni še le prvo, največ drugo leto. Gre za »ga-

ribaldinsko ekipo«. Zanjo je uprava izbrala pravega trenerja. Dean Oberdan sicer šele prvič trenira člansko ekipo, normalno je, da še ni popoln trener, vendar on vnaša v ekipo entuziazem, karizmatičnost, visoko stopnjo motivacije. On je že lider te skupine, kot je bil lider, ko je igral. Že zdaj opažam, da mu igralci sledijo. Do njih ima odličen pristop.

Kaj lahko dosežejo. Ne zdijo se ravno najboljši ...

Zelo važno je, da mladi igralci, kot so Favretto, Pertot in »naš« Daneu, razumejo da igranje v članski ligi ni isto kot igranje med mladinci. Da ne igras samo za igrati. V C-ligi si ne smeš privoščiti začetniških napak. Če bodo hitro vklopili in ekipo prinesli energijo, entuziazem in nepredvidljivost, bo imel Bor deset igralcev, bolj ali manj enakovrednih, bo lahko igral ostro obrambo in s tem kompenziralo pomanjkanje točk v rokah. Šibka točka je ravno v tem, da nimajo denimo dveh zaključevalcev akcij v napadu. Babich bi, denimo, lažje prišel do meta z nami kot z Borom.

Iz lige bodo letos izpadle kar štiri ekipe. Je to za Bor nevarno?

Prvenstvo bo imelo tri kakovostne razrede. Najboljših pet, šest ekip je na ravni play-offa v naši ligi ali bližu njega. Sledi pet, šest ekip, ki imajo v svojih vrstah vsaka po nekaj špic.

Massimiliano Spigaglia in Niko Daneu, iz Jadrana v vrste Brega in Bora

KROMA

Prav toliko ekip se bo borilo za obstanek. Videl sem Romans in Fogliano, prebral seznam igralcev Rorai-grandeja in Monfalconeja (druge ekipe iz Tržiča, prva je favorit Falconstar, op. pr.), nobena od teh ekip se mi ne zdi boljša od Bora. Morda po imenih igralcev Bor res sodi v najnižji razred, po tem kar sem videl pa bolj sodi v drugi razred. Pozitivna energija, ki jo izžareva, mu bo pomagala do zmage proti enakovrednim nasprotnikom. Če se jim bo po poti pridružil še kak boljši igralec, bodo še toliko boljši.

A. Koren

ŠAH Tržaški SST ustanovil kraško sekcijo

Pri tržaškem društvu SST 1904 so ustanovili kraško sekcijs, ki bo združevala vse mlade slovenske šahiste s tržaške in goriške pokrajine, ki so dotolej nastopali za različna društva. Sekcija bo delovala na Krasu pod mentorstvom ivaditeljev Mitje Petarosa, Aleksandra Uršiča in Marka Oblaka, kot člani društva pa bodo naši šahisti imeli tudi možnost, da obiskujejo tržaški sedež in se udeležijo pobud, ki jih prireja SST. Ob ustanovitvi so priredili tudi turnir, ki se ga je udeležilo kar 36 šahistov. Zmagal je Aleksander Uršič iz Sežane (5/5), v močni konkurenči pa je odlično drugo mesto dosegel Enrico Genzo (4/5), celo pred prekaljenima šahistoma, kakršna sta Masella in mojster Severino Stantić. Od ostalih gre poudariti dober izid Mateja Grudna (6.mesto, 3,5/5) in najmlajše udeleženke, Martine Gruden (letnik 2004, 3/5), ki se je povzpela kar na 11. mesto in je bila tako tudi najboljša izmed dvanajstih nastopajočih dekle. Na turnirju so nastopile tudi gostje iz Taormine, ki se taca mudijo v Trstu, kjer so jih sprejele sovrnice zavodov Prešeren in Zois. Jutri pa se bo v Budvi začelo evropsko mladinsko prvenstvo. Udeležila se ga bo tudi naša mlada šahistica Lejla Juretič z Devinščine. (Marko Oblak)

BOR RADENSKA

Daniel Crevatin	1987	182	play
Marko Meden	1986	184	bek
Giacomo Norbedo	1994	200	krilo
Andro Pertot	1991	184	bek
Gabriele Vittori	1994	178	play
Stefano Babich	1979	194	bek
Ilya Kocijančič	1996	188	krilo
Miran Bole	1987	190	krilo
Alberto Favretto	1993	187	bek
Niko Daneu	1994	196	krilo
Dimitri Bocciai	1990	200	center
Alessio Contento	1987	198	center
Mattia Pizziga	1988	200	center

Trener: Walter Vatovec; pomožni trener: Dejan Faraglia

BREG

Mattia Coretti	1996	180	krilo
Erik Gregori	1996	180	play
Matteo Metz	1988	190	play
Luca Gelleni	1997	198	bek
Giacomo Crismani	1997	183	play
Alan Semec	1982	192	krilo
Massimiliano Spigaglia	1978	202	center
Patrik Mattiasich	1995	185	krilo
Dominik Kos	1987	195	krilo
Alberto Grimaldi	1988	192	krilo
Andrea Cigliani	1988	195	bek
Martin Sternad	1995	183	bek

Trener: Walter Vatovec; pomožni trener: Alessio Scala

BASKET DAY

1. krog deželne C-lige v Lignanu

Sobota, 28.9.: ob 15.00 Codropiese - Baloncesto Isontina; 17.00 Monfalcone - Fagagna; 19.00 Breg - Falconstar Tržič; 21.00 UBC Videm - Centro sedia.

Nedelja, 29. 9.: ob 11.30 Servolana - Cervignano; 15.00 Roraigrade - Romans; 17.00 San Daniele - Bor Radenska; 19.00 Tarcento - Don Bosco; 21.00 Tagliamento - Goriziana.

V zaključni četveroboj se uvrstijo zmagovalci četrtnih play-offa (osem najboljših ekip). Iz lige izpadajo štiri ekipe, dve direktno, dve preko play-outa.

ODBOJKA - Sodelovanje na ženskem področju na Goriškem

Zdaj imajo piramido

Sodelovanje, ki so ga na odbojkarskem področju vzpostavila vsa naša goriška društva, bo morda dal novega zagona tudi ženskemu sektorju. Tako je prepričan predsednik ŠZ Soča Fabio Tommasi. Projekt Go-volley je načelno že nekaj let deloval pod skupnim okriljem naših društev, vendar je bila povezava ohlapna, vso breme pa na ramenih le peščice oddornikov, na mladinskem področju pa je vsak deloval sam zase. Letos so društva sestavila piramidalno strukturo, njene rezultati pa naj bi bili bolj dolgoročni.

»Cilj je, da bi se v bližnji prihodnosti spet povzpeli na deželno ravni,« pravi Tommasi. Naša ženska oddobjka na Goriškem bo v novi sezoni štela tri ekipe v 1. diviziji. Vodilna bo še naprej ekipa Govolleyja, ki jo bo tudi v novi sezoni vodila Paola Uršič, pomagala pa ji bo Urška Vrečko (obe sta novopečeni mamici, kljub temu pa sta sprejeli zahtevno nalogo, lahko jima le čestitamo!). Ogorode ekipe je nekoliko spremenjeno, v njej ne bo več niti Isabel Mania, ki bo igrala s Torriano v D-ligi. Drugo ekipo bo

KROMA

upravljal OK Val (rekreativke, trener Boris Jelavič), tretjo - mladinsko - pa Soča (trener Lara Vizintin s pomočjo Marka Černica in Matije Cotiča).

Gibanje bo lahko računalno tudi na dve ekipi under 16, na starejšo pod okriljem Soče (to bo prava združena ekipa) in mlajšo v režiji Olympie. OK Val bo skrbel za ekipe under 13 in under 12. Vse ekipe bodo lahko trenirala trikrat na teden, da bi zadostile mini-

NAMIZNI TENIS

Micolaucicheva dvakrat prva

Minuli konec tedna je bil v Červinjanu prvi deželni turnir, na katerem je tekmovalo kar nekaj krasovk in krasovcev. Med kadeti se Kevin Bruni ni prebil iz skupine, Alessio Stibiel pa je še le v polfinalu izgubil proti kasnejšemu zmagovalcu Bressanu. Napsled je zasedel četrtto mesto. Pri mladinkah je Claudia Micolaucich premočno zmagal. V edini skupini je zlahka odpravila vse nasprotnice in osvojila zlato kolajno brez izgubljenega niza. Med under 21 sta se Simone Giorgi in Tom Fabiani uvrstila na 3. oz. 4. mesto. V moški kategoriji Ovir 2000 je največ pokazal Livio Tagliapietra, ki je po kvalifikacijah premagal boljše kvotirane Sandrine in nazadnje obstal v osmini finala. V moški kategoriji Top 2000 pa je najdlje uspel Fabianiju z uvrstitev med najboljših šestnajst. Nastopili so še Maloglio, Stibiel, Bole in Rotella. V 5. kategoriji je Fabris končal nastop že v skupini, Corbattiju pa je preboj uspel, a izgubil naslednji dvoboj. Micolaucicheva je zlato kolajno osvojila tudi v 3.-4.-kategoriji. Nasprotnicam je ustrelila tričko drobtinice ter zmagal v finalu proti Previsti (3:1). Isabella Torrenti je obstala v skupini, Monica Mosetti pa v 1. krogu na direktno izpadanje. (R.)

Kolesarji SK Devin dosegli dobre uvrstite

Na 3. preizkušnji za Trofejo »Junior Cross«, ki jo je priredil UC Caprivesi (98 kolesarjev), so kolesarji SK Devin dosegli naslednje uvrstite: G1: 10. Emil De Luca; G2: 3. Daniele Cucumazzo; 4. Petra Godnič (1. med dekleti); G3: 10. Vanja Ražem; 13. Alessia Mastrangelo (2. med dekleti); 15. Tilen Scatizzi G4: 1. Noel Boneta; 13. Mattia Di Biagio. G5: 3. Peter Chenda; 10. Tarek Nelson; 15. Thomas Balzano; G6: 9. Jan Godnič. Začetniki: 15. Max Zannier; 16. Ruben Leniša; 19. Ivan Braico; 23. Jar-

no Zannoni

Obvestila

ŠD KONTOVEL - odsek za ritmično gimnastiko vabi dekle od drugega letnika vrtca do drugega razreda osnovne šole na treninge ob ponedeljkih in četrtkih od 16.30 do 17.30 v telovadnici na Kontovelu.

ASZ GAJA - orientacijski odsek prireja v nedeljo, 29. septembra v Dolini tekmo v orientacijskem teku po vaških ulicah in okolicu, veljavno za Deželno prvenstvo »Mestna jedra«. Prijave so možne še v nedeljo zjutraj, do 9.30 oz. do razpoložljivosti kart. Vse informacije na spletni strani [www.origaja.it</a](http://www.origaja.it)

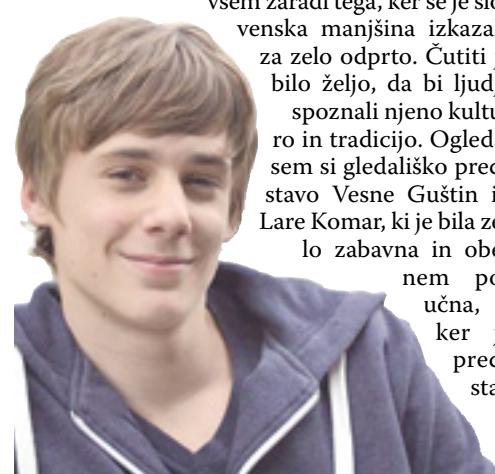
Poletje je tam nekje daleč za nami in spet je z vami petkova mladinska priloga Primorskega dnevnika. Šumenje bo tudi v naši drugi sezoni nadvse glasno. Za vas že pripravljamo številna presenečenja. Začeti pa smo že zelo s številko posvečeno Slofestu. Skupno delo in prizadevanje v hiški Primorskega dnevnika sta nas povezala do take mere, da je skoraj vsak izmed nas med pisanjem člankov večkrat zapisal stavek: »Slofest je tudi to ...« Naslov strani je bil tako rekoče torej že nekako na dlani. Ne preostane nam drugega kot vam zaželeti prijetno branje seveda z upanjem, da nas bo ste tudi letos tako prisrčno in pozorno spremljali kot ste nas do sedaj.

Kaj pa o Slofestu menijo mladi italijanski obiskovalci, tisti, na katerih sloni prihodnost mesta v zaluvi in torej tudi italijansko-slovenskih odnosov? Poiskali smo dva mladeniča, ju povprašali o »bolestih in prelestitih« prireditve ter odgovore prevedli v slovenščino za naše bralce.

Jan Grbec, 26 let
Diplomiran na konservatoriju Tartini
Kako si doživil Slofest oziroma prireditve, katerih si se jih udeležil?

Vse skupaj je bilo zelo lepo, všeč mi je bila atmosfera. Tudi lokacijo ocenjujem pozitivno. Ljudje so bili prijazni in konstruktivni. Še bolj pa mi je bilo všeč, ker sta imela poseben prostor glasba in fotografija. Fotografska razstava je nudila dobro iztočnico, glasba pa je bila itak protagonista sobotnega popoldneva. Predvsem zbor Bočna Neža je res dobro zapel.

Si v ponudbi kaj pogrešal, bi kaj dodal?
Verjetno bi dodal kak prigrizek. Morda tudi šotor ni bil idealen kraj za glasbeni koncert, prece se je slišalo kletevanje množice. Če pa bi imeli še pravi klavir bi bilo super. Klub temu pa je bilo vse skupaj zelo lepo.

vila tipično slovensko hrano in slovensko zgodovino. Poleg tega sem se udeležil tudi koncerta projekta Carmine Accordion, ki je izvedel pesmi iz Carmine Burane in plesa Daše Grgič. Koncert je bil lepo pripravljen in izveden, ples pa je dodal nekaj originalnosti in čustev festivalu.

Si v ponudbi kaj pogrešal, bi kaj dodal?
Lepše bi bilo, če bi bila tudi kakšna stojnica s tipično slovensko hrano, saj je tudi ta del kulturne. Drugače nisem pogrešal ničesar.

Kateri je po tvojem mnenju pomen takih dogodkov za Trst?
Pomen Slofesta za Trst je bil predvsem v tem, da so Slovenci predstavili Tržačanom kot odprtou skupnost in ne kot zaprt krog, kar se nekaterim včasih zdi. Poleg tega je tale pobuda dala možnost ljudem, da spoznajo Slovence, ki so jim bližnji.

Poglej, poglej kdo vse tu mimo gre...

Naše radovedne šumovske oči so bile na Slofestu še posebno aktivne. Pisano množico obiskovalcev smo vneto in pozorno opazovali. Se stavili smo tako pravcato „malo enciklopedijo“, s katero smo poskusili zajeti nekaj primerkov tipične slofestove favne.

Zbiratelj/ica promocijskega gradiva

Zbiratelja oz. zbirateljico promocijskega gradiva (beri: gadgetov) lahko opazimo že od daleč. Njegov korak je hiter in odločen. Ne pustite pa se prevarati: navidezna brezbržnost je natanko premišljena. Sproščeni hoji se dodaja oster vid, kateremu nič ne uide. Ulico Cassa di Risparmio je po vsej verjetnosti že večkrat prehodil, da bi si lahko ustvaril vsaj podobno sliko ponujenega blaga vsake stojnice. Po začetnem ogledovanju se začne pravi lov na spominke. Zgibanke, oglaševalni material, opisi, letaki, knjižice s programom ... Prav nič mu ni ušlo.

Razlikovati je sicer treba med priložnostnimi in manj zahtevnimi zbiratelji ter med zagrizenimi »poohodniki na gradivo«. Skoraj vsakemu pridružniku te kategorije pa se pogled še posebno zaiskri ob gradivu, ki ni samo papirnato. Predmeti kot so lahko svinčniki, peresa, nalepke ipd. so mu v posebno veselje, saj jih bo lahko uporabljal ob različnih priložnostih. Skoraj nikoli ni slabo razpoložen, če pa ga boste ujeli v enem izmed teh redkih trenutkov, ga je zelo lahko spet spraviti v dobro voljo. Z besedo »gratis, zastonj« bo vsa njegova naklonjenost ponovno vaša.

Steber manjšine

Pri opisu sledeče kategorije bi bilo bolj pravilno uporabiti množino: stebri manjšine. Vedno prisotni, delavnici in aktivni ne zamudijo niti ene prireditve naše skupnosti. Vidite jih lahko kratkomalo povsod. Veliko izmed tistih, ki sodijo pod to oznako, so bili med samimi organizatorji Slo-

festa ali pa pri njem soudeleženi na takšen ali drugačen način. Nekateri jih pripisujejo premajhno dozo kritičnosti, češ da je po njihovi oceni vse, kar se dogaja pri nas lepo in zanimivo. Označuje pa jih velik optimizem in neusahljivi zalogaj pozitivnega elana ne glede na njihovo starost. »Stebri manjšine« so torej v pravo veselje vsakega dežurnega stojnice. Spomini, anekdoti in njihov nasmeh imajo namreč blagodejne učinke.

ke tudi na najbolj utrujenega in stresiranega stražarja hiške, ki je že več ur presedel na hladu vetrovne ulice. Zaslužijo si torej cisto posebno mesto v naši malo enciklopediji, tudi ker ga v naših sрcih že imajo.

Jolly ali neznanka

Turisti, Italijani, ki se učijo slovenščine ali pa tuži člani naše manjšine, ki so aktivni le v določenih krogih ... Pripadnike te kategorije je najtežje opisati, saj so si med sabo zelo raznoliki. Nekateri so na Borzni trgu prišli cisto po naključju in jih je pisano dogajanje spodbudilo, da so nekaj njihovega časa cisto nepričakovano posvetili spoznavanju slovenske komponente italijanske države. Drugi pa so prišli namensko. Radovednost o tem kaj se skriva za domiselnim plakatom s fantkom, punčko in metulji, je bila prevelika. Lahko bi jim rekli celo, da so neke vrste sadovi Slofesta: pritegnilo jih je namreč množično rojenje dogodka in so torej tudi sami žeeli biti zraven.

Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ...

Hvala, Trst!

Šumovci ne moremo reči, da se v mestu ne počutimo doma. Tokrat smo se iz Ul. Montecchi za nekaj dni preselili v Ul. Cassa di Risparmio v samo srce mesta. V hiški Primorskega dnevnika je bilo cele tri dni vse živo: vrstili so se slovenski in italijanski obrazy, ni manjkalo niti radovednih turistov.

Kaj je velik tridnevni praznik pomenil za Slovence v Italiji? Prišli so Tržačani, prišli so Kraševci, prišli so Brežani, prišli so Goričani ... Na Slofest so prišli vsi, ki jim naša narodna skupnost nekaj pomeni. Preplavili smo Trst in dokazali, da v mestu še vedno utripa tudi slovenska stvarnost. Da se lahko sprehajamo po ulicah in ljudi pozdravljamo v slovenščini, da lahko za vogalom srečamo znance ali prijatelja in se nam to zdi nekaj samo po sebi umetvnega; da ob vsem tem ne začutimo ničesar tujega v srcu, ampak nam iz mesta sije toplina, v kateri se prijetno zrcali slovenski del Trsta.

ska stvarnost sega širše od kraških osmick in turističnih kmetij.

Ob bučnem odmenjanju Vrabčeve Zdravice, mogočnosti Carmine Accordiona v velikem šotoru na Borznom trgu ali občutnem vstajenjem Primorske pod lokalom Da Pepi, ki nas spominja (in opominja) na tragično družinsko zgodbo Tomažičev, ki je globoko zasidranata tudi v zavesti mlajših generacij, je moral marsikdo zadržati solze. To je najbolj jasno sporočilo, da se tam počutimo doma. Združeni pevski zbori, ki sicer pojemo na visokem nivoju, vendarle niso zbori iz opere: peli pa so na Borznom trgu in na odru so bili obrazci naših prijateljev, sorodnikov ali znancev. Nismo potrebovali gostovanja: dovolj je bilo, da združimo moči. In tako je Slofest uspel. Z

združenimi močmi, požrtvovalnostjo in ponosom nad kulturo, ki jo imamo doma.

Zahvala gre vsem organizatorjem, ki so od prvega dne, ko se jim je porodila zamisel za ogromen roj dogodkov, verjeli v drzen in pomemben projekt in z njim tri dni očarali naše mesto. ...Pa še nekaj: hvala, Trst!

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kvizi: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Tale e quale show **23.25** Aktualno: Tv7

Rai Due

7.00 Risanke **8.20** Art Attack **8.40** Nan.: Heartland **9.25** Nan.: Settimo cielo **10.05** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.50** 20.30, 23.30 Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: Squadra Speciale Cobra 11 **19.35** Nad.: NCIS **21.00** Nan.: Una mamma imperfetta **21.10** Nan.: NCIS – Los Angeles **21.55** Nan.: Bates Motel **23.45** 2Next – Economia e futuro

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.10** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.05** Nad.: Terra nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledi Rai Player **15.05** Tgr Prix Italia **15.40** Nan.: Le nuove avventure di Flipper **16.25** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Simpatične canaglie **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Qualunquemente **22.55** Reportaža: Correva l'anno

Rete 4

6.20 Mediashopping **6.50** Nan.: Chips **7.45** Nan.: Charlie's Angels **9.00** Nan.: Siska **10.00** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik. Vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.35** Nan.: My life **16.05** Film: La storia di Ruth **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.25** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10** Aktualno: Quarto Grado

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Talk show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il Segreto **16.55** Talk show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kvizi: Avanti un al-

tro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Serija: Baciamo le mani, Palermo – New York 1958 **23.00** Talk show: Matrix

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.50** Nan.: La vita secondo Jim **8.45** Nad.: Tutti in famiglia **9.45** Nad.: Royal pains **10.35** Nad.: Dr. House – Medical Division **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nad.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nad.: What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Nan.: Two Broke Girls **16.00** Nan.: How I met your mother **16.55** Nan.: Community **17.50** Nad.: Mike & Molly **18.15** Show: Si salvi chi può **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami **23.40** Odmevi

21.10 Film: Iron Man (akc., i. R. Downey Jr., G. Paltrow) **23.40** Film: The Chronicles of Riddick

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Cofee break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: The District **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Senza via di scampo **23.20** Nad.: Fast Forward

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Aktualno: Musa Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Rubrika: Qui studio a voi studio News **16.30** Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio. Puntozero **19.30** Dnevnik **20.00** Happy Hour **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Ring **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved

21.05 Film: Qualunquemente **22.55** Re-

Slovenija 3

6.00 19.55, 22.00, 23.25 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.35** Aktualno **8.00** 9.30 Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **9.40** Slovenška kronika **10.00** 17. redna seja Državnega zabora, prenos **19.00** Dnevnik **19.25** Beseda volilcev **19.30** 21.55, 23.30 Kronika **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** 22.35 Aktualno **20.15** 23.10 Tedenski preglj **20.30** Poslanski premislek **20.40** Slovenci Evropeji **21.30** 22.50 Žarišče **22.05** Prava ideja **23.40** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** City folk **15.00** Vesolje je... **15.30** Film: Bakroads **17.00** Mediteran **18.00** Fens **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Aktualno **20.00** Potopisi **20.30** Le parole più belle **21.00** Eliot Ness contro Al Capone **22.15** Arhivski posnetki **23.00** Blue Hole **23.30** Avtomobilizem **23.45** Kino Premiere

Tv Primorka

8.00 19.30, 21.30 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani **8.35** 10.00, 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 16.45 Pravljica **9.00** 18.30 Nač čas **10.30** Videostrani **17.30** Primorska znamenja **20.00** Na Postojnskem **20.30** Med nami **22.00** Glasbeni večer, sledi TV prodajno okno, videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otr. Serije **8.35** 16.45 Nad.: Vihar **9.25** 10.35, 11.45 Tv prodaja **9.40** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **10.50** 15.50 Nad.: Rožnati diamant **12.00** 17.55 Serija: Divja v srcu **12.55** Nad.: Trafika **13.30** Nad.: Naša malá klinika **14.25** Nad.: Mladi zdravni **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 22.00 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šef **21.00** Film: Dovolj mi je (i. J. Lopez) **23.05** Eurojackpot

Kanal A

6.55 Risane serije **7.50** Nad.: Jimova družina **8.15** Faktor strahu ZDA **9.10** 12.55 Nad.: Policisti v Los Angelesu **10.00** 17.05 Serija: Puščica **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **13.45** Nad.: Šola za pare **14.15** 19.25 Nad.: Veliki pokrovci **14.45** Film: Ko smo bili odrasli (kom.) **16.30** 18.00, 19.55 Svet, Novice **16.35** Nad.: Bedarje mojega očeta **19.00** Nad.: Dva moža in pol **20.05** Film: Sherlock Holmes **22.30** Film: Krvavi šport

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan; 11.00 Studio D; 13.20 Zborovski utrip, sledi Music Box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.20 Otroški kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music Box; 17.30 Odprta knjiga: Franja Bojc Bidovec: Ni neskončnih poti – 10. nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Za ključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 0.00 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjek; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Evropa osebno; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Čisto blizu nas; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Dnevnik; 20.00 Utrip kulture; 20.30 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop;

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nač pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHZ).

VREDNO OGLEDNA

Rai Petek, 27. septembra

Rai 4, ob 23.10

Diary of the dead.

Le cronache dei morti viventi

ZDA 2007

Režija: George A. Romero

Igrajo: Michelle Morgan, Joshua Close, Shawn Roberts in Scott Wentworth

Jason perspektivni filmski talent, se je s prijatelji podal v gozd, da bi posnel neko horror zgodb.

Preko radija skupina izve, da človeštvo grožjo strašni mrtvenci. In prav ti zombiji se na lepem pojavijo tudi pred objektivom kamere študentske ekipe. Ta pa se ne da in kljub vsemu nadaljuje s snemanjem čudnih prištev.

Nadebudni filmarji pa kmalu ugotovijo, da je napočil konec sveta, ki ga zdaj preplavlajo tolpe lačnih mrličev, ki jim najbolj tekne živo človeško meso.

Dnevnik živih mrtvev je peti del avtorjeve sage o koncu sveta, ki pa hkrati uvaja novo, tako, ki nas seznanja z apokaliptičnim Romerom, kakršnega še nismo spoznali.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.58 in zatone ob 18.54
Dolžina dneva 11.56

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 10.15 in zatone ob 14.35

NA DANASNI DAN 1926 – Po izjemno obilnem deževju je v povodih Gradaščice in Sore nastopila katastrofalna, stoljetna vodna ujma. Do 29. septembra zjutraj je v 72 urah na Sv. Katarini nad Medvedom padlo 363 mm, v Žireh 356 mm, v Ljubljani 239 mm, v Kamniku 173 mm in v Kranju 168 mm dežja.

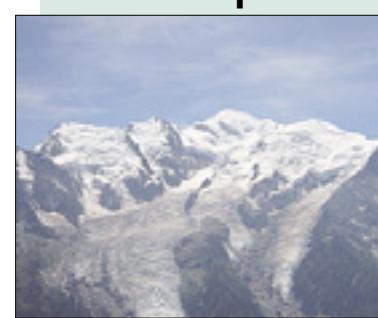
PLIMOVANJE
Danes: ob 11.15 najvišje 12 cm, ob 23.00 najvišje -22 cm.
Jutri: ob 7.02 najnižje 16 cm, ob 13.30 najvišje 2 cm, ob 17.28 najnižje 9 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 21 stopinj C.

TEMPERATURE °C
500 m 20 2000 m 7
1000 m 14 2500 m 6
1500 m 12 2864 m 2
UV indeks bo sredi dneva v krajih z jasnim vremenom po nižinah do 4,5 in v gorah 5.

Ekspresni polet na mednarodno vesoljsko postajo

MOSKVA - Ruska kozmonavta in ameriški astronaut so po ekspresnem poletu, ki je trajal manj kot šest ur, dosegli Mednarodno vesoljsko postajo (ISS). Njihova vesoljska kapsula sojuz je na njej pristala včeraj zjutraj, so sporočile pristojne ruske oblasti. Kapsula z Olegom Kotovom, Sergejem Rjasanskim in Michaelom Hopkinsom je proti vesolju z vesoljskega izstrelilca Bajkonur v Kazahstanu poletela ponoči. Gre za šele tretji primer ekspresnega poleta sojuzu s posadko, ki ga omogoča nova navigacijska tehnika. Poprej je potovanje na ISS trajalo skoraj dva dneva. Na ISS na višini okoli 410 kilometrov trenutno že delajo trije astronavti - Američanka, Italijan in Rus. S prispelo trojico je posadka zdaj znova v načrtovani šestčlanski zasedbi.

Francoski alpinist na ledeniku Mont Blanca našel pravi zaklad

ALBERTVILLE - Mlad francoski alpinist je na ledeniku Mont Blanca našel zaklad v obliki več dragih kamnov. Kot domneva francoska policija, so tam najverjetneje pristali po strmoglavljenju enega od dveh indijskih letal pred približno pol stoletja. Pošteni alpinist je zbirko draguljev, smaragdov, safirjev in rubinov v začetku meseca predal žandarmeriji v mestu Bourg-Saint-Maurice. Njihovo vrednost je lokalni draguljar ocenil na med 130.000 in 246.000 evrov. V primeru dragih kamnov bodo sedaj francoske oblasti vzpostavile stik z indijskimi in poskušale najti lastnika. Če to ne bo uspelo, člen zakona določa, da jih lahko vrnejo alpinistu.

BITI

** od danes nudijo
Estpiù Isogas
tudi električno*

NE
BITI

BITI **ZAŠČITENI**
s preprostim in transparentnim
upravljanjem položnic

BITI **UDOBNI**
z dobro delujočo storitvijo
nedaleč od doma

BITI **SVOBODNI**
z najustreznejšo rešitvijo
glede na vaše potrebe

estpiù
isogas
en sam dobavitelj
za električno in plin